לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

קורס הקצינים הגדול ביותר

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

כ־750 צוערים יסיימו בטקס חגיגי בעיירה מצפה רמון את קורס הקצינים הגדול ביותר בתולדות צה"ל. לראשונה ייערך טקס הסיום בעיירה הדרומית מצפה רמון ולא בבית הספר לקצינים הסמוך, כפי שהיה נהוג עד עתה. הטקס יתקיים בסימן 100 שנים להולדתו של דוד בן גוריון. סיום קורס הקצינים יתקיים במגרש הכדורגל של מצפה רמון שהוכשר לצורך זה על ידי צה"ל והמועצה המקומית ומצפים להשתתפות של 6000 אורחים והורים, ובראשם שר־הבטחון יצחק רבין ואלופי המטה הכללי של צה"ל. בין הקצינים הצעירים המסיימים את הקורס ניתן יהיה למצוא את נכדם של האלוף אורי אור ושל תת אלוף אביגדור קהלני. בתום הטקס יקיים רבין פגישת עבודה עם ראשי העיירה על האפשרות להקמת שלוחה של הרשות לפיתוח אמצעי לחימה ורפא"ל בעיירה הדרומית.

יום ד', ח' בשבט תשמ"ז, 4 בפברואר 1987 / שנה מ"ד מס' 13261 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

אם סיעת הליכוד לא תטרפד היום ההסכם שהושג בהנהלת הקואליציה:

התקציב יאושר היום בקריאה ראשונה — ועדת הכספים תאשר מחר הסיוע לתק"ם

אתמול עבר הוויכוח לתוך סיעת הליכוד עצמה ● ניסים לקופמן: האם חשבת שניתן לקיבוצים להתמוטט רק בגלל השתייכותם הפוליטית? ● קופמן: פריסת חובות התק"ם — חוסר טאקט ואיוון ● הנטייה בליכוד להתנות פריסת חובות התק"ם — בתוספת תקציבית להתנחלויות ולערי הפיתוח

מאת יצחק שור כתבנו בכנסת

בליכוד מסתמנת מגמה להתנות הסכמה לפריסת חובות התק"ם בתוספת תקציבית לי"ש"ע ולערי הפיתוח. אין כל ודאות שהיום יאושר תקציב המדינה החדש בקריאה הראשונה. שר־האוצר משה נסים הודיע אתמול, כי בקרוב יגיע לידי הסכם בדבר פריסת חובות עם הקיבוץ־הארצי.

(המשך בעמוד 14)

הקיבוץ הארצי שוקל שלא לקבל ההסדרים הממשלתיים

מאת חיים מרגלית, כתב „על המשמר"

הקיבוץ הארצי שוקל שלא לקבל את ההסדרים הממשלתיים לפריסת חובות — על כך נודע לכתב „על המשמר". במוסדות הקבה"א הרגישו כי אין טעם להיכנס למו"מ עם הממשלה נוכח מסע הדה־לגיטימציה וההשמצות שמנהלים ח"כים מהליכוד נגד התנועה הקיבוצית. במוסדות הקבה"א ציינו כי אפשר להגיע להסדרים אחרים בארץ, ואולי בחו"ל לפריסת החובות. הזעם בקבה"א מופנה נגד חוגים בממשלה היודעים כי לא עוסקים במתנות או מענקים. עבור פריסת החובות ישלמו הקיבוצים עד האגורה האחרונה ובריבית יחסית גבוהה. עם זאת יש טוענים כי אסור לוותר לממשלה שבאשמת מדיניותה נקלעו מספר קיבוצים למצב מצוקה.

במוסדות הקבה"א העוסקים באינטנסיביות בפתרון הבעיות לא זנחו את 86 הקיבוצים ל„מועדוני מצוקה". ההסדר כולל את כל הקיבוצים שנקלעו לקצץ ברמת חייהם, להגביר את הייצור ולנצל את ידי העבודה ביעילות.

לשכות פרס ושמיר חלוקות על המגעים עם הסובייטים ● עמוד 2

גרוסמן וצבן: מכינים את שוד קצבאות הביטוח הלאומי ● עמוד 3

ראש מינהלת ה„לביא" עומד לפרוש בקרוב ● עמוד 4

כתב־אישום ראשון בפרשת מקרקעי ישראל באיזור חיפה ● עמוד 15

מולי: להקפיא הקצבות הסוכנות לרב גרוסמן ממגדל־העמק ● עמוד 16

„אפעל לחדד את שיני הביקורת"

אמר לכתבנו המיועד החדש לתפקיד מבקר המדינה, השופט יעקב מלץ ● הוסיף כי אינו פעיל בשום מפלגה — „מלבד פעם בארבע שנים מאחורי הפרגוד" ● מצפה כי החגיגות סביב בחירתו תהיינה קצרות ויסתיימו כבר הבוקר ● המבקר החדש בן 64, עורך־דין במקצועו המשמש שופט מחוזי בת"א מאז 79

המליצו והחליטו — מלץ

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב יעקב מלץ נבחר אתמול בידי ועדת הכנסת לתפקיד מבקר המדינה החדש, במקום עוה"ד יצחק טוניק, שסיים את תפקידו בסוף ינואר. השופט מלץ נבחר ברוב של 16 ח"כי הליכוד, המפלגות הדתיות, גאולה כהן („התחייה"), שריד (ר"צ), עטשי („שינוי") וליבאי (מערך). 6 חברי המערך האחרים תמכו במועמדותו של יעקב ניתן ואילו נציגת מפ"ם בוועדה חייקה גרוסמן היתה היחידה שנמנעה.

להצבעה הסופית בוועדה קדמו כמה הצבעות. בראשונה הועלו שמות 10 מועמדים. אך רוב השמות הוסרו כדי שלא לפגוע במועמדים שסיכוייהם קטנים.

נותרו 3: מועמד הליכוד והדתיים ה. קוברסקי, שזכה ב־10 קולות; מועמד המערך יעקב ניצן שזכה ב־8 קולות ומועמד חר"ש ד"ר ולף שזכה בקול אחד. מכיוון שלבחירת מבקר היו דרושים 12 מתוך 23 ח"כים בוועדה, ניסה המערך לגבש רוב סביב מועמדותו של פרופ' שמעון שטרית.

דנינו (מפד"ל) ופנחסי (ש"ס) כבר היו מוכנים לתמוך בפרופ' שמעון שטרית, אבל יו"ר סיעת המפד"ל בורג, הודיע שדנינו לא ישתתף בהצבעה ובורג יחליף אותו, במגמה שלא לבחור במועמד המערך. גם דוד ליבאי תמך במועמדות שופט. ביוזמת דב שילנסקי (ליכוד) ומשה שחל (מערך) סוכם, כי המועמד המוסכם יהיה השופט מלץ.

השופט־מבקר יעקב מלץ (צילום: ליבק, באדיבות „חדשות")

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

„הבחירה" נפלה עלי בהפתעה. התחושה שלי היא שנכנסתי לתפקיד רם, מכובד מאד שבצידו לא רק כבוד אלא גם הרבה אחראיות ומשקל על הכתפיים" — דברים אלה אמר לי אמש השופט יעקב מלץ, שופט בית

(המשך בעמוד 14)

„הפרדה מינית" בבתי־הקברות

תקצות חרדיות לובשת לאחרונה צורה של „פסיקות הלכה" של רבנים לקיום המחזירות את החברה הישראלית לימים חשוכים בעבר הרחוק, ימים של אמונות טפלות ופרימיטיביות. במגדל־העמק אסרו שני רבנים (המקבלים את שכרם מקופת־המדינה!) על נשים אבלות להתערב בגברים ליד הקבר בטענה, כי „טומאתן של הנשים שאינן מקפידות על טוהרה" גרמה לאסונות, ובגללן „גדלה לאחרונה גם התמותה במגדל־העמק". עיניים של חברת קדישא, העושה הון תועפות מקבורת המתים, הרחיקו את הנשים מן הקבר – על־פי הוראת אותם רבנים, שתורתם גובלת באוילטות. טמטום מוחין וניצול הרמה ההשכלתית הנמוכה של אותם ... בציבור, שעדיין שבויים באמונה בניסים, ובעונש משמיים על חטאים. לכל אלה מתלווה כמובן הביזוי וההשפלה של הנשים כנחותות והפעם גם כמקור לאסונות. עוד מעט יפסקו קטני תורה אלה שמוטב ... בתי־קברות נפרדים לנשים וגברים, שכן אולי גם הקבורה המשותפת לעתים קבר אישה ליד קברו של גבר, היא המקור העיקרי לאסונות הפוקדים את עם ישראל.

ועדיין לא שכחנו את ההצהרה של מנהיג ש"ס, שר־הפנים לשעבר יצחק פרץ, אשר תירץ את „אסון צומת הבונים", אותו אסון שבו נהרגו 22 ילדים ... בית־הספר בפתח־תקווה, בטענה כי המזוזות באותו בית־ספר לא היו כשרות. הצהרה זו גרמה בזמנו לסערה ציבורית, ונדמה היה, כי חדתיים ... נאותו ייחוס מגונה של מקרי מוות ואסונות אחרים לאי־תקינותן של ... למרבה הפלא נמסר בימים אלה, כי דווקא רשת עמל של ההסתדרות(!) הזמינה משגיח מיוחד מירושלים, כדי „לבדוק" את המזוזות ... של עמל בצפון הארץ, שבו ארעו מקרי מחלה ומוות בין ... היכן המוסדות המרכזיים של ההסתדרות, שעליהם האחריות על ... ברשת עמל? האמנם החינוך לבורות ולדיעות קדומות יורש את ... לערכים הומניסטים נאורים?

ודאי יש מקום לדאגה נוכח גל הפרימיטיביות בלבוש הפסבדו־דתי ... את הארץ, תופעה המצביעה על כשלון החינוך הממלכתי, ועל ... של ההומניזם במהדורה הישראלית. אך מעבר לכך יש לקרוא ... את אותם הרבנים, אשר פסיקתם שוללת מנשים ללוות את יקיריהן ... קבורתם. רבנים אלה הם עובדי המדינה ו„פסיקתם" פוגעת בזכויות ... של הנשים, מבזות ומשפילות אותן, כ„יצורים טמאים". לא די ... הרבנים הללו ממררים את חייהן של הנשים בבתי־הדין הרבניים, ... להפלותן לרעה, עתה החליטו לשלול מהן גם את הפרידה ... מיקיריהן. ייתכן שלא יהיה מנוס מלחוקק בתי־קברות אזרחיים, ... שיהיו משוחררים מפסקי־הלכה מטומטמים, הפוגעים בבני משפחה ... כאבם ואבלם על מות יקיריהם.

„האופציה הצבאית" נערכת מול לבנון

דובר הפנטגון אמר אתמול כי תנועות הצי ה־6 נועדו להקל על רייגן קבלת החלטה ● 36 כלי שיט אמריקנים מתרכזים מול ביירות ● החטופים הוצאו מתחום ביירות ● ידיעות סותרות על מקומו של וייט

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר"

וושינגטון. — משרד ההגנה האמריקני הזהיר אתמול את הד טרוריסטים המחזיקים בבני הערובה האמריקנים בלבנון, שהנשיא רייגן שוקל תגובה צבאית על כל רצח של אמריקנים.

דובר הפנטגון אמר, כי תנועותיהן של כמה אניות מלחמה אמריקניות לעבר המזרח התיכון בימים האחרונים, נועדה „להציב את כוחותינו בנקודות בהן יקל על הנשיא לממש את האופציות בהן יחפוץ". הדובר הרגיש, כי ארצות הברית מחזיקה את שוביהם של האמריקנים כאחראים לשלומם.

הדובר אמר, שנושאות המטוסים המתלוות לאניות המלחמה נמצאות באזור כ„אמצעי זהירות" ומאחר ש„גברה המתיחות באזור עם לקיחת בני ערובה נוספים".

פקידים בממשל אמרו, שמימוש האופציה צבאית אינו צפוי, אלא אם ייהרגו אמריקנים נוספים.

דובר הפנטגון אמר, שלברית המועצות 21 כלי שיט בים התיכון

(המשך בעמוד 14)

„בריל ממתין לטלפון משומרון"

ותיק אלופי צה"ל, משה בר־כוכבא (בריל) רואה עצמו מועמד לתפקיד סגן הרמטכ"ל ● ידוע ביחסיו הטובים עם אלוף דן שומרון ● נמשכים המאמצים למנוע פרישת האלוף ברק ● דרורי ואור שומרים על שתיקה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

גם אתמול נמשכו הפניות והלחצים על האלוף אהוד ברק במגמה למנוע את פרישתו מצה"ל. בין הפונים לברק היו שרים, ח"כים וקצינים בכירים בסדיר ובמילואים.

האלוף הוותיק משה בר כוכבא (בריל) הודיע בתוך כך כי הוא רואה עצמו כמועמד מתאים ביותר לתפקיד סגן הרמטכ"ל לצידו של דן שומרון במידה שהאלוף ודרורי יפרוש מצה"ל.

מקורביו של משה בר־כוכבא בצה"ל אמרו אמש כי האלוף ידוע ביחסיו הטובים עם דן שומרון וכי הוא רואה עימו „עין בעין" את השינויים והרפורמות שצריך לעבור צה"ל. „אם מסתכלים כיום על גלרית המועמדים לתפקיד סגן רמטכ"ל, אם יפרוש ודרורי, הרי שלבר־כוכבא אין פחות רקורד צבאי ומקצועי מהאחרים" אומרים מקורביו.

ותיק אלופי צה"ל

האלוף בר־כוכבא, כיום בן 56 הוא ותיק אלופי צה"ל. בימים אלה הוא שוקד על תיחקור וסיכום תרגיל המסקרות הגדול שערך צה"ל לפני חודשיים.

(המשך בעמוד 14)

אלוף בריל – בהמתנה

„ההסת' הציונית הפכה לבורסה לחלוקת תיקים וכיבודים"

טוען גזבר הסוכנות עקיבא לוינסקי ● מפ"ם תובעת עריכת בחירות דמוקרטיות לקונגרס ולמוסדות התנועה הציונית

מאת יצחק שור ואתי רונאל, כתבי „על המשמר"

גזבר הסוכנות, עקיבא לוינסקי, הזהיר אתמול מפני המשך המגמה של הפיכת ההסתדרות הציונית לבורסה לחלוקת תיקים וכיבודים לעסקנים מפלגתיים.

בישיבתה של הוועדה לביקורת המדינה אמר לוינסקי, שמדי שנה מגייסת הסוכנות 550 מיליון דולר והם מושקעים בעלייה, חינוך והתיישבות. עד כה השקיעה הסוכנות בישראל 6 מיליארד דולר מכספי תרומות של העם היהודי.

הוועדה לביקורת דנה בדו"ח מבקר המדינה על ההסדרים הכספיים בין הממשלה לסוכנות.

ח"כ רמון אמר שהגיע הזמן לדווח לכמה מנהיגים יהודיים בעולם, כי כבר הוקמה מדינה וכי שומה עליה ליטול לידיה את הטיפול בכל העניינים המסורים לטיפול ממשלה בכל מדינה.

בחירות דמוקרטיות

נוכח הגילויים על הניפוח המנגנוני, העיוותים במבנה ובתפקוד וגילויי ההסתאבות שפשו בתנועה היהודית, תובעת מפ"ם עריכת בחירות דמוקרטיות לקונגרס הציוני ולמוסדות התנועה הציונית בכל אתר ואתר — כך הצהיר מזכיר הברית העולמית של מפ"ם, דני בורנשטיין, בסיכום הדיון, שנערך במזכירות הברית העולמית בהשתתפות גזבר הסוכנות, עקיבא לוינסקי.

יחד עם זאת, הודיע בורנשטיין, תומכת מפ"ם בהמשך קיומן של ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית, באשר היא רואה בהן את הביטוי המאורגן של יהדות העולם — ביטוי שהוא חיוני במצב כזה כששני שלישים מן העם היהודי מצויים בגולה ונתונים בתהליך מדאיג של התבוללות והתרחקות מכל מסגרת יהודית.

בורנשטיין ציין, כי לקראת הבחירות לקונגרס הציוני הבעל"ט עתה מנהלת מפ"ם מסע הסברה נרחב להתחדשות רעיונית וביזור ארגוניים של התנועה הציונית העולמית.

יבין: הטלוויזיה יצאה מגדרה לסייע לסוכנות

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

„הטלוויזיה יצאה מגדרה כדי לסייע לסוכנות להתכונן לקראת שידור התכנית „כניסה חופשית" – אמר אתמול מנהל הטלוויזיה חיים יבין בתגובה על טענות מנכ"ל הסוכנות, שהועלו בישיבת הוועד המנהל של רשות־השידור אתמול.

יבין ציין, כי אנשי הסוכנות, שקיבלו את תסריט התוכנית מראש, ידעו על כל מרכיבי התוכנית ומשתתפיה ודובר הסוכנות אף קיבל קלטת מתוכנית קודמת על מנת שיו"ר הנהלת הסוכנות, א. דולצ'ין, יוכל להתכונן לתוכנית. „זהו דבר יוצא דופן, שלא עשינו מעולם על מנת לסייע לסוכנות בתוכנית שהיתה רגישה כל כך מבחינתם" – אמר יבין.

הוא ציין, כי בבדיקה שלאחר השידור התגלה, כי הזמן שהועמד לרשות נציגי הסוכנות היה רב יותר מזה שקיבלו מבקריה, אלא שהם לא ידעו לנצלו בצורה נכונה.

מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, שיבח את התוכנית, שריתקה את ציבור הצופים, ואת המנחה, מנשה רז, ש„עושה עבודה טובה בתנאים בלתי אפשריים".

בתשובה לשאלת מנכ"ל רשות השידור הודיע מנכ"ל הסוכנות היהודית, שלמה גזית, כי אין שחר לפרסומים כאילו מתכוונת הסוכנות לקצץ בהשתתפותה במימון שידורי „קול ישראל" לחו"ל.

רבני מגדל העמק אוסרים כניסת נשים לבית־הקברות בשל „טומאתן"

מאת שלמה סלוצקי ומוטי בסוק, כתבי „על המשמר"

הרבנים הראשיים של מגדל העמק, הרב יצחק גרוסמן והרב אברהם־מנחם, הוציאו פסק הלכה חדש המבוסס על פסוקי הזוהר, האוסר על נשים להשתתף בהלוויות יקיריהן בשל חוסר שמירה על טוהרתן. לדבריהם, גרם הדבר לריבוי אסונות במגדל העמק בתקופה האחרונה.

פסיקת ההלכה החדשה הוצאה לפועל בפעם הראשונה ב־27 בינואר בלווייתה של גברת חמו, כאשר הרב נחום הורה לנשים שהשתתפו בהלוויה, ביניהן בנותיה ונכדותיה של המנוחה לחכות מחוץ לשער בית־הקברות. בנות משפחת חמו סירבו לקבל את הגזירה, אולם שלושה מעובדי חברה קדישא חסמו את דרכן ואיימו לעצור את ההלוויה.

בני משפחת חמו החליטו לא להפוך את בית־הקברות לזירת ויכוחים, אך פנו לאחר ההלוויה למזכירות נעמת במקום, מרסל בלעיש. זו העלתה את תלונת המשפחה לגורמים שונים במועצת העיר ובמועצה הדתית וכאשר התברר לה שהתופעה כבר חזרה על עצמה מספר פעמים, פנתה למזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי. לובלסקי התגייסה למאבק בתופעה החדשה של כפייה דתית לאחר המוות ושלחה מכתב מחאה חריף לשר־הדתות, זבולון המר.

לפטר את הרבנים

חייקה גרוסמן (מפ"ם) תבעה אתמול את פיטוריו המיידיים של הרב גרוסמן ממשרתו כרב של מגדל העמק, בתגובה על האיסור שהטיל הרב על נשים להשתתף בלוויות בשל היותן נגועות בטומאה.

שולמית אלוני (ר"ץ) פנתה אתמול לשר הדתות, זבולון המר ודרשה ממנו לפטר לאלתר את שני הרבנים ממגדל העמק.

אלוני טוענת, כי מה שקרה במגדל העמק ומה שקורה בנתניה ובצפת ע"י רבנים המקבלים משכורתם מקופת הציבור ואת סמכותם מכוח חוקי כנסת, הם אותות ראשונים של שבתאות.

במדינה שבה האבל גדול חובת הרבנים להסביר כי דין נשים כדין גברים לאבלות ואסור שבעזרת אמונות מיסטיות ינהלו מדינה מתוקנת, אומרת אלוני.

עובדי „תדיראן" בעפולה התבצרו במפעל ומנעו הוצאת סחורות

במסגרת מאבקם להגדלת שכרם המסתכם לדבריהם ב־400 ש"ח בחודש

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

עובדי מפעל המקררים והמזגנים של „תדיראן" בעפולה התבצרו אתמול במפעל, חסמו את שעריו ומנעו הוצאת סחורה ממנו. למפעל הגיעו נציגי ועדי עובדים ממפעלים באיזור כדי להביע הזדהותם עם מאבק עובדיו.

„אנחנו חלק מקונצרן „תדיראן" אבל חלק רחוק מאוד מהעין ומהלב, ולכן משכורותינו נמוכות לפחות ב־50 אחוז ממשכורות יתר העובדים במפעל", אמר אתמול לכתבנו יו"ר ועד עובדי המפעל, אהרון גרינברג. לדבריו, מרוויחים העובדים בתעשיה זו שכר רעב של 399 ש"ח ומלגזן ותיק מרויח 422 ש"ח.

סכסוך העבודה במפעל הוכרז כבר לפני שבועות אחדים, לאחר שבסוף דצמבר 1984 נסתיימו הסכמי השכר בתום תקופה של שלוש שנים.

יו"ר ועד העובדים אמר, כי ביום שישי שעבר לא הגיעו העובדים לעבודה בגלל הפסקת מים, וההנהלה פירשה זאת כצעד מחאה ובתגובה לכך ביטלה ישיבה. ביום ראשון בבוקר חודש המו"מ בין העובדים להנהלה ושוב פוצץ ובעקבותיו יצאה קבוצה של כ־30 עובדים להפגנה.

אתמול הגיע למפעל יו"ר מועצת פועלי עפולה, יעקב אבימור, וביקש את העובדים לאסיפת הסברה. במקביל הורה יו"ר ועד העובדים לחסום את שערי המפעל.

העובדים איפשרו אמש את פתיחת שערי המפעל לאחר שמנכ"ל „כור", ישעיהו גביש, הזמין את נציגי העובדים לשיחה בתל אביב.

עובדי „חימר" בנס־ציונה שובתים בדרישה להיצמד להסכם ב„כור"

מאת כתבנו לענייני עבודה

עובדי מפעל „חימר" בנס־ציונה, השייך לקונצרן „סולל בונה", שובתים מאז יום חמישי שעבר.

100 העובדים דורשים ששכרם ישולם להם לפי הסכם העבודה הקיים בקונצרן „כור". עד לפני שנתיים השתכרו עובדי „חימר" לפי הסכם „כור", אך הם עברו להשתכר לפי ההסכם ב„סולל בונה".

עתה דורשים העובדים לשוב ולהיצמד להסכם העבודה שב„כור" העדיף בעיניהם. הם תובעים לשנות את מבנה שכרם, שבחלקו הגדול מורכב כיום מפרמיות ושעות נוספות, כך שעיקר שכרם יבוסס על שכר יסוד. כן דורשים עובדי „חימר" שתוגדל ההפרשה של המעביד והעובד לקרן ההשתלמות.

בהנהלת „סולל בונה" הבהירו אמש כי בתקופה שבה נתון הקונצרן בעיצומה של תוכנית הבראה, אין אפשרות להנהיג קרן השתלמות לעובדים.

נודע, שהנהלת „חימר" עמדה לבצע השבתת מגן של המפעל ביום ו' האחרון, אך בהתערבותה של מועצת פועלי נס־ציונה, חזרה בה. סיעת ר"ץ בהסתדרות תובעת כינוס דחוף של מליאת הוועד הפועל לדיון בשביתה.

תא מורי מפ"ם בהסתדרות המורים ומזכירות צעירי מפ"ם

קוראים למורים, להורים ולצעירי המפלגה להשתתף

בהפגנה נגד הקיצוץ בחינוך ונגד אגרת החינוך

המקום — לפני הכנסת ביום ד' 4.2.87, בשעה 11.00

כולנו להפגנה!

המשטרה ממליצה להעמיד את ח"כ כהנא לדין

המשטרה ממליצה להעמיד לדין את ח"כ מאיר כהנא („כך") בחשד של הסתה למרד.

המדובר בהתבטאות של כהנא בזכות הקמת מחתרת יהודית ב', כהנא אמר דברים אלה לכתב הטלוויזיה שראיין אותו בפתח ישיבת „שובו בנים" ברובע המוסלמי בעיר העתיקה, לאחר ההתפרעויות שליוו את רצח תלמיד הישיבה אליהו עמדי.

משטרת מרחב ירושלים פנתה לכהנא שימסור עדות, אולם הוא סירב באמתלות שונות ואז באו חוקרי המשטרה למשרדו וגבו ממנו את עדותו. עתה נמסרו הממצאים לחוות דעתם של פרקליטות המדינה והיועץ המשפטי לממשלה.

אם יוחלט להעמיד את ח"כ כהנא לדין הוא יואשם בסעיף של המרדה, שדינו עונש מאסר מירבי של חמש שנים. לצורך זה תתבקש ועדת הכנסת להסיר את חסינותו והנושא כולו חייב לקבל את אישור מליאת הבית.

800 תיקים נגד שוטרים מונחים בפרקליטות

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

בפרקליטות המדינה מונחים עתה 800 תיקים נגד שוטרים, החשודים בשימוש באלימות. הטיפול בתיקים אלה מתעכב מחמת עומס עבודה רב. הדבר גורם לעינוי דין לשוטרים ואי־צדק למתלוננים — אמר המפכ"ל דוד קראוס לחברי ועדת משנה של ועדת הפנים לענייני משטרה.

יו"ר ועדת המשנה, ע. וירשובסקי, הבטיח לפנות לאוצר כדי לבקש הקצאת כוח־אדם לפרקליטות והקמת יחידה משפטית שתלווה את חקירות שוטרים החשודים בשימוש באלימות.

השעשועון „זוג או פרד" יורד מהמירקע

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

הפמיניסטיות, שחמתן יצאה על סגנונו המאצ'ואיסטי של שעשועון הטלוויזיה „זוג או פרד", יכולות לשפשף את ידיהן בהנאה: הפרק האחרון מסידרת השעשועון יוקרן הערב, והחל מן השבוע הבא, תחזור למירקע סידרת הקומדיה הבריטית „מישהו מטפל לך".

בשיחה עם מנחה התוכנית, שמואל שי, אמר שי, כי התוכנית לא הצליחה להמריא, ואי־לכך הציע שי לטלוויזיה להסתפק ב־8 פרקי הסידרה שהוקרנו, ולוותר על ארבעת הנותרים.

„הגעתי למסקנה שברדיו, שם משודרת הסידרה זה עשר שנים, יש יותר מקום לדמיון ולהומור. התייחסות הציבור והעתונות למוקרן בטלוויזיה גובלת ברצינות קודרת, וכשאתה בא עם תוכנית בלי שום יומרה ושום מסר, שואלים כולם מה זה" — אומר שי.

באשר להתייחסות הסטריאוטיפית לתפקיד הנשי במסגרת הזוגית אומר שי, כי בתוכנית, שהיא בסך הכל שעשועון ולא תוכנית מחקר, אין זה אלא טבעי לשאול את הגבר אם אשתו מגישה לו קפה למיטה, „בלא שיאשימו אותו בפגיעה באושיות הפמיניזם..." — הוסיף שי והסביר כי הביקורת שנמתחה על התוכנית היתה אחת הסיבות להחלטתו לפרוש.

„הקמת העיר מודיעין — על חשבון ערי הפיתוח"

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

ראשי עיירות הפיתוח תובעים מממשלת ישראל למנוע את הקמתה של העיר מודיעין, במרכז הארץ. במברקים ששוגרו אתמול לשמעון פרס, לשר האוצר, שר הכלכלה, ושר השיכון, מציינים ראשי עיירות הפיתוח שהם מתנגדים בתקיפות להקמת העיר מודיעין, „היא תגזול נתח חשוב מן העוגה הלאומית ומתקציבי הממשלה המיועדים לעיירות הפיתוח".

שאול עמור, יו"ר פורום ראשי עיירות הפיתוח וברוך ונגר סגנו, החתומים על המברק, מציינים שהיום יותר מתמיד זקוקות עיירות הפיתוח לכל הסיוע והתקציבים האפשריים למען קיומן ופיתוחן.

הרפלד: ג'אבק בתופעת החוזים האישיים

מאת כתבנו לענייני עבודה

משרדי ממשלה וחברות ממשלתיות מעסיקים אלפי עובדים בחוזים אישיים בתנאי ניצול, ושלא במסגרת הסכמי העבודה הקיבוציים — הזהיר אתמול יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הרפלד.

הוא תבע מהממשלה להפסיק תופעה זו, אחרת תפתח ההסתדרות במאבק אירגוני שבו ישתתפו האיגודים המקצועיים השונים.

לדבריו, הנוהג של חוזים אישיים נפוץ בשלוחות שונות של מערכת הבטחון, רפא"ל, התעשיה הצבאית ובתי־חולים ממשלתיים שלידם פועלות עמותות, המספקות כח־אדם זול שלא בהתאם להסכמים הקיבוציים.

„מצד אחר לא חדל משרד האוצר לדבר על פיטורי עובדים משירות המדינה, ומאידך מתברר שבאותם מקומות שבהם מצמצמים כביכול בכוח האדם, מעסיקה המדינה במקומם עובדים אחרים ללא זכויות, בשכר ירוד ובתנאי ניצול", טען הרפלד.

ברלב: המשטרה תקצה כוחות נוספים לירושלים

שר המשטרה חיים בר לב אמר אתמול, כי ירושלים תשאר בעדיפות מבצעית עליונה של המשטרה בהמשך השנה.

בכנס סגל הפיקוד המורחב של המשטרה שהתקיים אתמול בבית השוטר בירושלים אמר השר, כי עדיפות זו תתבטא בהפניית משאבים וכח אדם למשטרת ירושלים, כפי שזה נעשה בחודשים האחרונים, ובעיקר כוחות נוספים של משמר הגבול.

משרד המשטרה יפנה גם לצה"ל בבקשה לסייע על־ידי הפניית מגוייסי חובה נוספים למשמר הגבול, כדי לאפשר לחיל לעמוד במשימות הבטחון המוטלות עליו בירושלים. (עתים)

תגובות סותרות מלשכות פרס ושמיר על המגעים עם ברה"מ

בלשכת רה"מ אומרים כי אין לקשור מתן היתרי יציאה ל־10 אלפי יהודים ובין הוועידה הבי"ל. בלשכת שר־החוץ רואים בידיעה זו — אם יש בה ממש — סימן חיובי וגמישות סובייטית לקראת שיתוף ברה"מ בוועידה לשלום

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

בירושלים נמסרו אתמול תגובות סותרות מחוגי ראש־הממשלה ומחוגי שר החוץ כלפי האפשרות שברה"מ תעיין עתה מחדש בתיקי 10.000 מסורבי עליה, במטרה שמטרתה לקדם את רצונה להשתתף בוועידה בין־לאומית.

התגובות הסותרות נובעות מחילוקי הדעות בין הליכוד ומפלגת העבודה בקשר לוועידה בין־לאומית.

בחוגי ראש הממשלה נאמר, כי אין לקשור את מאבק ישראל לשחרור יהודי ברה"מ בשום תנאים. דווקא העמדת תנאים עלולה לפגוע במאמץ הישראלי. כך נאמר, מאחר שהסובייטים עלולים להסתפק במתן היתרי יציאה ל־10.000 איש בלבד ולקבל על סמך זאת כרטיס כניסה לוועידה בין־לאומית. החוגים הזכירו את התנגדות ראש הממשלה לוועידה בין־לאומית בכל מקרה.

גירסת שר־החוץ

בחוגי שר החוץ נאמר, כי כלל לא ידוע על נכונות סובייטית לשקול מתן היתרי יציאה ל־10,000 יהודים וכי עניין כזה לא נדון כלל בין שגריר ברה"מ בוושינגטון יורי דוביניין לבין שגריר ישראל שם מאיר רוזן. יחד עם זאת, אם יש ממש בכוונה הסובייטית — כך אמרו חוגי שר־החוץ — הרי תהיה בכך היענות לאחר משני התנאים שהציבה ישראל (כלומר, שמעון פרס) להצטרפות ברה"מ לוועידה בין־לאומית. וללא ספק יהיה בכך שינוי במדיניות ההגירה של ברה"מ.

כידוע, שני התנאים שהציב פרס להשתתפות ברה"מ בוועידה בין־לאומית הם: מתן היתר ליהודי ברה"מ לעלות לישראל וחידוש היחסים הדיפלומטיים עם ישראל.

איתות חיובי

במשרד החוץ נאמר אתמול על פגישת רוזן־דוברינין, כי השניים נפגשים מעת לעת וכי עצם הפגישה היא איתות חיובי. מעבר לכך לא יכלו להצביע בירושלים על שינויים כלשהם בגישת ברה"מ.

וייצמן בגבעת חביבה:

לו הייתי דובר התנועה הקיבוצית לא הייתי מתקפל

מאת כתבנו

"אם נושא הסיוע לתק"ם מוצג כתנאי להמשך השותפות בממשלה אני בעד פרוק ממשלת האחדות. אם הסיוע לא יתממש". זאת אמר אתמול השר עזר וייצמן, אשר נפגש עם סמינר מוכירים של "הקיבוץ־הארצי" והתק"ם המתקיים בגבעת חביבה. לדעת השר ויצמן יש לעזור לתנועה הקבוצית כמו שיש לעזור לסקטורים אחרים במשק, ואפילו מנקודת מבט משקית כלכלית.

השר וייצמן נשאל על יחסו לתנועה הקבוצית, ועל תגובתו לדברי פרופסור ליבוביץ ב"חותם" האחרון בדבר ירידת רמותו של הקיבוץ בחברה הישראלית. וייצמן אמר: ליבוביץ צודק בדיאגנוזה, הרצפט תלוי בכם. אם אתם מרגישים שיש לכם מסר ואם יש לכם את החוסן לבוא לשכנע בצדקת דרככם, עליהם לצאת לציבור. במחלוקות העכשווית במישור הממשלתי שוב מוצאים דרכים לתקוף את הקבוץ. לו אני הייתי דובר התנועה לא הייתי מתקפל.

גזר־דינו של פולארד נדחה עד לאחר ביקור שמיר

מאת זאב בליצר, כתבנו בארה"ב

וושינגטון. — מתן גזר־דינו של המרגל הישראלי ג'ונתן פולארד נדחה ל־4 במארס — נודע לכתב "על המשמר". באותו יום ייוודע גם עונשה של אשתו אן. השניים היו אמורים להופיע בפני שופט ב־10 בפברואר, אך פרקליטיהם ביקשו דחייה וקיבלו אותה.

נציגי ישראל הביעו קורת־רוח נוכח הדחייה, מאחר שכך יינתן גזר־הדין אחרי ביקורו של ראש הממשלה שמיר בוושינגטון, ולא לפניו.

"מרכבה" מתוצרת מצרים

מאת עוזי מחנימי, כתב "על המשמר" בבריטניה

לונדון. — מצרים תתחיל בקרוב לייצר טנק מערכה מתוצרת עצמית. כך גילה אתמול בראיון לעתון המצרי "אל אהרם" שר־התעשיה המצרי המהנדס גמל אל סעיד. השר המצרי סיפר כי המצרים מייצרים, פגזים טילי קרקע־קרקע, ולאחרונה החלו לייצר מערכת הגנה אווירית הכוללת תותחי נ"מ, טילי קרקע־אוויר, מכ"מים ניידים על רכב משוריין המצויידים במכשירי בקרת אש. השר גילה כי מצרים מייצרת בעצמה יותר למ־90 אחוז מהתחמושת לצבא. מדינות מסויימות כך סיפר. פנו כבר למצרים בבקשה לרכישת נשק.

"מה חסר בי כדי שאהיה יהודי?" שואל מוריס ורלה

משרד הפנים מתעלם מתביעתו כי הוא ואשתו, שעברו גיור רפורמי בברזיל, יירשמו כיהודים, וזאת על אף פסיקת הבג"ץ בעניין מילר

מאת שלי יחימוביץ'

"אנחנו מרגישים מאה אחוז יהודים. אני רוצה שמישהו יבוא, ויאמר לי בשיחה בארבע עיניים מה חסר בי שאהיה יהודי," כך אומר מורילו פינטו ורלה, שמשרד הפנים מסרב לרשום אותו ואת רעייתו ג'וליה, שעבר גיור פורמי בברזיל ונישאו בנישואים רפורמיים כיהודים.

ג'וליה ומורילו ורלה מתגוררים בקיבוץ משמר־הנגב. באוגוסט 85' עלו ארצה, ולאחר כמה חודשים קיבלו תעודת זהות, שבסעיף הלאום שבה נכתב: "לא רשום". מאז פנו עשר פעמים למשרד הפנים, מהן ארבע פעמים לאחר החלטת הבג"ץ בענין שושנה מילר, בבקשה לרשום אותם כיהודים. מעולם לא קיבלו תשובה לפניותיהם.

פרקליטם של בני הזוג עו"ד יוסף בן־מנשה, אמר אתמול לכתבתנו כי עד להחלטת בג"צ בעניין שושנה מילה, פנה חמש פעמים למשרד הפנים בבקשה לרשום את השניים כיהודים. לדבריו, אמר לו מנהל מינהל האוכלוסין הארצי של משרד הפנים יהושע כהנא, כי ימתין עד מתן פסק־הדין בעניין שושנה מילר.

יום לאחר החלטת בג"צ, ב־3 לדצמבר אשתקד, פנה עו"ד בן מנשה שוב בעניין בני הזוג. מאז, למרות שמנה שלוש פעמים נוספות, לא נענה. הפניה הראשונה בעניין היתה של מזכיר הקיבוץ, איציק כוגים. גם פנייה זו לא נענתה. סך־הכל היו עשר פניות שלא נענו.

מורילו ורלה אמר אתמול: "אנחנו לא אנשים פוליטיים, ולא רוצים לעשות עניין גדול. יש לנו ילדה, אשתי בהריון ואנחנו פשוט רוצים לחיות בשקט כמו כל יהודי, ללכת למילואים ולשלם מיסים. עזבתי את ברזיל בגלל הגזענות, וכעת אני בעצמי, בישראל, מרגיש כקרבן לגזענות".

דובר משרד הפנים יצחק אגסי אמר בתגובה, כי מקרה שושנה מילר אינו דומה למקרה של בני הזוג ורלה. אגסי אמר כי הנושא הוא בגדר סוב־יודיצה. ולכן אינו יכול להתייחס אליו.

חתנו של ברז'נייב נעצר בחשד בשחיתות

מוסקווה. — יורי צ'ורבאנוב, חתנו של ליאוניד ברז'נייב, נעצר ונחקר עתה בחשד בשחיתות מסר אמש דובר סובייטי רשמי.

גאנדי גראסימוב, ראש מחלקת האינפורמציה של משרד החוץ הסובייטי מסר במסיבת עתונאים, כי צ'ורבאנוב, שכיהן בעבר כסגן ראשון לשר הפנים, מואשם בשחיתות ובקבלת שוחד.

צלצול מהיר

טובה ליכטנשטיין,
יועצת משרד הדתות למעמד האשה

ההפרדה בין נשים וגברים אינה פסולה בעיני

רק התמנית לתפקיד וכבר את נדרשת להתמודד עם דרישות הרב גרוסמן ואנשי "החברה קדישא" להפריד בין נשים וגברים בהלוויות. מהי עמדתך בנושא זה?

— עמדתי היא שעצם ההפרדה איננה פסולה בעיני. אם אני באה לבית ההלוויות ומקצים לי מקום מתאים ומתייחסים אלי בכבוד, זה לא כל כך מפריע לי, וזה גם תואם את המסורת היהודית. אבל אם נאמר שאסור לנשים ללכת להלוויות — וגם זו גירסה ששמעתי — זה כבר פסול בעיני.

הרבנים הראשיים קבעו אתמול כי לא מדובר בפסק הלכה. היו גם מי שהתבטאו ואמרו, כי יש בכך משום חזרה למינהגים אליליים. אינך רואה מקום להסתייג מהתנהגותם של הרב גרוסמן ואנשי "החברה קדישא"?

— כאשה דתית ושומרת הלכה אני חושבת, שישנם מינהגים כאלה מושרשים ומקובלים בעדות מסויימות. ולא הייתי מגדירה אותם כמנוהגים של אלילות וחזרה לימי הביניים. ישנם גם חלקים של היהדות שחיים בנפרד ואני מכבדת את זה, ולא הייתי רואה את תפקידי בלהכנס לויכוח אתם.

אבל מדובר בדרישת אנשי "החברה קדישא" להפרדה בין נשים וגברים גם בהלוויות, שמשתתפיהן חילוניים. האם אינך סבורה, שיש בכך משום פגיעה ברגשות האבלים ברגעיהם הקשים ביותר?

— בזה אני מסכימה אתך. צריכים להיות רגישים למומנט הרגשי והאנושי. מה גם שלא מדובר כאן בפסיקה הלכתית אלא במנהגי צניעות, שהוא מינהג, ולכן צריכים להתחשב בציבור שמגיע למתן הקבורות. אבל, גם הציבור צריך להתחשב ב"חברה קדישא" ובמנהגי ההלכה היהודית.

את מקבלת גם את דעתו של הרב גרוסמן שעירוב נשים וגברים מביא לאסונות?

— כיועצת לענייני מעמד האשה אין זה מתפקידי להביע דעה בעניין זה.

אינך רואה בכך פגיעה בכבוד הנשים?

— מדובר בעירבוביה של נשים וגברים ביחד, לא רק נשים. תורה היהדות מגוונת מאוד, וישנם מינהגים ואמונות של עדות שונות ומה שקשורה במגדל־העמק שונה ממקומות אחרים.

נושא נוסף המכתין לטיפולך הוא מינויה של לאה שקיראי ונשים נוספות למועצות הדתיות. כיצד תפעלי בעניין זה?

— עמדתי בעיקרון היא, שנשים צריכות ליטול חלק ולהתמנות למועצות הדתיות.

וכאן אין חשש לעירבוב בין נשים וגברים?

— את שואלת את הרב גרוסמן או אותי?

אותך, כמובן.

— או זוהי התשובה שלי.

אתי רוזאל

לחברנו פנחס פסלסקי והמשפחה

אתכם באבלכם במות האחות

רוניה בוגוסלבסקי

ההלוויה תתקיים היום, יום רביעי, 4.2.87, בשעה 16.00, בקיבוץ נגבה

קיבוץ נגבה

אליעזר גרובר

הלך לעולמו

ההלוויה תתקיים היום, יום ד', ה' בשבט תשמ"ז (4.2.87) בשעה 13.00, בבית העלמין הישן, חוף הכרמל, שער ראשי חיפה.

נא להימנע מביקורי תנחומים.

המשפחה

הננו מודיעים בצער על מות יקירנו

גדליהו שטיינברג ז"ל

על מקום ומועד ההלוויה תבוא הודעה

רבקה שטיינברג והמשפחה

ליורם וכל משפחת שטיינברג

אתכם בצער על מות האב

גדליהו שטיינברג ז"ל

קיבוץ שריד

במלאת שלושים

למותה של חברתנו

צפורה יערי ז"ל

נעלה לקברה

ביום חמישי 5.2.87 בשעה 15.00

מיד לאחר מכן אזכרה במועדון יחדיו

קיבוץ מרחביה

"על המשמר" — המו"ל: עתון וספר בע"מ בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2 תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4-43360-3

המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת א 61999

"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2 Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex 341652

סניפים: ירושלים 94623 רח' בן־יהודה 2, בניין כנסור הדרים 102–121. טל' 251101.

המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבוכר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4002 חיפה 31040.

"האוצר מתכנן שוד הקיצבאות באמצעות שחיקתן; הרפורמה תעלה 840 מיליון ש"ח"

חברי הח"כים חייקה גרוסמן ויאיר צבן שתקפו בחריפות את הצעת התקציב ■ באפריל יישחקו הקיצבאות ב־10% בשל הכוונה להצמידן לשכר הממוצע במשק ■ משיחות שקיים צבן עם שרים עולה שהם קיבלו נתונים חלקיים ומטעים על עלותה והשלכותיה

זאת כתבנו הכלכלי בירושלים

משרד האוצר מתכנן לבצע מחר לאור היום של הכספי הקצבאות של המוסד לביטוח לאומי, בהסכמת משרד העבודה והרווחה — אמרה אתמול חברת הכנסת חייקה גרוסמן בישיבת עתונאים בירושלים. הח"כ גרוסמן תקפה בחריפות את שר האוצר משה ניסים ואמרה שלמרות הבטחתו שלא לפגוע בחלשים החליט לשחוק את הקיצבאות ולהחזיר את המדינה לתקופת השער.

גרוסמן גם תקפה את כוונת האוצר לחדש את הצמדת הקצבאות של הביטוח הלאומי לשכר הממוצע במשק, צעד שיביא לשחיקתם, באפריל, בשיעור של 10 אחוז. עוד אמרה גרוסמן שקיצור תוספת היוקר ב־2.7 אחוז לא יחול על מקבלי שכר נמוך. אין שום הצדקה לא להחיל זה גם על מבוטחי הביטוח הלאומי הנמנים ברובם הגדול עם מעוטי ההכנסה.

הסכנה החמורה ביותר נשקפת ממגמת האוצר לשנות כליל את בסיס תקבולי הביטוח הלאומי ולהקטין את חלקו של המעביד בתקבולי הביטוח הלאומי מ־10.4 ל־3.2 אחוזים ולהגדיל את חלקו של העובד מ־3.8 ל־5.35 אחוז הוסיפה גרוסמן. לדבריה, הסדר זה מאיים לפגוע בעצמאות המוסד לביטוח לאומי.

צבן: על שר האוצר ללכת

ח"כ יאיר צבן האשים את משרד האוצר שהוא מפיץ מידע מבולבל וכוזב בכל מה שנוגע לרפורמה במס, לעלותה והשלכותיה על התפלגות ההכנסות. לדברי צבן, האוצר קיבל אישור מהממשלה לבצע רפורמה שעלותה לא תעבור את הסכום של 300 מיליוני שקל במחירי 1987 ובפועל הגרעון השנתי הצפוי מהרפורמה במהלך שנה זו יגיע ל־840 מיליון שקל.

צבן הוסיף שנתוני האוצר הכלולים בתקציב כוללים סעיפים שאינם רלוונטיים לרפורמה, ורק כך הצליח האוצר להוכיח שהוא עומד בעלות שעליה הוחלט בממשלה.

צבן אמר כי משיחות עם שרים בממשלה עולה, כי המידע שקיבלו בפרשת הרפורמה היה חלקי ולא אפשר לשרים להבין את המשמעות של הרפורמה מבחינת הגישה.

מחישוב מעודכן על התפלגות העלות של הרפורמה עולה, כי חלקו של העשירון העליון בהטבות יגיע לכ־560 מיליון שקל, חלקם של חמשת המאונים העליונים ל־460 מיליון שקל וחלקו של המאיון העליון בלבד, ל־245 מיליון שקל.

צבן הביע את בטחונו שבעקבות מידע זה לא יתנו חברי כנסת מכל הסיעות את ידם לאישור הרפורמה. הוא הוסיף שכל שר בממשלה חייב עתה להבהיר לציבור, אם שעה שהצביע עבור הרפורמה, ידע מה עלותה ומה השלכותיה, אמר צבן. הוא אמר שעל שר האוצר להסיק מסקנות וללכת. "אחד מן השתיים: אם השר ניסים הוטעה ולא ידע את מלוא האמת על משמעות הרפורמה הוא נושא באחריות כבדה על כך שהציע לממשלה תוכנית ללא בדיקה יסודית. ואם ידע והכין, על אחת כמה וכמה שעליו להסיק מסקנות מן הכשלון. על ניסים ללכת" אמר צבן.

כנסיות צצות כפטריות במחנות השמדה

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר"

פריס. — משלחת מנהיגים יהודים צרפתים, שיצאה בחשאי לשיחות עם ראשי הכ־נסיה הפולנית על סגירת מנזר כרמליטי במחנה השמדה, מואשמת כמי שמולכת־שולל על־ידי קרדינל פולני.

חרב הראשי לצרפת רנה סירה, ראשי בני ברית כאן, הופנברג ודי סטג, יצאו לפולין בהזמנת הקרדינל של קרקוב, מחורסקי.

סטפן גרייק, שזה עתה שב מורה ומאשים אותם בהסבת נזק לתביעה התד־משמעית לה שותפה ישראל, לסגור את המנזרים שהוקמו במחנות ההשמדה.

הוא אמר, כי הכנסיה הפולנית מתעקשת לתקים בתי תפילה נוצרים במחנות בהם הושמדו מליוני יהודים. השל־טונות הפולנים אינם מוכנים להתערב למען פרוקם, כדי לא להסתכסך עם הכנסיה.

המנהיגים היהודים במערב־אירופה חוששים, כי מנזרים אלה במחנות ההשמדה, תצצים כפטריות, מיועדים למחוק את זכר השמדת היהודים באתרים אלה.

ח"כים מהקואליציה: "הופכים אותנו לסניף של הממשלה, מצפצפים עלינו"

מאת מוטי בסוקי כתב "על המשמר"

בהליך מזורז הניחה אתמול הממשלה חמישה חוקים כלכליים על שולחן הכנסת, חוק יציבות המשק, מיסוי נקודות קיצבה, מס בולים, והיטל על אשראי במט"ח. החוקים אמורים להיות מאושרים היום בקריאה ראשונה.

כל הח"כים שקבלו את זכות הציבור תקפו אתמול את הדרך בה נדרשת הכנסת לאשר חוקים חשובים. הח"כים גם התלוננו על כך שיו"ר הלל הגביל את זכות הדיבור שלהם לחמש דקות בלבד.

סגן השר אמוראי מערך, שנימק את החוקים, הרגיש כי התוכנית הכלכלית מבקשת לחזק את היציבות במשק, בעיקר על־ידי הפחתת עלות העבודה למעסיקים, הקפאת מחירים וצמצום הוצאות הממשלה. חייקה גרוסמן מפ"ם, ציינה כי הפחתת דמי הביטוח הלאומי למעסיקים תעלה לקופת המדינה 575 מיליון ש"ח.

לא רובוט

ענת וייס מערך, תקף ח"כים בקואליציה היוצאים נגד תקציב החינוך. אמירה סרטני מפ"ם, ציינה כי משרד החינוך מתייעל, הילדים לומדים פחות שעות, ובכל זאת מנסים לקצץ שוב בתקציב החינוך. נושא החינוך נמצא בתחתית סולם העדיפויות של הממשלה, מאיר שטרית ליכוד חינוך, הבטיח כי חוק אגרות החינוך לא יקום ולא יהיה. הוא לא אוטומט ולא רובוט של הנהלת הקואליציה.

אישור האגרה יביא בכיה במשך דורות אמר. רן כהן (ר"צ), התלונן כי הח"כים הפכו לסניף של הממשלה, וליתר דיוק האוצר, משרדו של ניסים הוא המנהל למעשה את המדינה. רן תיכון ליכוד ליברלים, הציע להגביל את גובה הארנונות שגובות העיריות.

יאיר צבן מפ"ם, הרגיש כי תחת הדגל של צמצום עלות העבודה יש הסתערות רבתי על השכר, ועל ההפרשות לשרותים חברתיים ולבטחון סוציאלי. הממשלה מתכוונת לגבות תשלום עבור שרותים והיריה הראשונה בנושא זה היא אגרת החינוך.

מצפצפים על הכנסת

יו"ר ועדת העבודה והרווחה אורה נמיר מערך, התלוננה כי האוצר ופקידיו מצפצפים על הכנסת. מדיניות הממשלה הופכת את הביטוח הלאומי לסניף של האוצר עם תלות כמעט מוחלטת בתקציביו.

שוק הנשמות הטהורות: 3000 דולר תמורת נפשו של ילד "מתפקר"

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר"

באור עקיבא הציעו לאדם דתי תשלום של 3000 דולר אם יעביר את ילדיו מהחינוך הממלכתי־דתי, לחינוך העצמאי של "אגודת ישראל", אישר אתמול השר יוסקה שפירא (מפד"ל) בתשובה לשאילתא של שולמית אלוני (ר"צ).

שפירא טען כי רצה לפעול בגרון. אבל האדם שמסר לו את העובדות, שהוא אבי הילד, חשש לגלות מי היו המציעים, הוא גם חשש להחשף.

השר בלי תיק הוסיף, כי החינוך הממלכתי דתי נמצא היום במצוקה. השינויים שמתכנן משרד החינוך בנושאים שונים, יגרמו נזק נוסף לחינוך הממלכתי־דתי. הוא ייחשף לתחרות מכל הכיוונים "ואיני בטוח שזה לטובת המדינה וחוסנה".

השר בלי תיק הביע תקוה כי במשרד החינוך אין מדיניות מכוונת נגד החינוך הממלכתי־דתי.

"ניו יורק טיימס" מגנה גילגול האשמות על ישראל

ניו־יורק. — "הניו יורק טיימס" בגנה אתמול ביקורת על פקידים בממשל רייגן, המנסים לגלגל על ישראל את האשמה לעיסקת הנשק האמריקנית עם איראן.

במאמר מערכת קובע העתון, כי התפקיד שמילאה ישראל בעיסקת הנשק לא שיפר אומנם את מעמדה בארה"ב, "אולם גרוע מות, הנשיא ופקידים בממשל מנסים לגלגל את האשמה על ישראל".

לדעת בעל המאמר, מעורבתן של ארה"ב וישראל בפרשה זו נבעה מהרצון של מנהיגי "ישראל מצאה את הרעיון הגרוע של מכירת נשק לאיראן כדי לסייע לחוגים מתונים ועזר — כאילו אמצעי לחימה המיועדים למלחמה נגד עירק, ניתן להגדיר כ"הנדרה זו".

בעל המאמר דוחה את טענתו של רוברט מקפרליין, מי שהיה יועצו של הנשיא רייגן לבטחון לאומי, ושל פקידים בכירים אחרים, כאילו ארה"ב לסמוך על ישראל, כיוון שלוושינגטון חסר המידע על גורמים פנים באיראן.

לדבריו, אלה "שטויות". "לוושינגטון היה מידע בלתי־תלוי במשך כל התקופה, מפי מהגרים, מקורות ורות באיראן, ... טענת הסיוע ... פשוט מצאה חן בעיני ... לרעיון של שחרור בני ערובה אמריקניים, ואף יותר מזה — הדבר נעשה בתקופת ...

(עי"ד)

שמיר "מכין שיעורים" בפרשת אירן לקראת ביקורו בארה"ב

קמחי העיד אתמול בוועדת המשנה של חו"ב, והח"כים התרשמו, שלישראל "יש תשובות" להאשמות האמריקנים

מאת יצחק שור ודליה שחורי כתבי "על המשמר"

לישראל יש תשובות טובות להאשמות האמריקנים בדבר מכירת נשק לאירן והעברת כספים לקונטרס — כך התרשמו אתמול חברי ועדת המשנה של ועדת החוץ והבטחון לנושא השירותים החשאיים.

חברי הוועדה נפגשו אתמול עם מנכ"ל משרד החוץ לשעבר דוד קמחי. הוא אמר שישראל לא פעלה ביוזמתו אשר להעברת כספים לקונטרס טען קמחי כי לישראל לא היה חלק במבצע.

קמחי אמר כי אין לישראל מה להסתיר מן האמריקנים.

היום תשמע הוועדה את הסברי עמירם ניר, מי שכיהן כיועצו של פרס לענייני טרור. הוא יתייחס כנראה לטענת האמריקנים כי נעלמו, כביכול, שני מיליון דולר במהלך העיסקות עם אירן.

שמיר מתכונן

בלשכת ראש הממשלה נערכות בימים אלה הכנות מדוקדקות לקראת ביקורו הקרוב של ראש הממשלה יצחק שמיר בוושינגטון. ראש הממשלה מניח, כי יתבקש להתייחס בפרוטרוט, בשיחות שייקיים בוושינגטון, לפרשת משלוחי הנשק לאירן. אי לכך זימן אליו שמיר שלשום את מנכ"ל משרד החוץ לשעבר דוד קמחי ונפרד את יועצו למלחמה בטרור עמירם ניר, כדי לשמוע את גירסותיהם על הפרשה. ביום א' נפגש שמיר לאותה מטרה עם סוחר הנשק יעקב נמרודי.

לשכת ראש הממשלה אישרה אתמול כי לישראל הגיעה פנייה אמריקנית כללית, בה מתבקשת ישראל לשתף פעולה עם ועדות החקירה השונות לעניין משלוחי הנשק לאירן והעברת הכספים לניקרגואה. במשרד החוץ, לעומת זאת, ציינו אמש, כי עדיין לא הגיעה כל פנייה אמריקנית בעניין זה.

רייגן ימסור חלקים מיומנו האישי בניגוד לעצת מקורביו

מאת דליה רפאל

וושינגטון. — במהלך המנוגד להלוטין לדברי הכפופים לו, החליט אתמול הנשיא רייגן למסור "קטעים רלוונטיים" מרישומיו האישיים בענין תהחלטה למכור נשק לאיראן.

פקידים בבית־הלבן אמרו, ש־עדיין לא הוחלט איזה קטעים יימסרו וכי עדיין מצפים לסניית ועדות החקירה.

ראש סגל הבית הלבן דונלד רייגן, אמר בעבר לועדת המודיעין של הסנט, כי רישומים אלה הם אישיים ופרטיים. פקידים אחרים מסרו בימים האחרונים, כי הנשיא יתנגד למסור אותם. אולם הנשיא צוטט באמרו, "אעשה זאת בשמחה". גם דוברו מסר אמש, כי הנשיא ימסור את החומר.

ניר העביר הכסף

כספים ממכירת נשק סורית לאיראן הועברו לישראל. כתשלום עבור נשק השלל הסובייטי ש־העבירה ישראל למורדים בניק־רגואה, מוסר הדו־שבועון הניו־יורקי "מיד־איסט". לדברי העתון, 10 מיליון דולר הופקדו בבנק שוויצרי בחשבון שהיה בשליטת נורת' וניר, והועברו משם לממשלת ישראל ע"י ניר.

הישראלים התייחסו לכסף כתשלום עבור נשק השלל שנתפס מאש"ף בלבנון והועבר ל"קונטראס".

האגודה לחקר מארכס והסוציאליזם
כבר הופיעו המחברות
למחשבה סוציאליסטית מס. 10
בעריכת משה צ'יז'יק ואברהם וולפנזון.
(ינואר 1987)

תוכן העניינים:

א. מבעיות הזמן: זאב צור – מילכוד המדיניות הכלכלית, הגיונו של סהארוב, על המיתולוגיה הפוליטית של האמרטהייד.

ב. הגותו של מארכס: צבי רוזן – תפיסת הדמוקרטיה של מארכס, מאקסימיליאן רובל – מארכס תיאורטיקן של האנארכיזם, יובל לוריה – החצדקה המארכסיסטית לקומוניזם, מיכאל מידן קומוניקציה עבודה: פרשנותו של י. האברמאס את תורתו החברתית של ק. מארכס.

ג. בשדה העיון: ירמיהו יובל – שפינוזה ומארכס – האדם בטבע ומדע הגאולה, צבי טאובר – חדילמה של אמן מהפכן: אמנות וקומוניזם בכתביו של הייגריך היינה. אלכסנדר מנור – מארכסיזם ופסיכולוגיה, שמעון שור – "רובר" "מעמדי" ושיטות סטטיסטיות לבחינה אמפירית של מושג "המעמדי המארכסי, יהודית מארקוס ואלטאן טאר – היסוד היהודי בתורותיו של אסכולת פראנקפורט.

ד. ביקורת הקפיטאליזם – ויכוח בין אנדרי גורץ וטילמאן פיכטר – מודל צריכה קפיטליסטי ואמנציפציה.

ה. ימי עיון: אשר סילבן – פתיחה ליום עיון לציון 100 שנה להולדתו של ארנסט בלוך, אברהם יסעור – תקוות המארכסיזם האוטופי, צבי רוזן – דברים על ארנסט בלוך.

ו. צבא וחברה: משה ליסאק – צה"ל כצבא פרופסיונאלי – התפתחות בתנאים מכבידים.

ז. אישים בסוציאליזם: ש. צירולניקוב – ד. בן מריון וו. לנין – הקבלה היסטורית, דב ברניר – בעקבות ספרו של שלמה אביניר על משה הס. אלכסנדר מטרמן – שורשיו וזהותו היהודית של שמעון דיקשטיין מאבות הסוציאליזם הפולני 1858–1884. בנימין פינקוס – נ. בוכארין – ימין ושמאל בבולשביזם

ח. מארכס בספרים וכתבי עת: שלמה אביניר – מבוא להוצאה חדשה של המניפסט הקומוניסטי, אבישי מרגלית – דלות ההסבר הפונקציונאלי אצל מארכס.

ט. ביקורת על ספרים חדשים: אברהם יסעור.

י. מי ומי בחוברת?

בחוברת 285 עמודים. המחיר 12 שקל. לחברי האגודה 10 שקל. בהזמנות לפנות לאגודה לחקר מארכס והסוציאליזם תל־אביב ת.ד. 11289 מיקוד 61112, חיפה ת.ד. 45279 מיקוד 31452.

מחר תרגיל הג"א במרחב באר־יעקב

מחר, יום חמישי, ה־5 בפברואר, יהיה תרגיל הג"א במרחב באר־יעקב.

במהלך התרגיל יבוימו קולות ירי ופיצוצים ויושמעו צפירות.

אם תהיה אזעקת־אמת, יושמעו צפירות עולות ויורדות.

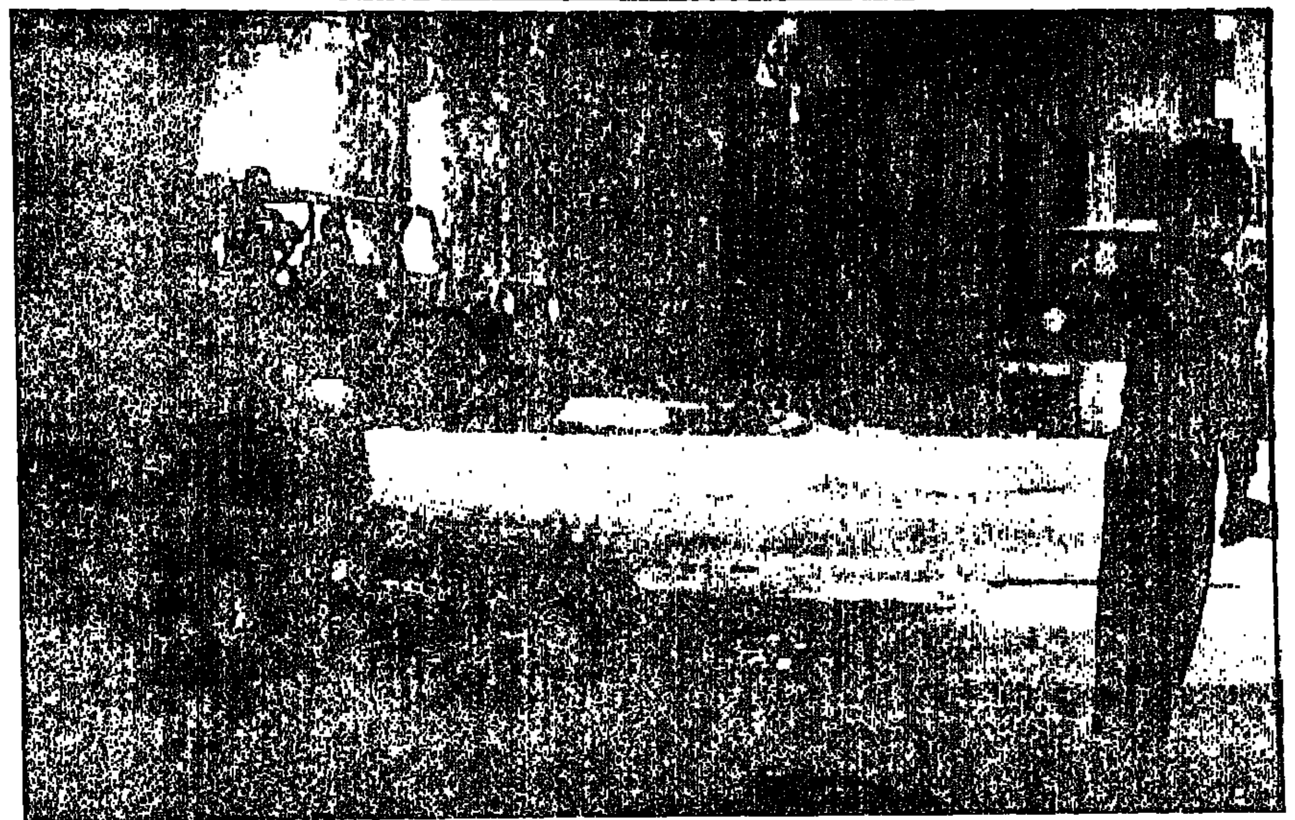

הרצועה שקטה אתמול לראשונה לאחר תשעה ימים של הפרות סדר מאז גורש ממנה מנהיג תנועת הנוער של „פתח" ברצועה, מוחמד דחלו.
רפול ביקר אתמול בצהריים אצל „משמרות הישובים" שהתמקמו באוהל ליד צומת דיר־אל־בלח – לרבות בלילה – ובעקבות הצעתו התפזרו האנשים לבתיהם. הוא אמר להם, כי הפרת הסדר אינן כשלון של הצבא אלא כשלון מדיני, כי צריך היה להקים כאן את שני הישובים המתוכננים („דוגית" ו„סאת שדה").
שלושה צעירים ששפכו מי־חומצה על התלמידות בבית־הספר בעזה ביום א' האחרון נעצרו והודו, כי עשו זאת כדי להכריח את התלמידות לצאת להפגין. צפויים מעצרים נוספים בפרשה.
בתצלום: צמיגים בוערים בחאן־יונס.

נבון מאשים את התרבות הפוליטית, התקשורת והקולנוע — באלימות הנוער

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, אמר כי החיים הפוליטיים בארץ גדושים אמירות אלימות, המשמשות דוגמא רעה לנוער. השר דיבר אתמול בפתיחת רב שיח על „התקשורת ואלימות הנוער", שהתקיים בבית סוקולוב בת"א מטעם מועצת ארגוני נשים בישראל.

נבון אמר, כי התנהגותם של אישי הציבור בארץ תורמת לתופעת האלימות בקרב בני הנוער. נוסף לטלוויזיה ולכלי התקשורת. הוא הזכיר גם את הנורמות התוקפניות הקיימות בסביבה החברתית, התרבותית והקהילתית, כגורמים המגבירים את נטיית הנוער לחקות את האלימות.

נבון קבל על כך, שמשרד הפנים והמשטרה אינם מקפידים על קיום החוק, האוסר צפיית ילדים ובני נוער עד גיל 16 בסרטי אלימות ופורנוגרפיה. הוא קרא להם לאכוף את החוק ללא כל ויתורים.

השר סיפר, כי התלונן באחרונה בפני הנהלת רשות השידור על כך, שבאחרונה הוקרנו סרטים בטלוויזיה, שהיה בהם גודש של אלימות, מין ותוקפנות. הנהלת הרשות מצאה, כי אכן הוקרנו באחרונה, באופן מקרי, לטענתה, מספר סרטים אלימים, והבטיחה כי הדבר לא יישנה. כן נשקלת כעת ברשות השידור הצעה של שר החינוך להודיע מראש — כמקובל בתחנות טלוויזיה בחו"ל, על הקרנת סרטים, שלא נועדו לצפיית ילדים ובני נוער.

שר החינוך הוסיף, כי משרדו הכין תוכנית לימודים, שמטרתה לחנך את התלמידים לצפייה מבוקרת בטלוויזיה. במקביל, נפתחו מספר קורסים והשתלמויות להכשרת מורים, שידריכו את התלמידים כיצד לצפות בטלוויזיה בצורה מבוקרת וביקורתית.

„החינוך הממלכתי־דתי מתיישר עם הקו הקיצוני של אגודת־ישראל"

אומר מנכ"ל משרד החינוך לשעבר, אליעזר שמואלי

„חייבים לבדוק פעם נוספת את חוק החינוך הממלכתי, שכן החינוך הממלכתי־דתי הולך ומתיישר עם הקו הקיצוני של „אגודת ישראל". זאת אמר אליעזר שמואלי, לשעבר מנכ"ל משרד החינוך והתרבות, ביום העיון השנתי לזכרו של יהודה רון־פולני, שהתקיים אתמול באוניברסיטת תל־אביב.

שמואלי תאר את המתרחש ב„אגף לחינוך דתי". „החינוך הדתי במדינת ישראל כיום קשור קשר הדוק וישיר עם הרבנות הראשית. הוא הולך ונבדל מן המערכת של החינוך הממלכתי ומפיץ בבתי הספר חוזרים מיוחדים במישרין מטעמו" — אמר שמואלי. למרות דברי החוק לא קיים יותר במשרד החינוך אגף דתי אלא החינוך הדתי עומד בפני עצמו, ומעולם, בשנים הקודמות, לא היתה מעורבות כה רבה — שהולכת וגדלה — של הרבנות במתרחש בתוך כותלי בית־הספר. ההקצנה בחינוך הממלכתי־דתי באה, לדברי שמואלי, מתוך התחרות עם החינוך העצמאי של „אגודת ישראל", כש"ס והחרדים למיניהם. על המדינה והחברה הישראלית לבדוק מחדש את הקורה במערכת החינוך, את החוק ואת יישומו — אמר שמואלי. דוד גורדון, ראש בית־הספר לחינוך באוניברסיטת בן־גוריון, אמר שלמערכת הביורוקרטית — משרד החינוך, הרשות המקומית — כמעט אין השפעה על מה שעושה המורה בעמדו לפני תלמידיו.

ד"ר אברהם יוגב, ראש החוג לחינוך באוניברסיטת תל־אביב, אמר שהחוק גרם למירכוז הרב ממנו סובלת המערכת והביא לידי קביעת מדיניות חינוך אחידה המרפה את ידי ההורים אשר החוק איפשר להם לקבוע 25 אחוזים מתוכני הלימוד.

פרופ' שמעון רשף, הינחה את יום העיון.

(שע"ה)

איראן ועיראק ממשיכות להלום באזרחים

בגדאד. — מטוסים עיראקיים הפציצו אתמול לפחות 3 ערים באיראן, לאחר שטיל איראני פגע בבגדאד, וגרם להרוגים ולפצועים.

טיל קרקע־קרקע, השמיני שפגע מראשית השנה בבירת עיראק, נחת בשכונת מגורים וגם הרס מספר בתים. אישר דובר צבאי עיראקי.

בהודעה איראנית נאמר, כי הטיל נורה לעבר „אתרים פוליטיים צבאיים", והיא הזהירה את עיראק לצפות ל„תשובות מוחצות נוספות", אם חיל האוויר העיראקי ימשיך להפציץ ערים איראניות.

"ידרש ייצור 300 מטוסי לביא לכדאיות הפרוייקט

ראש מנהלת פרוייקט הלביא, תא"ל עיני יפרוש באפריל

מאת אבי בניהו כתבנו לצבאי

מבדיקות שנערכו בימים האחרונים במערכת הבטחון בנושא עלויות ה„לביא" עולה, כי רק יצור 300 מטוסים ומעלה יצדיק את ייצור המטוס בישראל מבחינה כלכלית.

בדיונים הנערכים עתה לבדיקות החלופות שהציעו האמריקנים לישראל מסתבר, כי אם מורידים את עלות כספי הפיתוח והתשתית, שכבר הוצאו, ומחשיבים רק את ההכנסות מיצור סדרתי שאינו מגיע ל־300 מטוסים, החלופה של אף־16 נעשית כדאית יותר.

ואולם בישראל חוששים כי נסיגה מפרויקט הלביא ואימוץ חלופה אמריקנית תגרום בשנים הקרובות לקיצוץ בכספי הסיוע האמריקני לישראל. כזכור הורידו האמריקנים את סכום כספי הסיוע למדינות רבות להוציא את ישראל ומצרים.

לכתבנו הצבאי נודע, כי ראש מנהלת פרויקט „הלביא" תת־אלוף מנחם עיני הודיע על כוונתו לפרוש מהתפקיד.

עיני נתבקש על ידי מערכת הבטחון להמשיך בתפקיד עד אפריל, הוא נעתר לפניה וכשיסיים את תפקידו הוא מתכוון להצטרף לחברת „תיל".

350 צעירים מהקבה"א והתק"ם יבקרו באפריל בפולין

מאת יהודה צור כתב „על המשמר"

350 צעירים מהתק"ם והקיבוץ הארצי, ישתתפו בטקסים לציון 44 שנה למרד גטו ורשה, שיתקיימו באפריל בפולין. הצעירים הוזמנו באופן רשמי על ידי פולין והאגודה על שם יאנוש קורצ'ק בפולין. הנערים יבקרו באתרים ובמחנות ריכוז וישמעו הסברים על תקופת השואה.

אתמול הגיעו ארצה עשרה נערים מפולין ושמונה מלווים המבוגרים, ובהם אישים בכירים וכמה רופאים.

הנערים הגיעו ארצה במסגרת חילופי נוער של אגודת יאנוש קורצ'ק ומוזיאון לוחמי הגיטאות.

בנימין אנוליק, מנהל מוזיאון לוחמי הגיטאות מסר שהיחס הלא שווה במספרי שתי המשלחות נובע מכך שממשלת פולין מתקצבת מטעמים תקציביים למנוע שיגור משלחות גדולות יותר.

סנטור רפובליקני חנך מדור חדש ב„פראוודה"

מוסקווה. — עיתון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית „פראוודה", חנך אתמול מדור חדש ושמו „נקודות השקפה שונות", שבו יפורסמו תגובות של העתונות המערבית או של מדינאים מערביים על בעיות אקטואליות.

האורח הראשון בטור זה הוא הסנאטור הרפובליקני רוברט דול, ומאמר שאותו כתב ל„ניו יורק טיימס" על הסכמי סאלט 2, תורגם והודפס במלואו.

במאמר זה טוען הסנאטור, כי סאלט 2, ההסכם על הגבלת הנשק הגרעיני האסטרטגי, „מת ונקבר".

מאמר־תגובה מאת פרשן „פראוודה", ניקולאי קורוימוב, הופיע ליד מאמרו של הסנאטור דול. הוא כתב: „הנה דוגמה אופיינית לנסיונות שנועדו להצדיק, בלי לבחול באמצעים כלשהם, את החלטת וושינגטון לטרפד הסכם חשוב זה".

עץ ננסי ה„מגומד" בתהליך זול — פיתוח ישראלי מקורי

מאת י. גלילי כתב „על המשמר"

עץ אוסטרלי „קורנג'יונג" שגובהו 25 מטר, גומד לגובה של 90 ס"מ בתהליך ישראלי מקורי. העץ מיועד ליצוא ולשיווק המקומי. העץ הננסי הוצג אתמול לראשונה במהלך סיור עתונאים בחממות של חברת שנ־זהר בפתח תקוה.

האגרונום עופר אבידן הסביר, כי העץ הננסי הוא פרי פיתוח של צוות אגרונומים שהשקיעו שנתיים במחקר בעיצוב המוצר שהוא יחיד מסוגו בארץ. העץ ישווק לראשונה בט"ו בשבט בחנויות לתכשיטים ורשתות השווק הגדולות.

בחממות החברה מכינים כמיליון שתילים ההופכים לעצים ננסיים על ידי טיפול על בסיס אגרוטכני וטכנולוגיות מתקדמות, בניגוד לעץ „הבונסאי" היפאני היקר הדורש טיפול ידני בכל שתיל.

יגאל בן שלום, מנכ"ל החברה, מסר, כי מחקרי שווקים שנעשו באירופה וארצות הברית מצביעים על התעניינות רבה במוצר הישראלי החדש, גם בגלל מחירו הזול יחסית (30 ש"ח לעץ). משלוחי היצוא הראשונים לאירופה מבטיחים יצוא נרחב.

לחברת שנ־זהר חממה בהולנד והיא מתכוונת להקים חממה גם בארצות הברית. השיווק מתבצע באמצעות „אגרקסקו". החברה מתכוננת לפתח סידרת עצים ננסיים בהתאם לביקוש בשווקים.

(תצלום: יעקב ...)

העץ האוסטרלי המגומד

היום: פרוסת תקציב לפריסת חובות

הכל בגלל הצבע

● חיים רמון: אם לתק"ם לא היה צבע פוליטי, בקשתו לסיוע היתה עוברת בלי בעיות

● דן תיכון: המערך רוצה לעשות הון מתאריך — אבל אנחנו יותר חכמים

● יאיר צבן: המגמה בליכוד היא לבצע רצח־אופי קולקטיבי לתנועה הקיבוצית

מאת מוטי בסוק

„אף אחד לא מגיע כסף מקופת המדינה. אני למשל הפסדתי כסף בחנות של האחיות ריגר פישמן," אומר ח"כ מהליכוד בוועדת הכספים דן תיכון. „הפסדתי כסף במניות הבנקים, את מה שנשאר לי השקעתי ושוב הפסדתי. את הכסף שנותר לי, שמתי אצל בלאס. וגם זה ירד לטמיון. מישהו יפצה אותי על כל האבידות האלה?"

הכלל והמשל ברורים. דן תיכון, כמו רוב עמיתיו לליכוד, סבור כי המדינה לא צריכה לתמוך בקיבוצי התק"ם: כל אחד אחראי להעשיה. אם הקיבוצים היו מצליחים בהשקעותיהם שמניתי, ויש גם אחרות, האם הם היו משתפים ברווחים את הקופה הציבורית? תרשה לי להעריך, כי התשובה היא שלילית. כל הכסף היה הולך להעלאת רמת החיים שלהם. אז אומרים לנו כי שלושת האחוזים שחיים בקיבוצים הם העילית הכלכלית במדינה. העידית, אומרים שיש להם השפעה עצומה על כל תחומי החיים. יש טייסים וקצינים בצבא. אז גם אני הולך למילואים, תורם כל הזמן למדינה, ויש לי השפעה מסויימת. ולי לא עוזרים.

התאריך הגורלי

„זה לא מזל, שאחת לשנה יש תאריך גורלי — 31 בחודש מארס. זהו היום האחרון לאישור התקציב. מתאריך זה אפשר לעשות כל דבר, ואכן עושה זאת. אשתקד המערך הזכיר לשר האוצר, בסוף מארס, ומודעי נכנע לתכתיב, וגמר את הקריירה, לפחות לפי הוא. ברגע האחרון הם נזכרו כי קופת־חולים, הסתדרות ועוד, זקוקים לעזרה. הם היתנו את התקציב, שהיא הצבעת אמון בממשלה, בכספים. מארב כזה הם מתכננים גם השנה. במיוחד מעוניינים בכך המיליטנטים שבהם, כי שרוצים גם כך לפרק את הממשלה. למשק העובדים בעיות בהיקף של מיליארד וחצי דולר, להערכתי. ברור שעבור ההסתדרות, התמיכה בכלכלה שלו היא בבחינת חיים ועבודה. הם רוצים לדרוש אותה מהליכוד, כאולטימטום.

„אבל כי בליכוד לא מטומטמים. ח"כים שלנו את הווית מארבי התקציב של המערך כבר כמה פעמים. החברים בוועדת הכספים כבר לפני שבועיים והחליטו: אנחנו יותר מדי נבונים כבירים את הטריקים שלהם, הכסף להקים יותר. הקיבוצים עם הלשון בחוץ. באו ביקשו על הסכם סופי כבר עתה. הקיבוצים השיגו את שלום ושלום על ישראל.

„חשבו הנשב שהוא חכם יותר, וכי בכל זאת הצל להעלות את דרישותיו, בצורה אולטימטיבית בסוף מארס. הם לא רצו לשבת איתנו. הם גם מאיימים, כי אם התק"ם לא יקבל את הכסף וכל ח"כיהם לא יתמכו בחוק תקציב המדינה בקריאה הראשונה.

„לחץ אדיר על פרס"

„התק"ם בשלב לחץ אדיר על פרס. את הניכר שפגעת ביום שישי, יחד עם כל הבעיה, בטלוויזיה: בלי קיבוצים ומושבים אין מדינה. אלא שאנחנו בליכוד חכמים יותר, ועדת הכספים רנה, אנו לא נתקפל במכה. ועדת הכספים רנה, עם יבוא בתקציב, ובכך הרווחנו הרבה ... נראה למי יהיה יותר סבלנות במשך ... לשר האוצר או לתק"ם? לדעתי, ... של רבו יצטרכו שמיר, פרס וניסים ... לפתור את הנושא כרי, שה־31.3.87 ... בצורה חלקה".

לדעת תיכון, יועץ כלכלי במקצועו ואחד ... הכלכלים בוועדת הכספים, מאחורי ... התק"ם עומדת בעיה לאומית. ... חברת העובדים, התק"ם וגופים אחרים ... בעבודה מסתכמים במיליארד־וחצי ... אם הממשלה תקח על עצמה סכום ... או חלק נכבד ממנו, לא יהיה כל ערך ... ומדינה תודיע.

ולו נוסף, מזהיר תיכון, גם הקיבוץ־הארצי ... כספים, גם לו קיבוצים במצוקה. וגם הוא ... אם יאשרו לעמיתיו מהתק"ם. „... בליכוד אנשים", אומר דן תיכון, ... כי בהזדמנות זו, כשנולדה ביצת ... יש להעלות תביעות כספיות ... — למשל, יותר תקציבים לערי ... כספים להתנחלויות. החטא ... לעשות את ערי הפיתוח ... עתה אליו כבומרנג. כעת ... את ערי הפיתוח בקיבוצים".

לגוש הליכוד רוב של ח"כ אחד על גוש המערך בוועדת הכספים. מאחר שהמשמעת הסיעתית פועלת היטב — הסיוע לתק"ם ינתן רק בהסכמתם של יהושע מצא, יורם ארידור, חיים קופמן וחבריהם.

יאיר צבן, חבר כנסת במפ"ם בוועדה, סבור כי התק"ם נפל קורבן לשלוש תופעות. הוא מפרט אותן מהקלה לכבדה. היו כישלונות ניהוליים בכמה קיבוצים, ואולי גם במערכת הכללית. שיכוש הנורמות בחברה הישראלית בכל הקשור לריצה אחר עיסקאות פיננסיות חדר במידה זו או אחרת גם לתחומה של התנועה הקיבוצית. התופעה השלישית והעיקרית היא נטל הריבית המטורף שהוטל על המשק בכלל והמגזר היצרני בפרט. כל האוצר וועדת הכספים".

את מלחמתו של המערך, למען התק"ם בוועדת הכספים מוליך דווקא חבר הכנסת העירוני הצעיר חיים רמון: „התק"ם משלם כעת מחיר כבד מאוד על השטויות שעשה בשנים האחרונות ואינני מתעלם מהן".

בניגוד לחברי הכנסת תיכון וצבן, רמון עדיין מדבר בהתרגשות רבה, על נושאים קרובים לליבו: „התק"ם מייצר בשלושה מיליארד דולר, וחמישים אחוז מהתוצרת החקלאות של המדינה. הוא מייצא במאות אלפי דולרים, ומפעיל את הערבות ההדדית כשקיבוצים עשירים נחלצים לעזרת אחיהם העניים. התק"ם מוריד את רמת החיים של אלפי חבריו.

(המשך בעמוד 8)

סיוע שינתן לתק"ם, לעולם לא יחזיר לתנועה הקיבוצית הפסדים שנגרמו לה עקב מדיניות שערי הריבית חסרי התקדים.

מגמות הליכוד

חברי העבודה בתק"ם ומחוצה לו חייכים. לדעת צבן, לעשות עכשיו חשבון־נפש ולשאול את עצמם, מדוע דווקא בתקופת ממשלת האחדות הלאומית, בשעה שיו"ר העבודה היה ראש הממשלה, הגיעה מדיניות הנשק האנטי־יצרנית לשיאה.

היום מסתמנות בסיעת הליכוד שלוש מגמות: האחת מיוצגת על־ידי מרכז הסיעה בוועדת הכספים אריאל ויינשטיין (ליברלים), המבקשת להחזיק בתק"ם כבני־ערובה לאישור תקציב המדינה על כל חלקיו, על־ידי המערך; המגמה האחרת, שמיוצגת על־ידי יהושע מצא (חירות) ואחרים, היא המגמה הסיפוחיסטית, הרוצה להשיג במחיר הסיוע לתק"ם לא רק סיוע להתנחלויות, אלא גם את אספקט ההשפלה: לאלץ את המערך להצביע בעד ההתנחלויות; המגמה השלישית המשותפת לרוב חברי הליכוד, מעוניינת „להוציא למערך את הנשמה", ולנצל את הסיוע לחברת העובדים, לתק"ם ולמושבים, כדי לצבור הון פוליטי־מפלגתי. העבודה תוקע ותושמץ במסגרת המהלך הזה. יהיה זה גם רצח אופי קולקטיבי לתנועה הקיבוצית. היא תוצג על־ידי הליכוד כגוף טפילי, נצלני, המתפרע ברמת חיים גבוהה והשקעות הרפתקניות.

גם ראשי האוצר הודו בוועדת הכספים, כי גישתה של הנהגת התק"ם להבראת המשק שלה יכולה לשמש מופת ודוגמה לגופים כלכליים אחרים הנתונים בקשיים. התק"ם נכון לשאת בעצמו במרבית הנטל, כולל הורדת רמת החיים. כל נשכח, שמדובר במגזר יצרני, מגזר שחלקו ביצוא הולך וגדל; בעוד שבכלל היצוא של ישראל גדל אשתקד בשישה אחוזים, זה של התנועה הקיבוצית עלה בחמישה־עשר אחוז (של הקיבוץ הארצי בעשרים וארבע).

מסכם צבן: „עצוב לראות כיצד התנועה הקיבוצית, בעבר היהלום בכתר המפעל הציוני, הופכת עתה למרמס תחת רגליהם של המסיתים הדמגוגים של הליכוד".

צבן מרגיש, כי גם הקיבוץ־הארצי זקוק לפריסת חובות, „אולם הוא בודק עדיין את האפשרות למצוא פתרונות לא במסגרת

	תשמ"ג (82/3)	תשמ"ד (83/4)	תשמ"ה (84/5)	תשמ"ו (85/6)
(לוח 1) תק"ם (תנועה קיבוצית מאוחדת)				
הכנסות	1.120	1.180	1.214	1.205
עודף תפעולי (עודף ברוטו)	335	320	320	330
הוצאות קיום	185	185	192	180
הוצאות מימון (ריבית)	20	45	157	120
מקורות (להשקעות) (רווח)	130	90	−29	30
חוב ברוטו	800	970	1.200	1.220
חוב־נטו (בניכוי הנכסים הפיננסיים)	325	540	790	915
החזר הלוואות	80	125	175	240

● כל הנתונים — במיליוני דולרים
● בדולרים קבועים, ל־1.10.85
● תשמ"ו — הערכה; אין נתונים סופיים

(לוח 2) נתונים לשנת תשמ"ה (84/5) לפי קבוצות*	קבוצת מצוקה א' (19 קיבוצים)	קבוצת מצוקה ב' (38 קיבוצים)	קבוצה ג' (83 קיבוצים) מצב סביר
היקף הייצור	100	180	870
הוצאות מימון	38 (38%)	45 (25%)	58 (6.6%)
חוב נושא ריבית	190**	310	532

* במיליוני דולרים
** מזה חוב לזמן קצר 70 מיליון דולר!!

איך חוב נולד

מאת לוי מורב

הרבה דברי הבל, לא מעט דמגוגיה ומעט מאוד דברי טעם נאמרו ונאמרים סביב בקשת שר האוצר מחברי ועדת הכספים לפריסת חובות התק"ם.

ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס האשים את הליכוד כאילו בגללו נוצר החוב הכבד של הקיבוצים. הוא דיבר על ריבית מטורפת בשיעור של 100 אחוז. מי שמתבונן בלוח 1 מגלה עובדה מוזרה. בשנת תשמ"ג (82/3) הגיעו הוצאות המימון (הריבית) של כל ישובי התק"ם ל־20 מיליון דולר מתוך היקף ייצור של 1,120 מיליון דולר, כלומר פחות מ־2%. בתשמ"ה (84/5), בתקופת כהונתה של ממשלת האחדות הלאומית, בראשותו של החבר של דוד בלאס, הגיעו הוצאות הריבית של התק"ם ל־157 מיליון דולר מתוך הכנסות של 1,214 מיליון דולר. כמעט 13%.

גידול של יותר מפי־6!! בפרק זמן של פחות משנתיים. אגב שר האוצר בתשמ"ג היה, אם זיכרוני אינו בוגד בי, יורם ארידור. תקן אותי סגן שר האוצר, חבר הכנסת עדי אמוראי, אם אני טועה.

גם בסעיף החזר ההלוואות מגלים תופעה מוזרה. למרות שהיקפי הייצור נותרו פחות או יותר קבועים — 1,205 מיליון דולר בתשמ"ו לעומת 1,120 מיליון דולר בתשמ"ג — הרי החזר ההלוואות קפץ מ־80 מיליון דולר ל־240. פי שלושה! והכל בזכות הריבית המטורפת שנעה בחודשים הראשונים להפעלת התכנית הכלכלית של פרס־מודעי (מיולי 85) סביב 100 אחוז במונחים שנתיים ריאליים.

החוב ברוטו תפח תוך שלוש שנים ב־50%, החוב נטו גדל פי־שלושה. המקורות להשקעות (הרווח) ירדו מייתרה של 130 מיליון דולר בתשמ"ג להפסד של 30 מיליון דולר בתשמ"ה וליתרה של 30 מיליון דולר בתשמ"ו.

הוצאות הקיום נותרו ברמה דומה וגם העודף התפעולי, לפני תשלומי הריבית, היו דומים ונעו סביב 320־330 מיליון דולר. מה המסקנה מהלוח הזה? מה אפשר ללמוד ממנו? לדעתי דבר פשוט — הריבית ההרסנית והרצחנית של ממשלת פרס־מודעי הביאה את התק"ם, את הקיבוץ־הארצי, את קופת־חולים וגם מפעלי תעשייה ובנייה לחוב שאין להם יכולת להתמודד עמו.

כדי להמחיש זאת הכאנו לוח נוסף, מס. 2. בלוח זה ניתן לראות בברור את מקור הבעיה. בקבוצה ג', בה המצב סביר, הוצאות המימון הן 6.6% בלבד מן הייצור. בקבוצה ב' — 25% ובקבוצה א' (19 קיבוצים), בה עיקר הבעיה, הוצאות מימון מגיעות ל־38%.

בדקנו את המצב בקיבוצים. ניסינו לברר האם ניתן למצוא מכנה משותף אחר. חיפשנו אם אלה שבמצוקה הם קיבוצים בהם יש, אולי, עלייה גדולה מדרום־אמריקה. סליחה. ללא שום כוונות גזעניות או נסתרות. סתם לשם השעשוע. לא מצאנו שום דבר כזה. חיפשנו לפי תחביבים, מספר הכלבים והיקף המתנדבים של החברים. שום דבר לא היה קונסיסטנטי. הנתון היחיד הקושר את קיבוצי המצוקה היה אחד — הריבית.

אילו אני איש תק"ם לא הייתי מבקש מחילה ריבית כלל. הייתי שולח משלחת לערד ומבקש מממלא מקום ראש הממשלה לדרוש מהליכוד, שבזמנו, כידוע הונהגה ריבית של 100%, להחזיר מיד את הכסף ששולם במסגרת מה שכונה אז מדיניות מוניטארית מרסנת.

הזורעים בריבית

מאת מ. סבר

באשר בשלהי שנות השבעים חוסל למעשה כל סיבסוד ממלכתי משמעותי להשקעות בארץ, נחלק המיגזר היצרני לשניים: היו יזמים שהמשיכו להשקיע גם בתנאים הקשים החדשים, תוך שהם נוטלים על עצמם סיכונים וחובות, והיו שחדלו כליל מהשקעה יצרנית, והפנו את מרצם ומכספם ל„ניירות הערך" (או חסרי הערך). הקיבוצים המשיכו להשקיע, בחקלאות ובתעשייה ולכן נוצר היום בישור ייצור ויצוא גדול במיגזר זה — אפילו בלתי מנוצל.

התעשייה בכללותה לא השקיעה די ולכן קיים מחסור חריף ביכולתה לספק צרכים ... ואלו נשפכים ליבוא, במאות מיליוני דולרים לשנה. הגידול הרב של הגרעון המסחרי אשתקד מבטא גם את אי־היכולת של התוצר המקומי להדביק את הביקושים. המחיר שהמשק משלם עבור כלכלה האנטי־יצרנית של העשור האחרון גבוה היום, כיותר. נעשה שימוש מוגבר במטבע־חוץ, שנועד במקורו לסיוע חירום.

לא כל החובות שימשו למימון השקעות. הם היוו גם עלייה בנטל החיוב, שורשה משותפת לקיבוצים, כמו לחברה הישראלית כולה ונגרמו מהסבכויות פיננסיות, מעורבים מיתרים בשוק ההון ... הקיבוצים ... בשוק ... או החולשה והאספקולטיבית של התנועות הקיבוציות ... כאמור ... להשקיע, גם במחיר הון יקר אפילו בלתי סביר.

על הממשלה, תואת צריכה מדינת ישראל להודות למי שהסתכנו בכלכלה ... למשל, אשר היה ... אשתקד את היצוא של התעשייה החקלאית הקיבוצית בעשרים אחוז.

בזכותה המשיך התוצר החקלאי לגדול גם בשנות המיתון האפלות. אך בגללה גם נורעו החובות הקיבוציים הכבדים (החובות כלפי פנים, יש לציין: בגלל אי־ההשקעה של המיגזרים האחרים. התרחב הגרעון במטבע־חוץ והיה הכרח לקחת חובות חיצוניים). לכך צריך להוסיף גורמים

מי שמדבר על „סיבסוד ענק לקיבוצים" — לא יודע מה הוא שח.

במדיניות הממשלה, החל בכיווסוס התכנון החקלאי, שבירת מסגרות השיווק המאורגן, חנק האשראי המכוון וכלה בריבית ריאלית של עשרות אחוזים בשנה.

חובות הקיבוצים, לפיכך, אינם בעיה של הקיבוצים. הם בעיה של מיגור אחר במשק המנסה לנהל, על דעת עצמו ועל חשבון עצמו, מדיניות של פיתוח שעיה, בתקופה שבה הממשלה עושה הכל כדי להניעה. הקיבוצים ראויים, מבחינה לאומית, לכל שקל של סיוע מבוקש, שהוא קטן ביחס לחובותיהם.

אך האומנם זהו „סיוע"? כוס „רבוי הסטעיה המרשאיים בסוגייה זו, בשבח „סיוע" אחר מהותי ההסדר לפריסת החובות של התנועה הקיבוצית המאוחדת, כפי שהובא על־ידי האוצר לוועדת הכספים. לא רק שאינו כרוך בהוצאה תקציבית ממשית כלשהי, אלא להיפך, הסדר זה יגדיל את הכנסותיה השוטפות של הממשלה, ועלותו התקציבית אפס גמור.

על פי ההסדר המוצע יוכו הקיבוצים שבמצוקה לקבל אשראי ממשלתי בריבית ריאלית התחלתית של 3%־4%. כמה עולה לממשלה לגייס הון מן הציבור, על ידי מכירת אגרות־חוב צמודות? בחודש שעבר, הריבית הריאלית היתה כ־5%, כלומר, כל אשראי שהממשלה נותנת בריבית ריאלית שעולה על 5% לשנה, פירושו רווח נקי לקופת האוצר. רווח, ולא סובסידיה: הכנסה עתידה ולא הוצאה. אם יינתנו עכשיו לקיבוצים שבמצוקה 66 מיליון שקלים בריבית ריאלית של 7%, מבטיחה חבילת סיוע זו הכנסות ממשלתיות עתידיות נטו בסכום השווה להפרשי ריבית ולטובת הקופה הממשלתית, כמובן). בשנים הבאות אמורה הריבית הריאלית — לפי הנוהה שהתמה התנועה הקיבוצית המאוחדת עם האוצר — להיות תמיד גבוה ב־0.5% מעלות גיוס ההון לאוצר המדינה. ורווח לאוצר מובטח.

מי שמדבר, איפוא, על „סיבסוד ענק לקיבוצים", אינו יודע מה הוא שח.

אפשר, כמובן, לטעון כי אילו היו צריכים הקיבוצים לגייס היום את האשראי הכבד בכוחות עצמם, היו נאלצים לשלם ריבית גבוהה יותר, אולי של 10% לשנה (ריאלית). טענה זו לא נבדקה ואי אפשר לבדוק אותה. כל זמן שוק ההון והאשראי לטווח ארוך בארץ מולאם כולו, ולממשלה ובנק־ישראל מעמד מונופולי להסדר מלגו כל. במצאים כאלה, המונופול הוא הקובע את מחירי האשראי מראש. שוב ובגלל את כל „עודף הצרכי". לכן אין משמעות כלכלית למושג של „ריבית של שוק", ולסיכום גם לא „לסובסידיה" מול מחיר זה. מה שאפשר הוא להשוות בין עלות של גיוס האשראי לבין ההתשואה על השקעתו. מתן „סיוע" לקיבוצים הוא, מבחינה זו, עיסקה טובה לאוצר. עיסקה ללא סיבסוד.

דף זה הוכן לענייני היום: לוי מורב
עריכה אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר
4.2.87

פרוסת תקציב לפריסת חובות

חזיר ונשך

לכבוד התק״ם

שמעתי שאתם אמורים לזכות בפריסת חובות, ממש כמו מקסיקו וברזיל. הרעיון נראה לי וגם אני מבקש להצטרף אליו. גם אני חבר קיבוץ, אמנם קטן — רק שני חברים ושני ילדים — אך מה זה חשוב. העיקר: יש לנו שוויוניות מלאה, אסיפה כללית קובעת הכל, ואנו מעסיקים ערבים רק לעבודות בניין.

הקיבוץ שלנו ממוקם בשטח עירוני, וגם אנו כבר לא מתפרנסים מחקלאות. גם לנו יש חובות. רק בחודש של הפעלת הרפורמה הכלכלית המשכנתה שלנו קפצה בעשרים אחוז. לפני שלוש שנים היינו חייבים אלפיים דולר לישראלי עשיר מניו־יורק, ועד היום הזה כבר שילמנו לו, ולעורך־דינו המתמחה בנשך, בששת אלפים דולר ועוד ידם נטויה.

צדק גם צדק שמעון פרס: כיצד אפשר לשלם ריבית של מאה אחוז? הלא זה אותו נשך שהרעיל את יחסי היהודים עם הגויים. אינני יודע איזה ריבית גבה שיילוק, אך מסופקני אם היא עלתה על זאת שאני — ואתם — משלמים. לגויים היה לפחות מנגנון בקרה יעיל: כאשר ריבית עברה את גבול הטעם הטוב, היו פורעים במלווים־בריבית. אצלנו נותנים להם מקום של כבוד, ואף מקבלים מהם שוחד במתנה (כמובן, זכל של שוחד, שמחירם אינו עולה על ארבע מאות דולר), גם בתי המשפט שלנו עומדים, חד וחלק, לצד המלווה, הם נותנים ברצון פקודות מאסר וצווי עיקול־ביציאה. כך שאין סיבה להימנע מנשך. עורך־דין שפושט את עורם של החייבים בדין זוכה אף ליתר כבוד והערכה.

מדי פעם מעלים הח״כים הדתיים הצעות־חוק נגד מכירת חזיר. איש מהם אינו מעלה הצעה לאיסור נשך, למרות שהתורה אוסרת נשך בדיוק כפי שהיא אוסרת חזיר. אלא מה — בלי חזיר אפשר להסתדר; בלי נשך — לא כל־כך. גם החומייניסטים שלנו מעדיפים להתנכל לערבים חסרי מגן, ולא לבנקים ולמלווים בריבית אחרים, המפרים איסור מדאורייתא לאור יום.

בנושא זה הפונדמנטליסטים של האיסלאם עקביים יותר — הם אסרו על הריבית. וראה פלא — הבנקים לא התמוטטו. דווקא כאן יש אולי מקום לקצת פונדמנטאליזם, לקצת חזרה למסורת, אם תרצו — לחזרה בתשובה.

הרעיון המקורי של שמעון פרס ואחרים היה להציל את החייבים הכפריים על חשבון החייבים העירוניים, המאורגנים פחות. זה לא נראה לי. בבחירות הבאות הוא יניב פירות מרים. אך יש פתרון יהודי טוב, גם הוא בדרך של חזרה בתשובה — השנה היא שנת שמיטה, ואין פירוש הדבר שרק ירקות של ערבים הם כשרים. שנת שמיטה: לפי התורה, היא שנת שמיטת חובות. אולי ידע הקב״ה מה הוא מצווה, אולי אף חזה את השתוללות הנשך. אז בואו יחד נעשה שמיטת חובות כללית — גם בכפר, גם בעיר. בעתיד נמשוך ידיים מנשך — גם אם הוא נקרא „השוק האפור".

ואם זה לא נראה לכם — קחו כסף מבלאס, קחו גם את המתנות אותן הוא מחלק עם הצמדה וריבית.

ישראל שמיר

מאה אחוז חטוטרת

המצוקה הכספית של המושבים והקיבוצים אינה תוצאה של ניהול כושל אלא של הריבית הרצחנית – עד 100% – שסיבכה את המגזר החקלאי־התיישבותי

מאת יוסף גלילי

ענפי המשק החקלאי — למעט כותנה, שמחירה בשוק העולמי עדיין נמוך מאוד (לאחרונה מורגשת התאוששות) — סיכמו בתשמ״ז מאזן חיובי. כל המשקים המייצרים לשוק המקומי וגם ליצוא, שאין להם חטוטרת של חובות על גבם, נהנים מרווחיות טובה. גם מחירים טובים לפירות, לירקות, לפרחים, להדרים בשוק האירופי וגם ביקוש לתוצרת זו בארצות הברית — שאינו מתמלא בשל מחסור בתוצרת. עם זאת, מצבה של החקלאות וההתיישבות קשה מאוד. למהז?

המצוקה הכספית של המושבים והקיבוצים איננה תוצאה של ניהול כושל, כפי שמנסים לטעון אנשי הליכוד בנוסח „תיפסו את הגנב". מצוקה זו היא תוצאה ישירה של תנאים פיננסיים, כלשון המעטה, שנכפו על המשק הייצרני־תעשייתי והחקלאי כאחד בשנות שלטון הליכוד. ממשלת האחדות הלאומית, שירשה משק פיננסי הרוס עד היסוד, לא הצליחה להביא מזור לתחלואי הכלכלה והמשק.

הריבית המטורפת, שהגיעה עד 100 אחוזים של ריבית שנתית ריאלית, היא אשר סיבכה את המושבים ואת כל המגזר החקלאי־התיישבותי. דוברי הליכוד ונציגיו בוועדת הכספים בכנסת מנסים „להיתמם" ולהתעלם מעובדה זו, כאשר הם מתנים את הסכמתם לאישור הצעת שר האוצר, לתת סיוע לקיבוצי התק״ם. זהו תרגיל הכנה לבחירות הבאות. הם מנסים לסכסך בין הקיבוצים לבין ערי הפיתוח, כאילו ההלוואה של האוצר, בסך 260 מיליון דולר, ופריסת חובות של קיבוצי התק״ם „גוזלת" את הסיוע המגיע לעיירות הפיתוח. זו טענה דמאגוגית, העלולה לתפוס בשולי המחנה השרוי במצוקה קשה.

הלוואה נוחה לאוצר

נוח לשכוח, שהסיבות למצב שנוצר הם „התנאים המעוותים שנוצרו במדינת ישראל בשנות שלטון הליכוד. שהעמידו את המגזרים היצרניים כולם במצב שבו הם כאילו נזקקים לסיוע, בעוד הבנקים והגורמים הפיננסיים עשו עסקים טובים...", כדברי זמי מר, רכז המחלקה הכלכלית של הקיבוץ־הארצי.

מוסיף זמי: „מול החובות הגדולים של התנועה הקיבוצית יש רכוש גדול פי כמה וכמה, שכולו נצבר בעבודה קשה רבת שנים. הייצור והיצוא של המגזר היצרני כולו נאמד ב־2 מיליארד דולר, הייצור והיצוא החקלאי הטרי והתעשייתי נאמד ב־600־700 מיליון דולר."

הטענה, כאילו נותנים סיוע לקיבוצים, היא דמאגוגית. מדובר, במקרה של קיבוצי התק״ם, בהלוואה, בסדר גודל של 250 מיליון דולר, בריבית של 8 אחוזים, בשעה שהאוצר מקבל את הכסף בריבית של 5־6 אחוזים. בסופו של דבר זו עיסקה טובה לאוצר, שלא יפסיד אף אגורה שחוקה אחת.

יתרה מזו, ישנה אפשרות לגייס כספים בשוק העולמי, אולם יש מגבלות אדמיניסטרטיביות של בנק ישראל. המדובר על היטל של 3 אחוזים לשנה. זה הופך את הכסף ליקר מאוד לצרכי החקלאות. גם שר החקלאות אריק נחמקין הגדיר את תנאי החוזה עם קיבוצי התק״ם כקשים ביותר ואף הטיל ספק אם יוכלו לעמוד בכך. ודי לחכימא ברמיזא.

במשך שנים, מטעים זמי מר, קיפח הליכוד את עיירות הפיתוח ופגע קשות בתעשייה ובהתפתחות בהווה. כיום שוב מנסים דובריו להטות באופן ציני את עיירות הפיתוח נגד הקיבוצים, הדופים בין פארטנרים למאבק משותף להצלת המגזר היצרני.

לא ברירה לויכוח פוליטי

גלילי, ח״ל, מזכיר תנועת המושבים, קורא לממשלה ולכנסת לנטרל את ההתיישבות מן [illegible]

מדיניות וחברה

ניצחון ישראלי בכווית

מאת פנחס ענבר״י

ישראל היא מן הזוכות הגדולות בוועידה האיסלאמית בכווית — אבל ספק אם תוכל לנצל את הצלחותה. ההחלטות הרשמיות של הוועידה הן בעלות אופי די מינורי — אבל לא ההחלטות הפורמליות הן החשובות, אלא התהליכים הפוליטיים שיתחילו מאותה ועידה.

קודם־כל זאת היתה הוועידה הראשונה שהעניקה גושפנקא של העולם המוסלמי כולו למגעים ישירים וגלויים עם ישראל. לא כל כך שמנו לב. אבל קשר גלוי עם ישראל או ישראלים הפך להיות נחלת חלקים מרכזיים של העולם הערבי, שלא לדבר המוסלמי, שגם בעבר לא כל חלקיו, כמו אירן של השאה, או תורכיה או מדינות מוסלמיות באפריקה, לא אימצו את הגירסה המחמירה של החרם על ישראל, ואפילו פיתחו יחסי ידידות עם ישראל.

כעת, מבט חטוף אחורנית מגלה לנו, כי פגישות עם ישראלים אינן עוד סנסציה גדולה בעולם הערבי — מצרים מחזיקה שגרירות בתל־אביב, המלך חסן ממרוקו קיבל באיפראן ראש ממשלה ישראלי ואחר־כך שלח שליחים לישראל. אש״ף נועד עם משלחת ציונית ברומניה, חשוגי שימש מעין שגריר נודד של סעודיה בישראל, ועל כל פנים מגעיו הגלויים עם בכירי המדינאים בישראל לא זיכו אותו בחרם סעודי. ועיראק ביקשה ממצרים לסייע לה בפתיחת דיאלוג עם ישראל. אלא שישראל העדיפה את אירן. ואגב, אירן עצמה, הקיצונית ביותר מכל מדינות האיסלאם, לא הכחישה עד היום את הפירסומים על מגעיה עם ישראל ועל ביקורי ישראלים בטהראן.

עד לפני שנים לא רבות, פירצה כל כך חמורה בחרם הערבי על ישראל היתה בבחינת כל ייראה וכל יישמע. היום עוברים על כך לסדר היום כדבר טבעי וכמעט מובן מאליו.

הוועידה בכווית היתה הראשונה שהעניקה גושפנקא של העולם המוסלמי למגעים ישירים וגלויים עם ישראל ■ אחרי קמפ־דייוויד אין חזרה לז'נבה

תנופה בעתיד. משמעות רבה על הבעיה הפלשתינית, וערפאת יצטרך לשלם על כך בלבנון. יש להניח כי סוריה תדרוש הכרה במעמדה המיוחד בלבנון, תמורת הסכמת בעתיד לחידוש התהליך המדיני, והנסיגה ממגדושה נועדה לאותת כי ערפאת לא יעמוד בדרכה של סוריה בלבנון, אם לא תעמוד בדרכו בשובו לרבת עמון, ומשם להחזיר את השפעתו בשטחים.

ירדן באה לכלל מסקנה כי נכשלה במאמציה לחולל שינויים מרחיקי לכת בגדה על־ידי תוכנית החומש, מכיוון שלא מערב־אירופה, לא ארצות־הברית ולא העולם הערבי היו מוכנים לתת את ברכתם לתהליך מדיני בלי אש״ף. הסכמתה לחדש את הוועדה המשותפת ברבת עמון פירושה, כי כעת תזכה לסיוע רב יותר מן העולם הערבי, ולא רק הגדה המערבית תיהנה מכך, אלא גם ירדן עצמה, שאף היא נקלעה למשבר כלכלי.

אין פירוש הדבר כי באו ימות המשיח ביחסים בין ירדן לאש״ף. שיתוף הפעולה המתחדש יותחם לעניינים כלכליים, וירדן תמשיך להיאבק באש״ף כדי לבלום את המדיני, תוך המשך התחרות על [illegible] ההשפעה בשטחים.

חרף שיתוף הפעולה המתחדש עם [illegible] — האירגון הפלשתיני יהיה [illegible] בעמדותיו המדיניות למצרים [illegible] עד היום, סלע המחלוקת העיקרי בין [illegible] לירדן הוא עניין זכות ההגדרה העצמית לפלשתינים. ההבדל העיקרי בדרישותיו של [illegible] חוסיין מערפאת, לבין דרישותיו של [illegible] מערפאת, מתמצה בנוסחה הזאת. [illegible] דורש מערפאת להכיר ב־242 ולחדול [illegible] הטרור ללא כל תמורה, מובארק חוזר [illegible] הדרישות, אבל מבטיח לערפאת תמורה [illegible] ההכרה בזכות ההגדרה העצמית [illegible] הפלשתינים.

עד כה תמכה ארצות־הברית [illegible] ולא בעמדת מצרים, ועדיין עליה [illegible] של מובארק, והוא מאיים בביטול [illegible] הקרוב בוושינגטון (גם עניין [illegible] המצרי לארצות־הברית בעל משקל [illegible] המצריים) אם תתמיד בקו [illegible] להבא.

הדיפלומט ריצ'ארד מרפי [illegible] הזאת בעדות לפני ועדת [illegible] ב־6 במאי, 1986. מרפי הדגיש כי [illegible] הברית מקבלת את עקרון זכות [illegible] העצמית, אבל בנוגע לעם הפלשתיני [illegible] מדינה עצמאית. וושינגטון שוללת [illegible] המדינה העצמאית, אלא היא תומכת [illegible] פלשתינית הקשורה בירדן. מרפי [illegible] כי באה בחשבון הגדרה עצמית [illegible] קונפדראציה עם ירדן. מכל מקום [illegible] הודיע דובר הבית הלבן ב־1980 [illegible] שנה. המהות של זכות ההגדרה [illegible] תתברר במהלך המשא־ומתן [illegible] שכל הצדדים יקבלו את החלטה [illegible]

כלומר, יש להעריך כי המאמץ [illegible] המצרי יתרכז בזמן הקרוב בשיטת [illegible] הברית לקבל את ההכרה ההדדית — [illegible] יכיר ב־242 וארצות־הברית תכיר [illegible] לא אחר־כך — בזכות ההגדרה [illegible] ישראל. יש להניח, תדבר [illegible]

(צילום א״פ)

חוסיין וערפאת בכווית – התוצאה: חידוש הוועדה המשותפת לירדן ולאש״ף

מעתה קשה יהיה, למשל, לגנות את חוסיין או ערפאת, או את סדאם חוסיין אם יצליחו למצוא נוסחה פוליטית להיוועד עם נציגי המדינה הציונית. בכך הוכשרה הקרקע ליוזמת שלום יותר נועזות ממה שיכול העולם הערבי להרשות לעצמו עד היום.

נוסחת המטריה

במילים אחרות, כללי המשחק של יוזמת קמפ דייוויד הפכו להיות נחלת העולם הערבי והמוסלמי, וברור לגמרי שאחרי שיש גושפנקא של המוסלמים כולם לשיחות ישירות עם ישראל, כל נוסחה של ועידה בינלאומית איננה עוד בסיגנון הוועידה הרחבה בעלת סמכויות הכפייה, נוסח ועידת ז'נבה. אלא נוסחת הוועידה המכינה, שהיא נוסחת „המטרייה" לשיחות ישירות שעליה הסכימו מובארק ופרס בוועידת הפסגה באלכסנדריה.

לפיכך, לחששותיו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, כי הוועידה הבינלאומית תהיה בסגנון ועידת ז'נבה אין הרבה על מה לסמוך. העולם הערבי עבר כברת־דרך ארוכה מאז, ואחרי קמפ־דייוויד, אין חזרה לוועידת ז'נבה.

אם כי הראגה העיקרית של באי הכינוס בכווית היתה מופנית צפונה — אל שדות הקטל הכוצניים שליד בצרה, הרי תוצאות חשובות ביותר עשויות להיוודע דווקא לתהליכים שיפתחו בלבנון ובשטחים, והמכנה המשותף לשניהם הוא הבעיה הפלשתינית.

שתי החלטות, הנראות כלפי חוץ כגינויים, הן בעלות קשר עמוק, והן עתידות לתת את רישומן בהתפתחויות הקרובות בשטחים ובלבנון. החלטה אחת באה לידי ביטוי בהוראה שנתן יאסר ערפאת בעיצומן של ההתייעצויות הפנימיות הכוויתיות לאנשיו בלבנון לסגת ממגדושה, וההחלטה השנייה היתה לחדש את עבודתה של הוועדה המשותפת לירדן ולאש״ף. לכאורה — אש״ף [illegible] את הישגיו הצבאיים בלבנון, ומתכונן [illegible]

הנסיגה ממגדושה

לשונה של סוריה לעולם [illegible]

השפעתו בשטחים גם להבא — אבל ברור יהיה כי ירדן ואש״ף חוזרים להיות שותפים לתהליך המדיני, וכל מי שחלם בישראל כי אפשר להפריד בין הדבקים, ייאלץ להתפכח מחלומו. בינתיים לא תחדש ירדן את הדיאלוג המדיני עם אש״ף — אבל היא תרמה רק את עצמה. ברגע שיחודש הדיאלוג הכלכלי, אי אפשר יהיה לבלום את חידוש שיתוף הפעולה

הליכוד יתמוך בגירסה הירדנית [illegible] ביחוד אחרי הצטרפות ויצמן, התומך ב[illegible] המצרית.

הוועידה האיסלאמית העניקה [illegible] תמיכה לגירסה המצרית, בכך שלא [illegible] אש״ף לקבל ללא תנאי את החלטה [illegible] הבטחון 242, ותמיכה זאת, תחזק את [illegible] מובארק בהמשך מגעיו עם ארצות־הברית [illegible]

חוגים מקורבים

מאת דליה שחורי

גישוש אי״ם או התגוששות?

הדיון שהתקיים השבוע בממשלה על ועידה בינלאומית היה הדיון הרציני הראשון, כמאמר אחד השרים, שהתקיים במליאת הממשלה בפעם הראשונה. לדבריה, היתה ישיבה כפי שישיבת ממשלה צריכה להיות. לא היתה הסכמה. היו חילוקי דעות. אבל היה דיון רציני שאיפשר לחשוף אותם.

אילו היתה הממשלה צריכה להצביע היום על הסכמה לוועידה בין־לאומית כשהיא לא ליווי או מטריה למו״מ ישיר, היא היתה מתפרקת. הליכוד מתנגד לוועידה כזו בכל תנאי, ולכן הוא מתנגד גם למהלכי פרס. לפיהם היתה הסכמה פורמלית, בממשלה ובכנסת, על הליכה לוועידה כזו. הליכוד חושש, שעמדת פרס תכניס את ישראל יום אחד לצרה: יחייבו אותה, על סמך הסכמתה, ללכת לוועידה בין־לאומית, בלי התנאים שפרס מציג להשתתפות ישראל בוועידה כזו.

פרס מצדו צודק פורמאלית כשהוא טוען שיש לו את הסכמת הליכוד לוועידה בין־לאומית. אך כיוון שמעשית, רחוק הליכוד מלהצטרף לוועידה כזו, מצא ראש הממשלה יצחק שמיר בישיבת הממשלה האחרונה את נוסחת החכמים, המאפשרת לפרס להמשיך למכור את הוועידה בין־לאומית בעולם ולליכוד לטעון שהוא מתנגד לה. פרס — אמר שמיר — יוכל לגשש „לגשש לגבי האפשרויות למו״מ לשלום, ובכללן ועידה בין־לאומית — אפשר. להכריז שעמדת ממשלת ישראל היא כזאת — אי־אפשר", אמר.

פרס נשאר, אפוא, עם ועידה בין־לאומית חצי מעוברת. לדבר עליה — מותר. להגיד שישראל תומכת בה בתנאים מסויימים — אסור. וזאת, אחרי שכבר התחייב על ועידה בין־לאומית בהודעתו המשותפת עם הנשיא מובארק. עכשיו הכדור הוא בידיו: האם יקבל את מנדט הגישוש, וישתוק, או יגיד שאי־אפשר להתעלם מהתקופה שבה היה ראש ממשלה, וייצא למלחמה.

הפתעת העונה

[illegible] משה ארנס, הממונה מטעם ראש הממשלה על הטיפול בערביי ישראל, עשוי להיות הפתעת העונה. הוא עשוי להתברר כאיש קרנים, רחמנא ליצלן, לא פחות מעוזר [illegible] אפשר להניח, מהשקפתו [illegible] שאם אינך מוכן לוותר על שטחים [illegible] אתה חוגר להתייחס [illegible] ביותר שבאפשר אל המיעוט [illegible] בשליטתך. פירוש הדבר קודם־[illegible] וכיות, עד כמה שמדיניותך [illegible]

[illegible] שארנס הוא השר הראשון, [illegible] ראשי המועצות המקומיות של [illegible] כותר מייצג. כך למשל, הוא [illegible] דר' יוסף גינת את תא״ל (מיל.) [illegible] ולא את בנימין גור־אריה. כך [illegible] את ביצוע צווי ההריסה של [illegible] בלתי־חוקיים בישובים הערביים עד [illegible] שאת המלצותיו החליט [illegible] הוא מסייע למנוע את פיזור [illegible] המקומית של אום אל פחם בגלל [illegible]

[illegible] הציבור הערבי, שחששו ממנו וחששו [illegible] לאחור בטיפול בענייניהם אחרי [illegible] עזר וייצמן, מתחילים לראות בו [illegible] אל ואהב דראושה נפגש אתו ועם [illegible] בקשר לערביי ישראל. אם [illegible] כך — אי־אפשר יהיה לבוא [illegible] על הזנחת הטיפול בערביי [illegible] יחס בלתי הוגן כלפיהם. הטענה [illegible] יותר רצינית: לאן הוא [illegible] אותנו אחריו. כשהוא חותר, [illegible] לראות בכל ערביי ארץ־ישראל, [illegible] הגדה ועזה, מכלול אחד, [illegible]

[illegible] שהובא כאן קיים עניין רב [illegible] הראשונה של ארנס שהוקדש [illegible] ארנס הוזמן לשאת את דברו [illegible] (שעה 7 בערב) במבצר העיוני [illegible] של מפלגת העבודה — בית [illegible] מטעם המכון היהודי־ערבי [illegible] תהיה במסגרת סימפוזיון, [illegible] של ערביי ישראל, [illegible] אבנר רגב, שהצטרף בחודש [illegible] המכון. דברי פתיחה ישמיע [illegible] נתן אלמוזלינו.

[illegible] לא מכבר היה יועצו של [illegible] שירת במערכת הבטחון [illegible] ערביי ישראל והשטחים [illegible] מציין, כי מדינת [illegible] היום על שני מיליון תושבים [illegible] 700,000 בישראל ויתרם [illegible] ובעזה. ההבדל היחיד בין [illegible] בישראל ובשטחים הוא [illegible] יש תעודת זהות ודרכון [illegible] לא. בכל היתר הם שווים. הם [illegible] ואתה זיקה. גם זיקתם של [illegible] חברי מפלגת העבודה ומפ״ם [illegible] גדולה יותר מזיקת [illegible] לנושא זה, הוא אומר. [illegible] ישראל צריכה להחליט מה [illegible] אינטגרציה בין ערביי ישראל [illegible] ודיקום למדינה, או [illegible] בין ערביי ישראל [illegible]

אבנר רגב.
השינויים ישתקפו בבחירות

בה במיגזר הערבי בשיעור של מנדט בערך. חלק מה„פורשים". הוא מעריך, ילכו לרק״ח ול„רשימה המתקדמת", חלק עשוי להצטרף לתנועה פונדמנטליסטית חדשה שתקדם (ותעמוד בקשר עם ה„מתקדמת") וחלק יתן את קולו לליכוד.

המכון היהודי־ערבי בבית ברל נוסד ב־1984 ביוזמת מי שהיה גזבר ההסתדרות נתן אלמוזלינו, היום יו״ר הנהלת המכון. מטרת המכון היא לחנך לדו־קיום בין יהודים וערבים באמצעות מיפגשים משותפים בסקטורים השונים, כולל תלמידים. רגב מתכונן ליזום מחקרים על ערביי ישראל והשטחים, לקיים דיונים בנושאי אקטואליה (הסימפוזיון בהשתתפות ארנס הוא התחלה), להקים מאגר מידע בנושא ערביי ישראל והשטחים וליצור קשר עם מכוני מחקר בארץ ובחו״ל, למטרת מחקרים משותפים.

לא ערבי מסכן או מכור

תוך שבועיים־שלושה יחליט המנכ״ל המיועד של משרד החוץ ד״ר יוסי ביילין, מי יהיה הנציג הערבי של ישראל בשרות החוץ. הוא שומר על שמות המועמדים בסוד, כדי לא להזמין לחץ על מועמד פוטנציאלי, שמות שהוזכרו בעבר במרוץ זה הם — רסמי ביאדסה, פעיל במפלגת העבודה בהסתדרות, נאווף מסלחה, חבר הוועדה המרכזית. סמיר דרוויש, ראש מועצת בקה אל גרביה, אסעד אזייזה, ראש מועצת דבוריה, המשורר מחמוד עבאסי.

מקומות השרות הבאים בחשבון הם — קונסול כללי באטלנטה (ג'ורג'יה), קונסול כללי ביוסטון (טקסס), קונסול כללי בהודו, שגריר בבורמה, שגריר בחוף השנהב, שגריר בג'מייקה.

מאז פורסם על המגמה למנות שגריר ערבי, עלו קולות התנגדות מימין ומשמאל. מימין טענו — ושגריר דרוזי או בדואי, ששירת בצה״ל, כבר מינינו? מדוע לקדם על פניו ערבי־מוסלמי שאין לו אותן זכויות?

ועוד טענה שעלתה מימין: מינוי נציג ערבי והוא הקיים מסוכן. יש בו כדי ליצור למיגזר הערבי ציפיות להשתלבות בקרבנו, שאין להן כיסוי.

[illegible]

המעשה שלכם. ועוד טענה משמאל: ערבי „כשר" כזה, שאפשר לשלוח אותו כנציג ישראלי רשמי, הוא יותר ציוני מציוני. הוא „בובה", משתף פעולה, ולא מייצג אמיתי של הציבור הערבי.

ד״ר ביילין דוחה את כל הטענות נגד. דרוזים, הוא אומר, כבר מונו. הוא מזכיר את ויידן עטשי שמונה קונסול הסברה בניו־יורק, במשלחות רשמיות שונות משלבים דרוזים, וכבליואת. הערבים־מוסלמים הם הרוב בקרב המיעוט הלא־יהודי בישראל. יש בהם משכילים, אינטלקטואלים, והחברה הישראלית חייבת לתת להם איתות שהיא אינה סגורה בפניהם, כדי שלא יראו עצמם למוזרים במצב ללא מוצא. לישראל יש כ־70 נציגויות בכל העולם והגיע הזמן שגם לערביי ישראל יהיה ביטוי בשרות החוץ.

הערבי שימונה לא יהיה על־חשבון מנויי המשרד אלא על־חשבון המכסה של המינויים הפוליטיים. „זה לא יהיה ערבי מסכן או מכור", מבטיח דר' ביילין. אין לו, עם זאת, החשש, שהנציג הערבי יתקשה לייצג את עמדות ישראל או ייקלע לסתירה בין העמדה הישראלית הרשמית לבין עמדותיו שלו כערבי־ישראלי.

אשר לאי הנחת שיהודים עלולים להרגיש כשיוצא [illegible]

גמישים בצמרת

ראו מה קורה להם כשהם רוצים נורא משהו. האלוף דן שומרון היה נגד מטוס ה„לביא". כרמטכ״ל הוא יקבל את דין התנועה ויהיה בעדו, כך התחייב בפני שר הבטחון. מוטי הוד היה מתנגד מובהק של ה„לביא". כנציג חברת „נורתרופ" האמריקנית באוין. אך כיו״ר העתידי של מועצת המנהלים של התעשיה האווירית הוא ישנה כיוון ב־180 מעלות. הוא כבר הבטיח זאת לשר משה ארנס, כדי לקבל את חתימת הקיום של שר האוצר על מינויו. אבל מה לדן שומרון והוד אם שר הבטחון יצחק רבין בעצמו היה פעם נגד ה„לביא" והיום הוא הדואג ללויאליות של האחרים לפיתוח המטוס.

והנה כל אלה מחווירים לעומת ראש הממשלה יצחק שמיר, שהתנגד בשעתו להסכמי קמפ דייויד וכיו״ר הכנסת אף נמנע בהצבעה עליהם. בישיבת הממשלה השבוע, כאשר רצה לרחוק את רגלי הוועידה הבין־לאומית ויהי מה, הוא היה מוכן לעשות זאת אף במחיר הכרה רטרואקטיבית בהסכמי קמפ דייויד. היה זה לא אחר מאשר שמיר, שאמר: „לא הייתי חסיד גדול של הסכמי קמפ דייויד על כל סעיפיהם. אבל כרגע זו הדרך הטובה ביותר". מדוע כי בהסכמי קמפ דייויד לא מדובר על מו״מ במסגרת של ועידה בין־לאומית.

דן שומרון. התנגד ללביא

ועוד מדברים על העקשנות של היהודים ומאמנים להזכיר את גמישותם המופלאה. בשלטון, אפשר להיווכח, כל יהודי הוא יותר ממפלגה אחת. לפעמים הוא שתי מפלגות או לפחות שתי דעות הפוכות. הכל לפי העניין.

קונכ"לים ושגרירים

משה ייגר, הקונסול הכללי של ישראל בניו־יורק, שהיו מחשבות להחליפו, יישאר בתפקיד. ייגר מכהן בניו־יורק כמעט שנתיים, שהן פחות מתקופת כהונה מקובלת. הוא נץ בדעותיו, עובדה לא מרנינה, שכשלעצמה לא היתה מביאה להחלפתו. אך בלשכת פרס זקפו לחובתו את השושבינות להרפתקה הלא־מוצלחת עם הקרדינל אוקונור. החל מסידור הביקור של פרס בלשכתו בניו־יורק וכלה בתקרית שצמחה על רקע סירובו של הקרדינל, בהיותו בירושלים, לבקר בלשכות הרשמיות של נשיא המדינה, ראש הממשלה ושר החוץ. זה כבר שיחק יותר.

יגר היה מוכן לעזוב את קונכ״לות ומשרת הקונסול הכללי בניו־יורק תמורת כהונת השגריר ביפן, אך הדבר נמנע מאחר ששגרירנו בטוקיו קיבל הארכת כהונה של שנה. הוצעה לייגר כהונת השגריר בקופנהגן, אך לכך סירב הוא. יגר נשאר, איפוא, בניו־יורק.

ד״ר דב שמורק, שסירב להיכנס לתפקיד הסמנכ״ל לתפקידים מיוחדים, לאחר שראה את הרחקתו מתפקיד הסמנכ״ל להסברה כהדחה — ייצא בקרוב למקסיקו. שם יחליף את השגריר משה ופויו ארד, המסיים את תקופת כהונה ושב לירושלים.

כשארד יחזור למשרד החוץ, הוא יוכל לבחור בין המשנה למנכ״ל, תפקיד המתפנה עם פרישת חנן בר־און; הסמנכ״ל לארגונים בין־לאומיים והסמנכ״ל לתפקידים מיוחדים. המשנה למנכ״ל היה, בתקופת בר־און, תפקיד מפתח, כי נכללה בו אחריות על הטיפול במעצמות. היום ממונה על המעצמות המנכ״ל המדיני. כך שתפקיד המשנה למנכ״ל עלול להיות חסר תוכן. הדברים יובהרו כשארד יגיע לארץ.

ומינוי חדש — יחיאל יטיב. ראש לשכתו לשעבר של דוד קמחי, לשגריר באוסלו.

כיסאולוגיית יעקבי

בשבוע הבא, כששר החוץ שמעון פרס ישוב מחופשתו, הוא מתכונן לשוחח עם ראש הממשלה יצחק שמיר על מועמדו לשגריר ישראל בארה״ב גד יעקבי. גישוש שנעשה אצל שמיר העלה, שהוא יסכים למינוי יעקבי. אבל אצל פרס בכל־זאת נוהרים. כי פעם שמיר כבר נתן את הסכמתו למינוי מישהו לשגריר (ד״ר יוסי ביילין) ואחר־כך חזר בו.

אם יעקבי ייצא לוושינגטון, כבר מסתדרת שורה של כסאות מוסיקאליים למשרות שיתפנו. המועמד הבטוח ביותר לתיק התכנון והכלכלה הוא ח״כ רפי אדרי. מועמדים אחרים, שאין להם סיכוי אבל שמם מתרוצץ, הם ח״כ עדי אמוראי וח״כ מיכה חריש. מוטה גור, שזו היתה עשויה להיות עבורו הזדמנות לחזור לממשלה, אינו מעוניין.

אם רפי אדרי יפנה את תפקידו הנוכחיים — יו״ר הקואליציה ויו״ר סיעת מפלגת העבודה בכנסת, יתחלקו בהם שניים: מיכה חריש יהיה יו״ר הקואליציה וח״כ אברם כץ־עוז יפרוש מסגנות משרד החקלאות ויהיה יו״ר הסיעה בכנסת.

אדרי הוא גם יו״ר מועצת המנהלים של חברת „שיכון עובדים". אם יעזוב לממשלה, תיפתח הדרך לאיחוד־גג בין „שיכון עובדים" ו„סולל בונה". יו״ר מועצת המנהלים של „סולל בונה" מוטה גור, יקבל גם את יושבות־ראש מועצת המנהלים של „שיכון עובדים".

בהזדמנות חגיגית זו תאייש מפלגת העבודה גם כמה תפקידי סגני־שרים. המחשבה כרגע היא למנות את ח״כ אהרון נחמיאס לסגן שר הבריאות ואת ח״כ נאווה ארד לסגנית שר החינוך והתרבות. ח״כ עבד אל־וזהאב דראושה, שדברו בו בכבדות לתפקיד סגן שר החינוך, יקבל סגנות ליו״ר הכנסת, מקום שיתפנה כשנחמיאס יילך למשרד החינוך.

השוה הקורא

לזכור ולהוקיר

אמנם לא ברור לי אם „על המשמר" הוא דווקא הבמה המתאימה ביותר לברר ענייני ועדת הביקורת של הקיבוץ הארצי. אך אחרי שגם שמי הוזכר בכתבה של עודד ליפשיץ בנדון, הנני מבקשכם לפרסם את השורות הבאות.

אין לתאר את עבודת ועדת הביקורת בעבר מבלי להזכיר ולהוקיר את פעולתו של יהודה שוורצברד ז"ל. יהודה היה הנכון, המדריך והנציג הנאמן של כל מי שעסק על ידו בביקורת. הוא נתן לפעולות מנהלי החשבונות את המימד הציבורי והמוסרי, שדרוש לפעולת ביקורת במסגרת קיבוצית וולונטרית.

זכרונו של יהודה לא זקוק להגנתי, אך נרמזה שזה לא מקרי שתרומתו לא נזכרת, כי היא מבוססת על ראיה מעמיקה של התנועה וערכיה ולא רק על ניתוחים מקצועיים של מלומדי כלכלה וחשבונאות.

פרין רינן, הזורע

ג'ירף זול

בנקל אפשר לתאר את הסערה שהיתה מתחוללת, ובצדק, אילו היתה מדינת ישראל מעניקה רשיונות עיסוק ברפואה, הנדסה וכד' על סמך תעודה כלשהי, בלי בדיקה נוספת של סמכות המסמיך. ואילו כבודנו הלאומי רק כדי ערכה על פיסת נייר, שנדפס עליה נוסח התגיירות.

צא וחשוב: כמה ביוקר עלה לגוי להפוך ליהודי גלות, נרדף ומדוכא. לעתים זה עלה לו במחיר חייו, כמו לגרף פוטוצקי.

וכמה זול ומזולזל להפוך ליהודי „גאה ומשוחרר" במולדת החפשית.

י. הירשביין, בני־ברק

איפה האלטרנטיבה?

לכל בר־דעת ברור, שיפת מייצג בשכר השערורייתי שלו שכבה שלמה של מנהלי מפעלים ומוסדות. המקבלים יחד 60 מיליון ש"ח. כל זאת, כאשר שני שליש מהכסף הזה היה יכול לתרום הרבה לשירות רווחה עבור שכבות או בעלי השכר הנמוך.

לא די בתלונות בלבד נגד משכורות גבוהות מדי. יש לקבוע בחוק סייג ברור לגובה המשכורות, על־ידי יצירת פער מדויק בין משכורת ממוצעת במשק לבין משכורת מקסימום. לדעתי, משכורת המקסימום לא צריכה לעלות על פי ארבעה ממשכורת ממוצעת. כולל כל ההטבות המופלגות של הבכירים. כמו כן, על מפלגות מפ״ם ור״ץ לשלול את העלאת שכר הח״כים ב־40 אחוז. לזכויות־היתר הכפלנתיות שלהם. בזמן שיש הקפאה חלקית של שכר הפועלים והשכירים, בעלי ההכנסה הנמוכה או הבינונית. העלאה זו גובלת בשחיתות.

משונה מאד הוא היעדר המאבק העקבי נגד התכנית הכלכלית החדשה, המטיבה עם העשירים ופוגעת בעניים ובפועלים. והרי איזה ערך יש למאבק רק על אחוז קטן של השכר או על ביטול גזרה זו או אחרת שהוטלה על מחוסרי ההון. בזמן שכל התכנית הכלכלית החדשה (שהיא מהדורה ב' של תכנית ארידור) בנויה על בסיס מושחת ורקוב מבחינת הצדק החברתי?

אמנם דרושה היתה רפורמה, אך לא להעשרת בעלי ההון. הרפורמה היתה דרושה במחירי הצריכה, אגב עידוד מירבי של כוחות היצור במשק על חשבון ההון הספסרי והבלתי יצרני — וכל זאת, על־ידי הוזלה של הריבית על הלוואות לייצור. על־ידי ייקור של הריבית לצריכה וכן על־ידי העלאת המע״מ על שירותי מותרות וראוותנות, מבלי להכליל את ההעלאה הזו במדד. כמו כן היה צורך שלא לייקר את הדלק למפעלי יצור ושירותים, תוך ייקורו למכוניות פרטיות שאינן לצורך עבודה. צעד זה היה גם תורם להפחתת המוות בכבישים הנחנקים מרוב מכוניות.

על אלו שדואגים באמת להצלת המשק היצרני מהתמוטטות ומחידוש האינפלציה שתחולל תכנית נסים — להיאבק נגד הורדתו לטמיון של הון־עתק, המבוזבז על כל מיני פרוייקטים ראוותניים נוסח תעלת הימים (בשעתה) או פרוייקט הלביא שבילה מיליארד דולר וכנראה עומד בפני ביטולו. הטענה שפרוייקט זה מספק עבודה ולכן הוא חיוני לכלכלת הארץ, היא טענה בטלה.

יפן המשגשגת, שתעשייתה היא תעשיה למען רווחת החיים ולא למען מוות והרס (כמו אצלנו) כבר הוכיחה כי תעשיית החיים מסוגלת לספק עבודה לכל דורשיה. האם היהודים, שהצטיינו בעבר בגאונות בשטח הכלכלי והמדעי, אינם מסוגלים לכך כמו היפאנים?

מפ״ם הודיעה לפני זמן־מה על הכנת תכנית כלכלית כאלטרנטיבה לתכנית נסים. איפה התכנית? למה לא מפרסמים אותה באלפי עותקים?

רבקה ותל. עמיר

[illegible]

שישה גדולים חדשים

המחשב הגדול ביותר שהוצע אי פעם על־ידי יבמ, בעל עוצמת עיבוד גדולה בכ־60 אחוז מזו של המחשב הגדול ביותר שלה עד כה, הוצג השבוע.

המחשב החדש, דגם 600E במשפחת המחשבים הגדולים יבמ, 3090, מורכב משש יחידות עיבוד מרכזיות ולום זכרון מרכזי של יותר ממיליארד בתים.

נוסף למחשב הענק הוכרזו עתה גם דגם חדש בעל שלוש יחידות עיבוד, דגם 300E, וארבעה דגמים משופרים של הדגמים הקיימים במשפחת יבמ 3090 — דגמי 150E, 180E, 200E ו־400E, המאפשרים למשתמש להינות מטווח גידול בביצועים בתוך משפחת יבמ 3090, של עד פי שמונה.

הדגמים החדשים מרחיבים בצורה משמעותית מאוד גם את טווח הגידול האפשרי ליישומים הפועלים בארכיטקטורת 370, המשותפת למשפחות המחשבים הבינוניים והגדולים של יבמ. פירוש הדבר, שבמסגרת ארכיטקטורה אחת ניתן לפעול עתה החל ממחשב קטן כמו דגם 20 של יבמ 9370 ועד למחשב הענק דגם 600E של יבמ 3090. בסך הכל טווח גידול בתוך ארכיטקטורת 370 של יבמ הוא פי 160!

בדגמים החדשים של משפחת 3090 מנצלים גירסה מורחבת, ואף מהירה יותר, של השבב המקורי החריש בעל מיליון הסיביות (שגודלו 10.5X55.5) שפותח על־ידי יבמ והותקן ביחידות הזכרון המרכזי. בשבב זה ניתן לגשת למידע המאוחסן תוך 80 ננו־שניות (החלק המיליארד של שניה) בלבד. זוהי הפעם השנייה בתקופה של פחות משנה שיבמ הודיעה על שימוש בשבב החריש של מיליון בתים במחשבי יבמ 3090, לאחר שבאפריל 1986 היתה יבמ לחברה הראשונה בעולם שיישמה את טכנולוגיית השבב הזה במחשבים המסופקים ללקוחותיה.

במחשבים החדשים נעשה שימוש, לראשונה, בטכנולוגיית שבב המיליון גם בזכרון המורחב (EXPANDED STORAGE), שתכולתו הוכפלה למיליארד בתים (1 גיגבייט).

טכנולוגיית המארז הועיה, ה־TCM, היחודית של יבמ שופרה גם היא במחשבים החדשים. המארז עוצב מחדש כדי לאפשר הכנסת 132 שבבי לוגיקה על משטח זעיר אחד — שיפור של כשליש בצפיפות אריזת הרכיבים בהשוואה למארזים קודמים.

תכונה רבת חשיבות של דגמי E החדשים היא גם הקלות הרבה בה ניתן להגדילם, תוך כדי הפחתה משמעותית של ההפרעה לפעילות הסדירה, גורם המהווה שיקול חשוב במערכות ארגוניות גדולות ומורכבות.

הרחבות מדגמים קיימים של יבמ 3090 לדגמי E המשופרים, נעשות בקלות דומה תוך זמן קצר.

לצורך עיבודים מספריים אינטנסיביים, כגון חישובים מדעיים והנדסיים, ניתן לצרף לכל אחד ממעבדי הדגמים במשפחת יבמ 3090 מעבד וקטורי. בדגם הגדול 600E ניתן להוסיף עד 6 מעבדים וקטוריים!

כל ששת הדגמים החדשים של יבמ 3090, שהוכרזו עתה, המיועדים ללקוחות באירופה ובמזרח הקרוב, מיוצרים במפעלי יבמ במונטפלייה בדרום צרפת.

אמריקני במוסקבה

ממשלת ארצות־הברית אישרה עיסקת יצוא ראשונה של מחשבים מתוצרת אמריקנית לברית־המועצות.

מדובר בעיסקה לרכישת מחשבי מקינטוש, שתוצרה על־ידי חברת הבת של אפל בשוודיה. המחשבים ישתלבו בתעשיית המכוניות בברית־המועצות.

היקף העיסקה לא נודע. מומחי שוק מתייחסים לעיסקה כמקרים ראשון רב־משמעות, מאחר שמחשבי מקינטוש נכללים בקטגוריית המחשבים העיסקיים שיצואם לברית־המועצות נאסר ע"י חקיקה בקונגרס האמריקני.

סוליות לצמיגים

טל פיסגו ועומר גבע, תלמידי תיכון מבית־הספר "מבואות עירון", זכו בפרס ראשון בתערוכת התיב"מ והרובוטיקה שהתקיימה לאחרונה בתל־אביב. (בשיתוף עם ברית התנועה הקיבוצית).

הפרס הוענק להם על תכנון פרויקט ייצור סוליות גומי לחידוש צמיגים בעזרת מחשב אישי של יבמ. תיכנון וביצוע הפרויקט נעשו בשיתוף עם מהנדסי מפעל הגומי של קיבוץ עין־שמר, שהדריכו את התלמידים בתכנון ובניית מערכת מיחשוב ובקרה לאקסטרודר — מכונה לייצור סוליות גומי לחידוש צמיגים.

למחשב הוזנו נתונים על סוגי תערובות הגומי וסוגי הפרופילים לייצור סוליות לחידוש צמיגים לכלי רכב. במקביל הוזנו למחשב נתונים על דרישות הייצור למוצר הסופי והייעוד שלו.

המחשב מעביר פקודה לבקר המחובר אליו והבקר מפעיל את האקסטרודר בהתאם לנתונים. במשך תהליך הייצור הבקר מעביר למחשב את כל המידע החיוני למפעיל המערך. והנתונים מוצגים על המסך הגראפי של המחשב האישי, שתפקידו לאשר, לתקן, לפקח ולהתריע אם המערך איננו מצליח לבצע את הנדרש.

בעבודתם הסתייעו התלמידים במחשבים אישיים ובתוכנות של יבמ במסגרת התוכנית "מחשבים אישיים לבתי־ספר" של יבמ.

בתום ביצוע הניסוי רכש המפעל בעין־שמר מחשב אישי של יבמ להפעלה שוטפת של המערכת. מהנדס נרב בצר, שמרכז את הפרויקט, מסר כי המטרה הראשונית היתה ליישם תפיסה חדשה בחינוך הטכנולוגי, לפיה לא רק בתירגול עבודות בכיתה ויש צורך לשלב תלמידי תיכון בביצוע פרויקטים במפעלי תעשיה בארץ הסמוכים לבתי־ספר.

המערכת לייצור סוליות שפותחה על־ידי תלמידי מוסד "מבואות עירון" בעין־שמר

הכל בגלל הצבע

(המשך מעמוד 5)

הצבע מפריע

"הצהרתי מעל בימת הכנסת ואני חוזר על זה שוב, כי כל גוף יצרני שייקלע לקשיים, יהיה מוכן להציג את בעיותיו בפני האוצר — ממש להתפשט — ואחר־כך יסכים לקבל על עצמו את העול שהתק"ם נטל על עצמו, אני אישית אלחם כדי שגם הוא יזכה לתמיכה ממשלתית. הסיוע שהתק"ם רוצה לא מיועד להעלאת רמת החיים. מטרתו אחת ויחידה: לסייע לתעשייה ולחקלאות הישראלית, שבמקרה דנן מנוהלת בידי קיבוצניקים.

"בוועדת הכספים אישרנו לפני שישה ימים סיוע של חמישה מיליון ש"ח למלונאים במצוקה. לפני כחודש החלטנו לעזור, בשלושים מיליון ש"ח, למפעלי אלקטרוניקה. אין לי ספק, אם לתק"ם לא היה צבע פוליטי, אם הוא לא היה מזוהה עם תנועת העבודה, הבקשה שלו לסיוע היתה עוברת בוועדת הכספים בלי כל בעיות.

"הליכוד מתנהג במקרה זה, כפי שנהג בין השנים 1977־1983. מנחים אותו שיקולים פוליטיים צרים. הוא מסית חלק מהציבור נגד הקיבוצים מתוך רצון לצבור הון זול".

רמוץ דוחה בתוקף כל רמז לעסקה עתידית ליכוד־מערך בנוסח "שמור לי ואשמור לך. אתה תתן לי כסף להתנחלויות ואני אסכים שיתנו לך כספים לקיבוצים". הוא אומר: "מי שרוצה לסייע להתנחלויות, שיבוא לוועדת הכספים ויתחיל לנמק מדוע צריכים להקים עוד ישוב־סרק במסגרת המאבק הפנימי בחירות.

אני יודע שיש התלבטויות בקיבוץ־הארצי. אם ללכת בדרכי התק"ם וגם כן לבקש סיוע ממשלתי. אם חברים בקיבוץ־הארצי היו שואלים לדעתי, הייתי מייעץ להם להשתדל לעשות כל מאמץ למצוא מקורות מימון ועזרה לאחרים".

האמריקנים העמידו בפני המשלחת הכלכלית לוושינגטון

שתי אלטרנטיבות גרועות

לפני כמה חודשים, ערב ביצוע הרוטציה, הגיע מי שהיה אז ראש הממשלה, שמעון פרס, לארה"ב, ובאמתחתו בקשה מחודשת לקיצוץ הריבית על החוב ארוך הטווח של ישראל לארה"ב. פרס ושר האוצר נסים טענו שיש הצדקה להקטנת תשלומי הריבית על החוב לאמריקנים, שכן הריבית בעולם ירדה, ורוב החוב נצבר עקב צרכיה הצבאיים של ישראל. הכוונה היתה להביא לחיסכון של כ־300 מיליון דולר בתשלומי ריבית על החוב בסך 10 מיליארד דולר לארה"ב.

תחילה נטו לחשוב באוצר שלמרות הקשיים השונים, יסכימו האמריקנים לבקשה הישראלית, וכך תזכה ישראל בדרך האחורית בהגדלת סיוע החוץ האמריקני. אלא שלפני שבועיים, עם בואה של משלחת כלכלית בכירה של ישראל לשיחות כלכליות בארה"ב, התברר שהיו אלו תקוות שווא. האמריקנים לא מתלהבים במיוחד מהגדלת הסיוע לישראל, כאשר ממילא יש ביקורת על הנתח מעוגת הסיוע־חוץ לה זוכה ישראל, וכאשר ישראל עצמה נמצאת במרכז פרשת מכירת הנשק לאיראן.

אג"ח על כל הלוואה

האמריקנים הסבירו לישראלים שמבחינה חוקית ומעשית לא ניתן למלא אחרי בקשתם. עבור כל הלוואה שניתנה בעבר לישראל ולמדינות אחרות הנפיקה ממשלת ארה"ב אג"ח. ואילו נמכרו לציבור בריבית זהה לזו של ההלוואה. זוקיות, לא ניתן, אם כך, להקטין את הריבית.

האמריקנים הציעו לישראל, כמו לכל המדינות החבות לממשלת ארה"ב, שתי חלופות שונות. חלופה ראשונה היא לדחות את תשלומי הריבית ולהפוך את הסכומים להלוואה לטווח ארוך, עליו תשולם הריבית בשיעורים הנוכחיים. בישראל נרתעים מאפשרות זו. שכן על־פי חישובים שונים, אם תבחר ישראל בדרך זו, היא תצטרך בשנת 2000 לפרוע 5 מיליארד דולר. גם אם הסיכויים של אפשרות זו קטנים, אין לפסול אותה לחלוטין. אפשרות זו יכולה להיות חיובית אם הכספים שלא ישולמו יממנו פרוייקטים עם תשואה מספיק גדולה. יש לזכור שממשלת ישראל כבר לקחה על עצמה בעבר התחייבות של 5 מיליארד דולר — הסדר המניות הבנקאיות — וכל זאת כדי להרוויח זמן ולמנוע משבר. עם כל ההבדלים שבין חוב־פנים וחוב־חוץ, הדבר מראה שאין לפסול אפשרות זו על הסף. נציגי הממשל האמריקני דחו את הצעה שההלוואות החדשות ישמשו. רעיון מוקדם של הלוואות ישנות בריבית גבוהה. ישראל נתבקשה לבחור רק בחלופה אחת.

האפשרות השניה עליה מדברים האמריקנים היא לפרוע פרעון מוקדם של החוב ארוך הטווח, בלי לשלם קנס כלשהו. אלא שהחוב של ישראל לממשלת ארה"ב מגיע, כאמור, ל־10 מיליארד דולר. והאמריקנים לא יאפשרו לקבל... הלוואה חדשה וזולה בכספם... חלק מההלוואות הישנות והיקרות.

קיימת למעשה אפשרות... חושבים בישראל, והיא לשלם... חלק מהחוב ארוך הטווח... רזרבות מטבע חוץ בסך 4,150... נכון לסוף ינואר. ועל רזרבות אלה... ישראל ריבית נמוכה ביותר.

חשש לירידה ברזרבות

בתנאים אלה היה מי שהציע... ברזרבות אלו כדי לשלם חלק... גם אם האמריקנים יסכימו... כזה, יש חששות כבדים... למשל, 2 מיליארד דולר... משבר אצל הציבור. הרזרבות... ביטחון" או "כולם זעזועים"... מפני משברים או אירועים... המשק יירד לרמת יתרה של 2 מיליארד... עלול כל זעזוע שיגרום לירידה... לעורר ציפיות וחששות אצל הציבור... קצרה הדרך לגל ספקולטיבי... את המשק בשנים האחרונות.

עד כאן הלכטים... המדיניות הכלכלית בנושא... אם לא יחול שינוי דרסטי... תעדיף להישאר במצב הקיים... החלומות על הגדלת הסיוע האמריקני... יצטרך להסתפק באותם 3 מיליארד... שכבר הובטחו לישראל.

אילן אג...

עלייה של 23 אחוז ביצוא במפעלי הקיבוץ הארצי

סך כל היצוא של מפעלי התעשייה בקיבוץ הארצי בשנת 1986 היה 131 מיליון דולר. זו עלייה של כ־23 אחוז לעומת 1985, בה הסתכם היצוא בסך 107 מיליון דולר.

כלל מפעלי איגוד התעשייה הקיבוצית ייצאו ב־1986 בסך 343 מיליון דולר לעומת 293 מיליון דולר ב־1985 — עלייה בשיעור של 17 אחוז. מפעלי התעשייה של הקבה"א מהווים כיום כ־38 אחוז ממפעלי איגוד התעשייה הקיבוצית.

החלוקה הענפית ביצוא של מפעלי הקיבוץ הארצי היא כדלהלן: מתכת — 16.2 מיליון דולר (לעומת 15.9), עלייה בשיעור 2.6 אחוזים; חשמל ואלקטרוניקה — 6.9 מיליון דולר (לעומת 5.5), עלייה של כ־27 אחוז; טקסטיל — 2.4 מיליון דולר (לעומת 2.3), עלייה בשיעור 3.2 אחוזים; מזון — 35.5 מיליון דולר (לעומת 30.7), עלייה של 15.7 אחוז; פלסטיקה וגומי — 46 מיליון דולר (לעומת 35.4), עלייה כ־30 אחוז; רהיטים ועץ — 1.9 מיליון (ללא שינוי); תכשיטים — 10.1 מיליון דולר (לעומת 6.4), עלייה גדולה של יותר מ־57 אחוז; רפואה וכימיקלים 6.2 מיליון דולר (לעומת 4.7...), ... 1.2 מיליון (לעומת 950 אלף).

מפעלים שונים אחרים ייצאו... 4.5 מיליון דולר לעומת 3 מיליון... 1985. זו עלייה של 52 אחוז.

מתוך הנתונים עולה שהיצוא... תפס 51.4 מסך כל היצוא לעומת... ב־1985. לצפון־אמריקה עלה היצוא... אחוז ב־1986 לעומת 14.3 אחוז ב...

חיים מרו...

גלגלי הבורסה

עודפי ביקוש לאג"ח ולמניות ההסדר

במניות ההסדר נמשכו אתמול עודפי־הביקוש שהסתכמו ב־3.7 מיליון ש"ח ושהעלו את שעריהן והורידו את תשואותיהן השנתיות. במניות החופשיות בלט יותר מימוש הרווחים, שהביא לירידות שערים ברוב ענפי השוק. בשוק המניות נרשמו 174 ירידות שערים, לעומת 101 שעלו ו־121 שנשארו בלי שינוי. ערך השוק של המניות החופשיות ירד ב־0.55%. מניות ההסדר עלו ב־0.67% בממוצע. בשוק איגרות החוב הסתכמו עודפי הביקוש ב־16 מיליון ש"ח, מזה 6 מיליוני ש"ח בצמודות למדד ו־6 מיליוני ש"ח בצמודות לדולר.

בקרנות הנאמנות השקיע אתמול הציבור 10 מיליוני ש"ח, מזה 55 מיליוני ש"ח בקרנות המתמחות במניות ו־5 מיליוני ש"ח ב"סולידיות". ההשקעות בקרנות בנק הפועלים בלבד הסתכמו ב־4.5 מיליון ש"ח.

בנק ישראל יציע מחר לציבור שתי סדרות נוספות של איגרות חוב צמודות למדד בערך נקוב כולל של 50 מיליון ש"ח במיכרז. מזה 35 מיליון ש"ח מסוג "שגיא" ל־5 שנים במחיר מינימום של 94% מע"נ ו־15 מיליון ש"ח מסוג "גליל" ל־10 שנים במחיר מינימום של 90% מע"נ.

סל המטבעות ירד אתמול ב־0.03% ל־1.6757 ש"ח ושער הדולר היציג ירד ב־0.51% ל־1.6088 ש"ח.

דולר נוסעים ירד ל־1.9044 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.57 ל־1.58 ש"ח.

בשוק המניות נרשמו ירידות שערים עד 5% במוסדות מימון ענפים, חברות ביטוח, מקרקעין ומסחר ושירותים. ירידות עד 3% שררו בבנקים למשכנתאות, חברות להשקעה, תעשיה וחיפושי נפט.

המחזור בשוק המניות הסתכם ב־19.3 מיליון ש"ח. מזה 2.2 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר נרשמו רק עליות שערים. עלו ב־%: הפועלים ש' — 0.8, הפועלים מ' — 0.1; כל"ל — 1.1; מימון סחר 5 — 3.1; דיסקונט ב' — 1.8; דיסקונט א' — 0.7.

תשואותיהן השנתיות נעו בין 16.48% (הפועלים ש') ל־17.19% (אי.די.בי רג'). כלל"ל — 16.74%. המזרחי ש' — 17.07%.

במניות הבנקים המסחריים שמחירן לחסדר ירדו ב־%: פ.בי — 1.7; הבינלאומי — 0.2; הספנות 0.1 — 0.6; אוה"ה — 1.0. לכללי מ"ר 1 נרשם שער "קונים בלבד".

במניות החופשיות בלטו העליות של 14.9% בצפון אמריקה נפט 5 וב־10.2% בהדאל 1. ב־10% עלו: קרמני 1, פקר פלדה. לעומתן בלטו הירידות ב־10%: המסלול 1, אלקו 0.1, ברטון 1, טרומאסכסט 5, תגל 1 ר'5. מגנור 0.1 ירדה ב־10.1%.

בשוק איגרות החוב עלה ערך השוק של הצמודות למדד ב־0.48% והצמודות למט"ח עלו ב־0.74% בממוצע. המחזור בשוק אג"ח הסתכם ב־8.7%.

במילווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.60% ל־1.67% והתשואות השנתיות — בין 21.0% ל־21.95%, תוך מחזור של כ־21.3 מיליון ש"ח. מזה רק כ־3.3 מיליון ש"ח בשלוש הסדרות החדשות, שבנק ישראל הציע אתמול לציבור בערך נקוב כולל של 100 מיליון ש"ח.

הבורסה: הוועד הפועל החליט להמליץ לדירקטוריון להפסיק מסחר בניירות הערך של החברות שלא תגשנה את הדו"חות... שנתיים ל־30.9.86 עד ל־12.2.87... המסחר תתחיל ב־15 בפברואר... לקבלת הדו"חות ופרסומם... החברות שטרם הגישו את הדו"חות... רסקו 2, א.צ. ברנוביץ 3, אלקל 4... 5, בן יקר גת 6, דרוקר וב' 7... בנייה 9, ליפשיץ 10, עפר וסלע 11...

"קדם כימיקלים" החליטה על... דיווידנד ביניים שלא במזומנים... מניות הטבה בשיעור 100%... נקבע ל־10.2.87 ויום ביצוע ההקצאה... ל־15.2.87.

אוטים טקסטיל מסרה, שיעקב... מונה כממלא מקום פעיל של... החברה ובתפקידו זה יהיה אחראי... הפעיל של החברה עד למינוי... חדש לחברה תוך מספר חודשים.

"אורן מבנים" הפסידה כ־2.6... במחצית השנה שנסתיימה ב־30.9.86... 2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה...

"עסים החוקות" הפסידה 700... במחצית השנה שנסתיימה ב־30.9.86... הפסד של 1,092 ש"ח בתקופה... 1985.

אלחנן הורוו...

מבזקים כלכליים

■ שר החקלאות היווני, יאאניס פוטקים ביקר אתמול בביתן הישראלי ביריד הבינלאומי "אגרוטיקה" 87' בסלוניקי.

השר התקבל על־ידי משה גלבוע, הנציג הדיפלומטי של ישראל ביוון.

ביריד השתתפו תשע ארצות, ביניהן ארה"ב ושתי ארצות ממזרח־אירופה, יוגוסלביה ובולגריה. ישראל היא הארץ היחידה מהמזרח התיכון, והיא מציגה שם מוצרי השקיה מתוחכמים וציוד מודרני ללולים שפותח בתעשייה הקיבוצית.

הנציג הישראלי ארגן קבלת פנים לכבוד השר היווני ונציגי יתר הארצות. בקבלת הפנים השתתפו גם נציגי הקהילה היהודית בסלוניקי.

■ "מיסים" — הדו־ירחון... מיסים יצא השבוע לאור.

צוות העריכה כולל את... לשעבר יחזקאל פלומין. נציב... הקודם דב נייגר, עו"ד איתן... החשבון דניאל דרון ואשר... במשפטים ויועץ פיננסי.

בדו־ירחון "מיסים" כלולים... מקצועיים, גם חוות־דעת של צוות... לגבי חוזרים והוראות מקצועיות... מס־הכנסה. הצוות מביע עמדות... ומקוריות בסוגיות מס אקטואליות... כלולות בחוברת התייחסויות... ופרשנויות לחוקים חדשים... השונים, וכן מדורים נוספים —... תשובות וכן קובץ פסקי דין... רלוונטיים לעוסקים במיסים.

העורך הכלכלי: צבי טימור

זווית אחרת

גם סובסידית־קרח לא תקפיא את השכר

מאת ד"ר יקיר פלסנר

פינה זו איננה משופעת בדעות סוציאליסטיות, ואף איננה אמורה להיות מכוונת לקונסנזוס. אך גם ביחס לאמת־מידה זו יראו הדברים שלהלן חריגים. לפיכך, יותר מתמיד, נתבקשת פתיחות דעת וסובלנות, תכונות שישראל של 1987 לאו דוקא משופעת בהן. חשוב לציין גם שאין כוונת הדברים לקבוע על מישהו או לחלק ציונים, אלא לפזר דברים להוויותם.

נקודת המוצא היא הכרזתו של שר האוצר, כי תקציב המדינה לשנת התקציב הבאה מבוסס על הקפאה מוחלטת של השכר. מן הדברים משתמע כי אם לא יעצור השכר לדום, כי אז לא ניתן יהיה לעמוד במסגרת התקציב המוצע, או במרכיבים אחרים של המדיניות הכלכלית, כגון יציבות שער החליפין, או המיני־רפורמה במסים, וכיו"ב. באמירה זו יש שני מרכיבים. הראשון הוא שהקפאת השכר היא מטרה הניתנת להשגה; השני הוא שמדיניותה הכלכלית של הממשלה תהיה מותנית בהתפתחות בתחום השכר. המרכיב הראשון מעיד על אי־הבנה של המערכת המוסדית שבה מעוגן שוק העבודה, ואולי הכלכלה הישראלית בכללותה. המרכיב השני מהווה הוראה לכך שמדיניות הממשלה עומדת על כרעי תרנגולת, דבר מסוכן ובלתי רצוי.

תחילה לנושא השכר. אין צורך להשקיע מאמץ רב כדי לשכנע את הקורא ששר האוצר איננו שולט בשכר בחלקי המשק, אפילו כאשר עובדי הציבור יש לו, לכל היותר, רק אותה מידת שליטה שיש למעסיק על שכר עובדיו, ולכל היותר, מפני שעליו לא חל הלחץ של חשש מהפסדים, שיש על מעסיק שמטרתו לעשות רווחים. בשאר מגזרי המשק השפעתו מועטת ואולי אף אפסית, אלא אם כן יאחז באמצעי מדיניות שכל שרי האוצר של ישראל נמנעו מלאחוז בהם, ועל כך בהמשך.

אבל, יתמה השואל, האם לא לשם כך יש עסקות חבילה? הרי שר האוצר להגיע להסכם עם ההסתדרות על הקפאת שכר. הכל שהוא חייב לעשות לשם כך הוא לבוא לקראת ההסתדרות בוויתורים החשובים לה. אם אמנם כך חושב שר האוצר, הרי טעות היא, שכן גם כיום של מזכ"ל ההסתדרות לא נמצאת הסחורה המבוקשת.

כדי להבין את התנהגותה של ההסתדרות במסגרת ה"משחק" הקרוי "מגרש" הכלכלה הישראלית יש לזהות קודם כל את אלה המכונה הרלוונטיים לדיון. אלה יכולות להימצא במישור תפקידה כפדרציה של איגודים מקצועיים או במסגרת פעילותה העצמית, קרי, במישור פעילותה של "חברת העובדים", שבו נפתח.

חברת העובדים — ללא מטרות רווח

הטענה המקובלת היא, שלהסתדרות כמעסיק יש עניין בכך ששכר לא יעלה יותר מדי, שכן אחרת יימצאו החברות שבבעלות חברת העובדים מפסידות. מכאן, שההסתדרות היא בעל ברית טבעי להקפאת השכר, או לפחות למיתון רב בעלייתו. הטענה, ולכן גם המסקנה, מבוססת על ההנחה המוטעית, שכמעסיק יש להסתדרות עניין ברווחים כמו לכל מעסיק אחר. לא רק, שאין זה כך, אלא בן־גוריון, שניסח את מצע "חברת העובדים", דאג לכך שמניע הרווח לא יהיה חשוב. בן־גוריון הבין שאין מטרותיו של איגוד מקצועי עולות בקנה אחד עם מטרת הרווח ולכן קבע שהחברות ההסתדרותיות ישקיעו את כל רווחיהן. כלומר, לא יהיו נהנים מן הרווחים — לבד מן הפועלים, שהודות להשקעות, שימומנו מהרווחים הללו, ימצאו עבודה. ניסוח גאוני זה סילק את מניע הרווח מתנועת ההסתדרות. המניע חלש היום עוד יותר, מפני שגם מרכיב של יצירת מקומות עבודה איננו חזק כבעבר. מי שיש לו ספק בתיזה הזו, מוזמן להיזכר בכך שלא מכבר החלה "סולל בונה", הנמצאת למעשה בפשיטת רגל, לשלם משכורות לעובדיה המובטלים למעשה. איזה מניע רווח יש כאן?

אשר למטרות ההסתדרות כפדרציה של איגודים מקצועיים, הרי לא חשוב מה היתה, או עודה, האידיאולוגיה המונחת ביסוד הרעיון שבישראל לא יהיו איגודים מקצועיים נפרדים. משקם ארגון כמו ההסתדרות, הופך האמצעי לחלק מן המטרה. כלומר, מזכ"ל ההסתדרות חייב להקפיד קודם־כל על כך שהארגון שהופקד בידיו לא יתפרק. זו משימה קשה ביותר, כפי שתעיד העובדה שמספר איגודים (רופאים, מורים על־יסודיים) נעשו עם הזמן בלתי תלויים בהסתדרות, או תלויים בה פחות מאחרים. כדי לעמוד במשימה, יש להיזהר מהפעלת לחץ מגוזם על האיגודים למיניהם.

העדות הבולטת ביותר בגוף הכלכלי שלנו לאמת זו גלומה בתלוש המשכורת, כידוע. זהו תלוש הבנוי ממעט הכנסה והמון תוספות (ספרות, מקצועית, רכב, ביגוד, וכיו"ב סעיפים כיד הדמיון). למבנה הגרוטסקי הזה יש רק הסבר אחד: הרצון לשמור על שלמות ההסתדרות. הכיצד?

בימים הרחוקים, עת לא היתה בציבור העובדים בארץ דיפרנציאציה מקצועית רבה, מפני שהכלכלה לא היתה מגוונת מאוד, לא היה קשה לשמור על שוויוניות רבה במבנה השכר. מאותה סיבה גם לא היה מקום לאיגודים השונים לעשות שבת לעצמם, ולכן לא היו המתחים בתוך ארגון־הגג חזקים מדי. לכך תרמו, בוודאי, גם רוח ההתנדבות והחלוציות של הימים הראשונים. ואולם, משהתפתחה הכלכלה, לא ניתן היה עוד לעמוד במבנה השכר הזה ואז התפתחה דילמה: מצד אחר, אי־אפשר היה למנוע מן האיגודים השונים לנצל את היתרונות בתחום השכר שנפתחו בפני חבריהם. מאידך, אי־אפשר היה לשמור את המסגרת הכללית וגם לסבול אי־שוויון מרחיק לכת בשכר. הפיתרון: לאכול את העוגה וגם לשמור אותה. ממציאים הוצאות למיניהן. ואז אפשר ליצור הפרשיות בשכר מבלי שצריך להודות בכך שזו נוצרה. מכאן גם מובנה ההיצמדות הקנאית בין איגוד למשנהו (המורים למהנדסים וכו'); שכן חריגה מהפרשיות זו תיצור מתח במסגרת הכללית, שקשה יהיה לעמוד בו. מסקנה: מזכ"ל ההסתדרות מוגבל בשליטתו באיגודים השונים ולפיכך אינו יכול להתחייב על הקפאה.

אם על האיגודים הענפיים יש למזכ"ל שליטה מוגבלת, קל וחומר על הוועדים במפעלים. ואכן, המעיין בנתונים ימצא שעיקר העליות בשכר מתבצע במסגרת ההסכמים המפעליים, ולא בהסכמי המסגרת עליהם חותמת ההסתדרות כארגון גג.

חזרה לדולריזציה

ועתה למדיניות: מדיניות מאקרו־כלכלית אינה יכולה להיות מושתתת על התפתחויות השכר במגזרים מסוימים במשק. שכן אז מכשכש הזנב בכלב. הסדר צריך להיות הפוך: המדיניות צריכה לדאוג לכך שהשכר לא יעלה, אם כך מתבקש, וזה סוגר את המעגל של הריון בפיחותים האומללים וכמה שמניע אותם. אם אין "תדיראן" יכולה להיות רווחית בשכר גבוה מן הנוכחי, צריכה היא לדאוג לכך שהוא לא יעלה. אבל היא לא תעשה כן אם ברור לה מראש שוויתוריה בתחום השכר ייענו בפיחותים מצד הממשלה. היות שדיבורים לא יעזרו כאן, חייבת הממשלה להוכיח שהיא באמת מתכוונת ליציבות. זאת אפשר לעשות רק על־ידי אי־היענות ללחץ לפחת, כשזה יופיע בפעם הבאה, או על־ידי הצמדה מלאה של השכר לשער החליפין, צעד שהיווה את ליבה של תכנית הדולריזציה. כשתהיה הצמדה כזו, יהיה ברור למעסיקים שפיחות אינו יכול להושיעם וכך יבינו שאת המאבק על השכר הם חייבים לנהל במגרש הביתי שלהם, ולא במשרדי הממשלה בירושלים.

בהיעדר הצמדה פורמאלית לשער החליפין, יכולה הממשלה להוכיח את אמינותה רק בעצם הסירוב לפחת, וכאן נעוצה בעיה קשה, שכן במקרה כזה עשויה להתפתח אבטלה זמנית. מאבטלה מסוג זה תחשוש הממשלה במידה רבה של צדק, ולכן חושש שר האוצר להכתיב את השכר על־ידי מהלכי מדיניות במקום לתלות אותה בהתפתחויות. לפיכך, ככל שייראה הדבר מוזר, יש טעם לבצע אפילו היום את מרכיב הדולריזציה של השכר. גם להסתדרות יחסך בכך כאב ראש רב.

טור הידיעות

כור־סחר מתכננת גידול של 30 אחוז ביצוא ב־1987

היקף עסקיה של "כור סחר" יגיע השנה ל־655 מיליון דולר לעומת 870 מיליון דולר ב־1986. יצוא החברה יגדל השנה ב־30 אחוז ויגיע ל־380 מיליון דולר. נתונים אלה מסר אתמול מנכ"ל "כור סחר", עמי אביב, במסיבת עיתונאים בתל־אביב.

אביב מתח ביקורת על היעדר תמיכה בחברה מצד גורמים ממשלתיים, במיוחד אלה האחראים לקידום היצוא. "לעומת זאת, עושים חגיגה תקשורתית וקוקטיילים סביב חברת המזון של "מלך הבייגל" האמריקני, שיזם כוח המשימה, כשמדובר בהשקעה של 3 מיליון דולר בלבד," אמר אביב.

מנכ"ל "כור סחר", שהציג את תוכניות העבודה של החברה לשנה הקרובה, אמר כי היצוא לארה"ב עתיד לגדול ב־32 אחוז ולהגיע ל־180 מיליון דולר. גידול ניכר צפוי גם ביצוא לאירופה, שיגיע ל־92 מיליון דולר. החברה אף תגיע לשווקים חדשים — תורכיה, איטליה, זאיר, מוזמביק, ותורחב הפעילות במרכז ובדרום־אמריקה.

עמי אביב אמר, כי לאחרונה גוברת הצטרפותם של מפעלי תעשייה פרטיים לשיווק מוצריהם באמצעות סניפי "כור סחר". במחצית מהיקף הפעילות של החברה כיום קשורה למוצרי "כור תעשיות", ובנוסף לכך מתכוונים לייצא למעלה מ־100 מפעלים של התעשייה הקיבוצית באמצעות "כור סחר".

א.נ.

פרופ' רז: מי שאינו מתכנן את העתיד, אינו מאמין בו

משבר התעשייה עתירת המדע נובע מהצטברות של גורמים חיצוניים והגורמים התלויים בסדר העדיפויות של מקבלי ההחלטות במישור הלאומי. מדינת ישראל של סוף שנות ה־80 מקדישה פחות מדי מאמץ חשיבתי הקשור לעתידה המדעי־טכנולוגי, ומכאן נוצר רקע בלתי תומך לפיתוח התעשייה עתירת־המדע, כך אמר פרופ' ברוך רז, מנהל המרכז הבין־תחומי לניתוח ולחיזוי טכנולוגי שליד אוניברסיטת תל־אביב, בהרצאתו בפני ידידי מכון וייצמן בתל־אביב.

ברוב הארצות, המפותחות והלא־מפותחות כאחת, מתנהלת כיום פעילות חשיבה ותכנון — הן בגוש המזרחי, הן בגוש המערבי, הן במדינות עניות והן במדינות עשירות. מדינת ישראל מתייחדת בהיעדר חשיבה כוללת כזאת, שהיתה צריכה להקיף תחומים שונים, כגון מדיניות מדע לאומית, מדיניות תקשורת במישור הלאומי ומדיניות אינפורמציה על כל היבטיה.

בהמשך אמר פרופ' רז, כי בישראל לא קיימת תשתית טכנולוגית נאותה ברמה של ייצור רכיבים ומוצרי יסוד, וכתוצאה מכך מתערער חוסנן של חרשניות טכנולוגיות ישראליות מבריקות, שמושכות אליהן קהל גדול של מתחרים ומחקים.

התמיכה המצטמצמת במחקר מדעי מערערת את סיכויינו להגיע להצטיינות, אפילו בשטחים בהם שלטנו בעבר. לפיכך מתחייב, לדברי פרופ' רז, מפנה אמיתי בגישת הממשלה ובסדר העדיפויות של התיקצוב.

שגריר יפן בישראל: העתיד בביוטכנולוגיה ובמיקרואלקטרוניקה

שגריר יפן בישראל, קויישי טצוצומי, אומר, כי להערכת מומחי התעשיה של ארצו, יובילו לקראת שנות ה־2000 תעשיות הביוטכנולוגיה והמיקרואלקטרוניקה.

בהרצאה ב"מכון לבון" בתל־אביב אמר טצוצומי, כי ענפי האלקטרוניקה ותעשיות הרכב מובילים כיום את כלכלת יפן. הפרספקטיבה התעשייתית של יפן מתבססת על הקמת תעשיות קטנות, אך בעלות תפוקה גבוהה וטכנולוגיה חדישה.

לדבריו לא ערוך עדיין המשק היפני להכשרת מהנדסים בהיקף מספיק למקצועות המבוקשים ולתעשיות המתפתחות, למרות העובדה שביפן מסיימים את לימודיהם מדי שנה כ־74 אלף בוגרים במקצועות ההנדסה.

לדברי השגריר יש למשק היפני יתרון על משקים מערביים אחרים בשל היעדר אבטלה, ציבור עובדים בעל רמת השכלה גבוהה יחסית ויישום טכנולוגיות חדישות בתהליכי הייצור.

סקר חברות מצביע על אופטימיות

האלקטרוניקה יצאה מהמשבר

תוצאות של סקר חברות, אשר פורסמו על־ידי בנק ישראל, הראו שעוד לפני שהוחלט על פיחות השקל היה צפוי גידול ביצוא, וכי בענפים שהיו במשבר בחודשים האחרונים, כמו האלקטרוניקה והמתכת, החל להסתמן שינוי חיובי בהזמנות ליצוא. עוד עולה מהסקר שברביע האחרון של השנה גאתה הפעילות הכלכלית במשק, היו סימנים ברורים של צמיחה, והתחדשו התוכניות לביצוע השקעות.

הסקר נערך על־ידי הד"ר מאיר תמרי, כלכלן בכיר בבנק ישראל, והוא כלל 140 חברות מענפי התעשיה, המסחר, הבניה והתחבורה.

מתוצאות הסקר עולה שבחודשים האחרונים נמשכה המגמה של ההרחבה בהיקף התפוקה של הפירמות התעשיות. בניגוד לעמדה של כלכלנים רבים בבנק ישראל לא מצא הסקר שהיתה עלייה במלאים במשק, למרות הגידול הרב ביבוא חומרי גלם. ממצא זה מצביע בבירור, שבחודשים האחרונים נמשכה ההרחבה בפעילות הכלכלית.

מרבית החברות הכלולות בסקר דיווחו עוד לפני הפיחות על המשך בהרחבת היצוא ועל גידול בהזמנות ליצוא. מחבר הסקר אומר שבחודשים הקרובים צפויה הרחבה בפעילות הכלכלית, וזאת על סמך הגידול בהזמנות ליצוא, גידול בהזמנות לשוק המקומי וכן גידול רב במספר החברות החדשות שנרשמו אצל רשם החברות.

מחבר הסקר מצא שבכמה סקטורים במשק מורגש מחסור בעובדים. סקטורים אלו כוללים את ענפי המזון, הטקסטיל, הפלסטיקה והגומי.

א.א.

בחסות למפעלים במצוקה — על־פי תקדים סולל־בונה

ניתן לממש מניות הסדר חסומות

...יים הבאים מיועדים לגופים ...ילים הנקלעים למצוקה ומחזיקים ...ות בנקאיות שבהסדר. החסומות ...י פדיון באוקטובר 1988. ובכן, אם ...יצים לשבור את תקופת ההספקה ...י מועד הפדיון ולהזרים את תמורתן ...צור הפעילות השוטפת שלהם, נמצא ...ם פיתרון. תקדים שנקבע בספטמבר 1986 עשוי לסייע להתמקח עם משרד האוצר.

...זה הופעל שלב נוסף בתוכנית ההבראה של "סולל בונה". קונצרן הבנייה ...ריוני נזקק להזרמת מזומנים דחופה ...הדיור המיידי היחידי, שיכול היה ...את הדרישה הזו, היה חסום. מדובר ...ת של בנק הפועלים, שהוחזקו בידי קרן ...ת העובדים והיו חסומות עד אוקטובר ... איך קובעים מניות חסומות בהיקף של ... מיליון דולר בלי לעורר צעקות? באוצר ... פיתרון, שאושר גם על־ידי ועדת ...ים של הכנסת.

...להזרים מזומנים ל"סולל בונה" בוצעה ...באופן הבא: קרנות פנסיה הסתדרותיות ...את מניות בנק הפועלים החסומות מהקרן ...חברת העובדים. תמורת הרכישה, 40 ...דולר, הועברה לחברת העובדים ...ה ל"סולל בונה". אבל זהו רק הפרק ...ון. המניות שהועברו לידי קרנות ...ה נמכרו לממשלה ותמורתן רכשו ...ות אגרות חוב מיוחדות שמנפיק עבורן ...צר.

על־פי שיעור הנכיון

...שיך בעסקה הזו היתה: בכך שהכסף ...קרנות הפנסיה ההסתדרותיות לקניית המניות הבנקאיות היה חלק מהסכום שהן יכולות להשקיע באופן חופשי, מחוץ לאגרות החוב הממשלתיות. על אגרות החוב הממשלתיות מקבלות הקרנות ריבית של 6.3 אחוזים לשנה. בהשקעות אחרות הן יכולות לקבל תשואה גבוהה יותר. לכן נקבע, כי מעריך בלתי תלוי יקבע את שיעור התשואה שיקבלו הקרנות. הכלכלן ד"ר צבי ליבר, שהתבקש להעריך זאת, הגיע למסקנה שהתשואה לסוג כזה של השקעה צריכה להיות 7.3 אחוזים. לאחר בירורים נוספים שהפעילו מנהלי קרנות הפנסיה נקבעה תשואה של כ־10 אחוזים. כלומר, הקרנות רכשו את מניות בנק הפועלים מחברת העובדים בשער שהיה נמוך בשיעור ההפרש משערן בשוק ומכרו את המניות באותו יום בשער השוק. התוצאה: חברת העובדים קיבלה רק כ־40 מיליון דולר.

במשרד האוצר לא רצו ליצור תקדים במתן אישור לעסקה מסוג זה, אבל לאחר שהיא אושרה בוועדת הכספים, עמדו אנשי האוצר על כך שהיא לא תהיה בלעדית לחברת העובדים, ואם גופים אחרים יבקשו לנצל את הפרעון המוקדם, הם יוכלו לעשות זאת. אישור האוצר וועדת הכספים.

אודי נחשון

■ מינהלת מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר אישרה 14 תוכניות השקעה בתעשייה בהיקף של 15 מיליון דולר — רובן באיזורי פיתוח.

במסגרת זו אושרו הקמה של מפעל בירוחם ובמקביל הרחבה של מפעל אחר בעיירה זו. עוד אושרו הקמה של מפעל לקוסמטיקה בנתיבות והרחבה של מפעל בעפולה. במשרד מעריכים, כי מימוש כל התוכניות יביא לתוספת יצוא של 17 מיליון דולר.

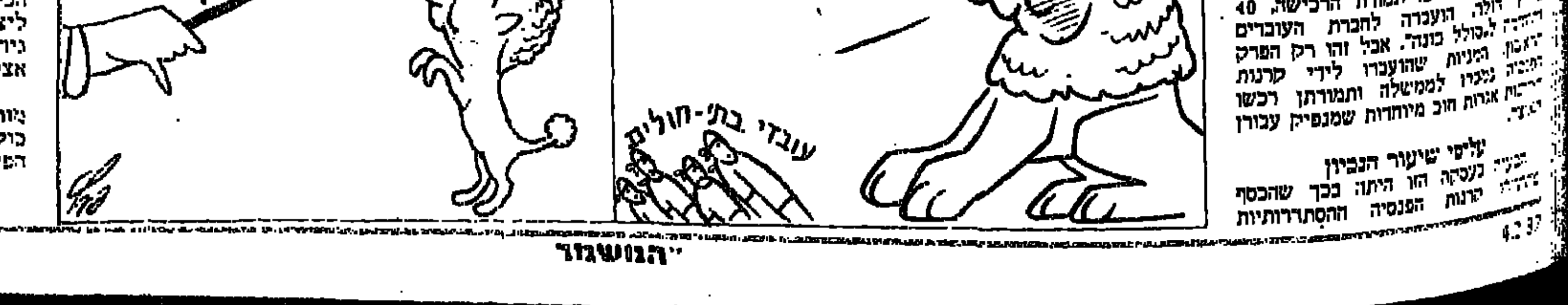

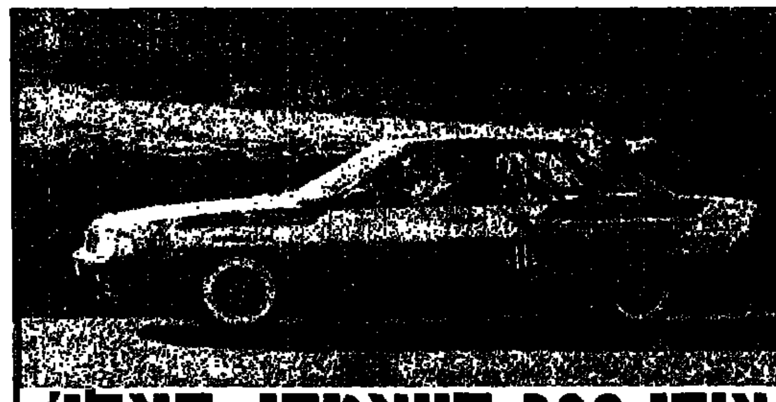

אודי 200 קוואטרו „ראלי"

„אודי ספורט", קבוצת המירוצים של „אודי", הציגה בראלי מונטה־קארלו, הראשון לעונת 1987, דגם ראלי חדש: אודי 200 קוואטרו.

דגם זה, העונה על תקנות הראלי החדשות, פותח בסדנת „אודי ספורט" על בסיס המכונית המשווקת.

מנוע האודי 200 קוואטרו הוא בנפח 2,144 סמ"ק מוזרק דלק, מצויד במגדש טורבו ובעל הספק של 238 כוח־סוס. משקלו הוא 1250 ק"ג ולפיכך היחס כוח־סוס לק"ג הוא 5.25:1.

רגם המירוצים החדש של אודי, נהוג בידי וולטר רוהרל ומנווט על־ידי כריסטיאן גייסטדורפר, הגיע שלישי בהופעת הבכורה שלו בראלי מונטה־קארלו.

גלאי מרחק ומהירות חדש — בתהליך בדיקה

● ותימלא הארץ עמודים

מספר הישראלים הנהרגים בתאו־נות הדרכים, וגדול ממספר חללי מל־חמות ישראל, הביא לכינוס־חירום מיוחד בירושלים. ראשון מסוגו בעו־לם. עשרות מומחי תחבורה מן הארץ ומחוצה לה, התכנסו לדיון בגורמים העיקריים לתאונות־הדרכים בארץ.

ד"ר ג'רי בן־דוד, מראשי „המרכז לחקר הנהיגה וצמצום נפגעיה", שליד בית־הספר הגבוה לטכנולוגיה בירושלים שיזם את הכינוס, טוען כי העליה במספר הנפגעים בתאונות דרכים בישראל, מחייבת נקי־טת צעדים מיוחדים כדי להגביר את הבטיחות בדרכים. „באמצעות והתמקדות בנושאי שמירת מרחק ומהירות נבונה", הוא מסביר, „אנו חשים כי ניתן לתרום רבות להצלת חיי־אדם. כיום אין בנמצא חוק או תקנה המגדירים מהו הרווח המינימלי, החייב להישמר בין כלי־רכב בדרכים, לצערנו, איישמירת הרווח נקבעת לרוב, רק לאחר שהתרחשה כבר התאונה".

„אחת מכל ארבע תאונות דרכים בכבישי הארץ נגרמת, ישירות, מאי־שמירת רווח המינימום בין כלי הרכב", מגלה פרופ' יוסי בורנהיימר, ממשתתפי הכינוס. „מסתבר שמי שחושב כי במהירות נמוכה מגיב הנהג מהר יותר, טועה טעות חמורה. זמן התגובה הוא החשוב למהירות ולא למרחק. ידוע, כי מהירות חזמן של הנהג הישראלי קצרים מאוד בהשוואה למרכזי ומן הנחשפים בטוחים. משמעות הדבר שחלק ניכר מאנשי ההגה בדרכים נוהגים קרוב מדי איש לרעהו, ודבר מוביל לתאונות־רצים קטלניות."

בורנהיימר מסביר, כי לנהגים אופ־טימיזם לזמן, אך לא למרחק. לדבריו, רווח המאפשר [illegible] בין שתי שבירות לפחות עשוי למנוע התנגשות במקרה חירום. כל נהג יכול להבטיח רווח זה על־ידי מדידת שתי השניות תוך התייחסות לנקודת ציון מסוימת הקבועה בצד הכביש.

ראשי „המרכז לחקר הנהיגה וצמצום נפגעיה" שבעיר־רצון מעובדה שלדעתם, משמעותית ביותר: הושגה הסכמה בקיום הורועות המטפלות בנושא הבטיחות בדר־כים, בדבר הצורך לפעול לאכיפת שמירת הרווח. הנתונים שהושגו בדיון, על־ידי מומחים מארה"ב, אוסטרליה ושוויץ, מאשרים נתוני זמן תגובה שהושגו בישראל, בעיקר במחקרים שנערכו מטעם הטכניון. משתתפי הדיון הגיעו למסקנה כי שמירת הרווח בין כלי־הרכב הוא נושא שיש להעמידו בצמרת סולם העדיפויות של החינוך לנהיגה נכונה בישראל.

הבעיה העיקרית והמטרידה את המומ־חים עדיין נותרת פתוחה: אמנם אכן מסכימים הכל כי חייב להיות זמן מינימלי שמעבר לו עלולה להתרחש תאונת דר־כים, כיצד תוכל משטרת ישראל לאכוף זמן זה? ד"ר בן־דוד מציע להכניס לשימוש מערכת עקיבה חדשה לאכיפת שמירת המרחק. זהוא גילה כי המערכת שפותחה במעבדות „בית־הספר הגבוה לטכנולוגיה" ומופעלת באמצעות קרניים אינפרה־אדומות, הועברה לבדיקה במחלק התנועה של משטרת ישראל. ראשי המחלק, ניצב־משנה מנשה הדר וסגן־ניצב דן ליזרון שהשתתפו בכינוס, אישרו כי המערכת נבדקת, וקיימת מגמה להפעילה בכבישי ישראל בעתיד הקרוב. המערכת בת עדיבור, משמשת גם גלאי מהירות והיא מסוגלת את העבירנים באמצעות מצלמת־וידיאו.

מכונית סינית מפלסטיק

[illegible]ים החליטו כי מכונית מפלסטיק עשויה להיות יעילה בסין, [illegible] שלא רבים „ישתגעו" אחריה. כשהוצגה המכונית החדשה [illegible] הקהל, קיבלה היצרנית 500 אלף הזמנות. היא יכולה לייצר [illegible] אלפיים בשנה. מחירה של המכונית כולל מנוע — 1350 דולר [illegible]ת 16 אלף דולר, מחיר טויוטה

[illegible]ית מפלאסטיק אינה יכולה להיות [illegible] מאווייהם של בעלי־הרכב [illegible] אך בסין, שבה המכוניות היא [illegible] מוצר־מותרות, משווקת [illegible] ממלכתית כלי־רכב מפלאסטיק, [illegible] של מכונית פרטית [illegible] ששלדה עשוי פלאסטיק [illegible].

[illegible] כלי־הרכב המתאים לסין — הוא [illegible] הדרך והתנועה במדינה", אומר [illegible] מנכ"ל חברת „דונגוהא מוטורס".

[illegible] של מכונית הפלאסטיק 600 ק"ג [illegible] המכונית בצריכת הדלק שלה [illegible] מעונשה של החלודה. אם [illegible] התוכניות, יפעל המפעל [illegible] התפוקה שלו כבר בסוף השנה [illegible] מכוניות הפלאסטיק [illegible] יעד התפוקה של [illegible] באיזור הכלכלי המיוחד של [illegible] ועומד על כ־2,000 [illegible] השנה הראשונה, והכוונה להכפיל את [illegible] עד שנת 1991.

500 אלף

למכונית שתי דלתות, מושבים לחמישה נוסעים (כולל הנהג) ושטח רחב־ידיים למטען מאחור. כאשר הוסר מעליה הלוט, בתערוכה שנערכה הקיץ בפקין, זכתה המכונית בהצלחה מיידית. לדברי טאנג, כבר קיבלה החברה הזמנות — בעיקר מחברות ממלכתיות — ל־500 אלף מכוניות, כמות גדולה בהרבה מכושר הייצור של המפעל. „ההזמנות ממשיכות לזרום אלינו, וכדי להיענות לכולן, יהיה עלינו להקים מפעלים נוספים ולהעסיק פועלים רבים יותר", אומר טאנג. „תקציב המחקר שקיבלנו מפקין היה מוגבל, ועדיין יש מקום לשיפורים טכנולוגיים, אך כדי לממשם, יהיה עלינו לקבל מן הממשלה כסף רב יותר".

סוד הצלחתה של המכונית טמון גם במחירה. מכונית נוסעים רגילה מתוצרת סין, הקרויה „אביב נצחי", נמכרת בשווה־ערך ל־13,500 דולר, ומחירה של מכונית „טויוטה" מיובאת שווה ל־16,000 דולר. לעומת זאת, אמר טאנג, תימכר מכונית הפלאסטיק במחיר מציאה של 5,000 יואן (1,350 דולר) — כארבע שנות־משכורת של עובד בעל הכנסה ממוצעת.

אפשר יותר זול

טאנג, בנו של איכר עני, שראה את המכונית הראשונה בחייו בגיל 15, אומר כי ניתן להוזיל את מכונית הפלאסטיק עוד יותר, בתנאי שיוגדל היקף ייצורה. לדבריו, ביקשה הנהלת מפעלו אישור להרחבת מתקניה ולהגדלת כוח־האדם הפועל בשירותה.

„אילו קיבלנו את המימון הדרוש מן הממשלה, היינו מסוגלים לייצר מיליון מכוניות בשנה," הוא אומר. לדבריו, ביקרו במפעל פקידי־דרשות מפקין, כדי לבדוק את האפשרות של ייצור המוני.

כוודאי יימצאו אנשים שיחששו לנהוג במכונית פלאסטיק במהירות של 90 קמ"ש מן הבחינה הבטיחותית, אך המהנדס הראשי של המפעל, לי ג'ינגוון, מבטל חששות כאלה בהינף־יד ואומר, כי הפלאסטיק המחוזק מסוגל לעמוד גם בהתנגשות עזה. אדרבא, הוא אומר, מכונית ממתכת תינזק יותר ממכונית פלאסטיק במקרה של התנגשות.

„ניסינו את שני הסוגים במצבי התנגשות חזיתית במהירות נסיעה של 50 קמ"ש. מכונית הפלאסטיק אפילו לא נשרטה, בעוד שמכונית המתכת ניזוקה בפגוש," אמר המהנדס.

ומה יקרה בהתנגשות בין שתי מכוניות פלאסטיק? „התנגשות במהירות נמוכה פשוט תטה אותן מדרכן, אך איש אינו יודע מה יקרה במהירות גבוהה," אמר לי.

פוקיו האמארה, סוכן של מכוניות „טויוטה" בהונג־קונג, הביע את דעתו, כי מבחינה טכנולוגית אין כל קושי בייצורה של מכונית כזו. „יצרני מכוניות יפאניים ניסו לפני שנים אחדות לפתח מכונית פלאסטיק. מבחינה טכנולוגית לא קשה לייצר מכונית פלאסטיק, שתהיה עמידה לא פחות מאשר מכונית מתכת," אמר האיש. „הבעיה צצה בתחום אחר, בתחום השיווק," אמר הסוכן. הוא הוסיף, כי הקושי העיקרי היה לשכנע קונים שאין זו מכונית־צעצוע.

טאנג מסר, כי „דונגוהא מוטורס", שנוסדה ב־1984, החלה בייצור ניסיוני במארס השנה. המכונית מצויידת במנוע של 800 סי.סי. מתוצרת סין, המיוצר בעיר הצפונית הארבין, וחלקים אחרים מיובאים ממפעלי „דייהאטסו" ביפאן.

בעיקר למפעלים

הוא הודה, כי הסיכוי למכור את מכוניות הפלאסטיק לקונים רגילים מוגבל בעתיד הנראה לעין. „ההזמנות שלנו התקבלו ברובן ממקומונות, בתי־חרושת ומפעלים ממלכתיים," אמר טאנג. „אך בהתחשב בעלית המהירה שחלה בשנים האחרונות ברמת־החיים בסין, ייתכן בהחלט שלא יעבור זמן רב עד שפועלים ואיכרים, שכלי־התחבורה העיקרי שלהם כיום הם האופניים, יוכלו להרשות לעצמם לקנות מכונית פלאסטיק".

לפי שעה, אין למפעל תוכניות לייצא מכוניות מתוצרתו.

„אנו מקווים שנוכל לייצא באחד הימים, אך לפי שעה אין אנו מסוגלים לספק אפילו את הביקוש המקומי," אמר טאנג.

ג'ון נאג'י, „רויטר"

האמריקנים — מה הם מבינים במכוניות

[illegible]

צריך לדעת איך לשבת

[illegible]

אשה בצל ויכוח היסטורי

התוכנית „מבט שני" הרחיקה את עדותה כאלפיים שנה בהיסטוריה הישראלית־יהודית — עד לימי המרד הגדול של בר־כוכבא ברומאים, וחזרה שוב את הוויכוח הישן על משמעותו של המרד. העילה לכך היתה ההצגה „בבתא" מאת מרים הקיני, המבוססת על אגרות של אשה בשם זה, במצאו במערה ליד עין גדי לפני 26 שנה על־ידי ארכיאולוגים, ובראשם יגאל ידין.

בני ליס גטל את ההצגה החדשה וניסה להוליך אותנו אל העבר ההיסטורי, המשמש רקע אותנטי למחזה „בבתא", תוך שהוא מערב בין עובדות היסטוריות־ארכיאולוגיות לבין פרי השראתם הספרותית, שהניבה את המחזה של הקיני „בבתא". אכן אפשר להבין כיצד הציתה את דמיונה של המחזאית אותה אלמנה של אחד המורדים, שכנראה בעצמה השתתפה במרד. מן הפרטים על חייה אפשר כמובן ללמוד על התקופה. כמו למשל הפרט המעניין של שיעבור כספיה לטובת המרד.

ליס הביא גם על קצה המזלג את הוויכוח הגדול על בר כוכבא ועל המרד הגדול שלו, אשר על פי הגדרת פרופסור יהושפט הרכבי, היה בבחינת שואה לעם היהודי. שוב שמענו את שתי ההשקפות המנוגדות לגבי המרד, זו שהפכה אותו למיתוס, והעלתה לרמה של אתוס לאומי את המאבק של עם קטן מול אימפרייה עולמית, לבין זו הרואה בו הרפתקנות מגלומאנית של קבוצה קיצונית, שהובילה את העם לחורבן ולגלות. העובדה שבמשך מאות שנים נחשב בר כוכבא לרמות שלילית בקרב היסטוריונים יהודים, ורק בדורות האחרונים הפכו אותו לסמל של גבורה, בין היתר כדי לאשש אולי את רוח הלחימה על העם השב לציון ומבקש לבנות מחדש את מדינתו, אף היא מצויינת בסרט של ליס. הדברים הגיעו בשעתו עד אבסורד, אם אכן מדוייקת גירסתו של הרב גורן, לפיה ביקש דוד בן־גוריון לחייל רטרואקטיבית את לוחמי בר כוכבא לצה"ל.

ההיסטוריה אינה חוזרת על עצמה, וגם כאשר מנסים להקיש ממנה לתקופה מאוחרת, אין להתעלם מן ההקשר של האירועים בתוך זמנם. עם זאת להיסטוריה יש לקחים, שמשמעותם העיקרית היא בתוצאות. יהיו המניעים אשר יהיו, הרי לגבי התוצאות החמורות של מרד בר כוכבא אין ויכוח, אלה רשומים בדפיה של ההיסטוריה היהודית.

ביקור בית

[illegible]

החיים והשיר

התוכנית „סוף ציטוט" הפגישה אותנו השבוע עם המשוררת דליה רביקוביץ לרגל צאת ספר שיריה החדש „אהבה אמיתית". כל ספר חדש הוא אירוע חשוב, ועל אחת כמה וכמה כאשר מדובר במשוררת אשר לא הוציאה ספר שירים עשר שנים תמימות.

צניעותה של רביקוביץ אינה מלאכותית, אלא נובעת מסולם הערכים שלה, המעמיד במקום הראשון את החיים עצמם, ולא את השיר שהוא אקספרסיה של החיים — ולעתים רק אימפרסיה שלהם אך גם המערכה עצמית, אינה מאדירה את עצמה אך גם אינה מבטלת את עצמה. „אני יודעת שאני טובה" — היא אומרת בפשטות — כאשר ירון לונדון מנסה בעקיפין לסווג אותה בין משוררים אחרים.

תוך כדי קריאת אחרים משיריה מנסה לונדון לפרש אותם, ופעם אחר פעם נדחית פרשנותו על־ידי דליה רביקוביץ. היא אינה מתווכחת אתו, אלא מעירה איזו הערה, שמאירה את הכוונה ובעיקר את הלך הרוח או הנסיבות שבהם נכתב שיר מסויים.

בקשר המיוחד שלה עם בנה קשה לטעות גם לו במרכזיותו בחייה, בעיקר באותן עשר שנים שחלפו מאז הוצאת ספרה הקודם. לונדון אכן הקדיש חלק נכבד מהשיחה לקשר זה, ורביקוביץ שמטבעה אינה נפתחת לגמרי, וניכרים בה מעצורים של חשיפה עצמית, מספרת־מרמזת על הקשר המיוחד שלה עם בנה. הרכות, השבירירית משהו, של רביקוביץ עומדת כאילו בסתירה כלשהי עם דעותיה המגובשות, אותה רכות גם יוצרת מתח מסויים בעת השיחה באולפן, שכן לונדון יודע להיות לפעמים בוטה ופרובוקטיבי בשאלותיו, אך הוא מנהל את הראיון במידה מפתיעה של הרמוניה, עם הקצב והאווירה שמכתיבה אישיותה של רביקוביץ.

דליה רביקוביץ | רכות שבירירית

זנב לשועלים

[illegible]

תיאטרון

סינים ביפו

„סינים סינים" בתיאטרון „הסימטה" ביפו

מאת משה שדות

מה יעשה בחור למישפחה סינית, אשר אינו ניראה סיני בלל וכלל. איזו זהות יחפש לה, במה יבחר. התשובה פשוטה: אם המקום הוא ברוקלין, ניו־יורק, אזי הזהות אשר ילביש על עצמו היא הזהות היהודית. כך עושה איפוא צ'סטר, גיבור המחזה „סינים סינים" מאת מאיר שיפגל, המוצג בימים אלה בתיאטרון הסימטה ביפו.

צ'סטר (גיל אלון), בן למישפחה סינית יחידה בשכונה מסויימת בברוקלין, אשר אינו דומה לאביו הו הינג (ששי סער) או לאימו טינג טוי (נטע פלוצקי). הוא גדל כיהודי בשכונה, מסתיר את זהות הוריו, לא מביא אותם לימי ההורים בבית הספר, ובעצמו חושב שאכן הוא ילד מאומץ. הבעיה מיתחדדת ככל שצ'סטר גדל. הוא מובטל חסר עבודה, ומכיר את גלאדיס הופמן, ילדה למישפחה עשירה, מיתאהב בה ומעוניין להינשא לה ודרכה ודרך אביה (רואה חשבון) להשתקם ולצאת אל החיים.

הבעייה — הזהות הסינית של ההורים. איך להציג לפניה את הוריו, ואיך לצאת מסבך השקרים ברבר זהותו הגנובה? הכל מיתרחש במכבסה הסינית, השייכת להורים. המכבסה עצמה היא מין תא לחץ, דרכו כל התחושות וכל הרצונות עוברים. גלאדיס (עירית שלג) מגיעה אל המכבסה ותוספת שוק רציני, כאשר מיתברר לה שהוריו של היהודי שלה הם בעצם סיניים (בעלי מכבסה), והוא לא נימצא שם רק כדי לקחת את הבגדים שלו. צ'סטר שחושב גם כן בזהותו הסינית, מגייס את גלאדיס שתעזור לו למצוא את זהותו האמיתית. ההורים אינם אוהבים את גלאדיס, ומעוניינים שצ'סטר ינשא לשו פינג צו, השייכת לעולם הישן, וזה עתה הגיעה מהונג קונג. צ'סטר ניקרע בין השתלבותו הטוטאלית בעולם החדש לבין זהותו האיתתנית הסינית. הוא מבולבל, ודרך הבילבול והמה־לכים נוצרת הקומדיה הקלילה, שעוצרת מתוכה מתח אנושי ענק.

למה סינים? למה מהגרים? ניקו ניתאי, הבמאי והמתרגם של המחזה, מצויינת לחוות את הבעיות שלנו כעם כמו ארץ של מהגרים, איבוד זהויות, [illegible] בין הורים וילדים, הגדלים על תרבות [illegible] והמיתנכרים לתרבות ההורים, [illegible] הישראלי מיתבקש, והדרך [illegible] מעולה בעייה זו עורות [illegible] המסר, שביסודו הוא קשה וכבר [illegible] כך אומר ניקו, אולי בגלל [illegible] סינים, וזה מנותק לחלוטין [illegible] עומק הבעיה יצוץ באופן [illegible] יש מעורבות בהקשר מקומי [illegible] מפריעה בראיית הבעייה עד תומה.

או יש סינים ביפו והפעם לא [illegible] אלא על הבמות טאי צ'י, כלים [illegible] של מהגרים ביפו, בסימטה.

„סינים סינים" — הקשר הישראלי

הופעה

שפוי למרות ההצלחה

„בלי חשבון", תוכנית יחיד של דודו טופז

מאת יוסי ונונו

אחרי שתסתיים החגיגה התקשור־תית תתחיל החגיגה האמיתית של דודו טופז. אם לשפוט עליפי התבנית הקו־דמת, „פליטת־פה", שרצה 374 פעם, צפויים לתוכנית החדשה „בלי חשבון" חיים ארוכים. הקפות, דרך אגב, מאי־ששות את האבחנה הזו כבר בהופעות החריצה הראשונות. לטופז יש כנראה מירשם איך מגיעים ממצב של במעט סוף הקאריירה למעמד של כוכב. חביב הקהל, במעט נכס לאומי.

פליטת הפה המפורסמת שלו לא רק שלא קברה קאריירה מוצלחת, אם כי לא היסטרית, של ברדן די עסוק, אלא הרימה אותה למעלה והפכה אותו לבדרן מס' אחת, שמסוגל לאיים אפילו על ההגמוניה הגששית, טופז שייך לדור של דודו דותן, מוטי גלעדי, ססי ריבלין, איפה הוא ואיפה הם. המקרה שלו דומה לזה של חנה לסלאו, אלא שהיא לא פלטה כלום. אפשר להתווכח על איכות החומר, קשה שלא להתפעל. היום ירדו בכל, כותב ספרים, מנחה בטלוויזיה, תוכנית אישית בגל"צ, כותב ומביים את עצמו, עסק מכנים. טופז לא מסתיר שהוא חי מזה טוב. איזה טוב, מצויין. בראיון איתו ניסיתי לברר איך הוא הגיע לזה. טופז, דרך אגב, גלוי. אין לו בעיה להיחשף.

נדמה לטעמים שהכל תוכנן מראש — פליטת הפה, חשיפת המודות האינטימיים שלך. הכל התנקז לתוך הקאריירה שלך. תיכננת את ההצלחה?

לא, אני חושב שהשקעתי הרבה עבודה קשה, אמונה בעצמי מגיל צעיר ואמונה בדרך שלי. זו בעצם ירושה שירשתי מאבי ואמי. גדלתי בבית של אמנים, אבי במאי שחקן ואמי כתבה שני ספרים. מה שעוד חשוב זה, שכל מה שחשוב לי בחיים כרגע זה האמנות. אחרים הקדישו חלק מהזמן למשפחה ואני הקדשתי לעבודה. אני לא אוהב להגיד קאריירה, אני עדיין לקרוא לזה עבודה, שצריכה להיעשות בשכל ובסבלנות.

בכל זאת, איפה אתה שם את האצבע, איפה קרתה התפנית?

אני לא חושב שיש נקודת תפנית מרכזית, זה תהליך ארוך. התחלתי בגיל 21 בתיאטרון ובגיל 23 עברתי לבידור הקל ובמשך עשר שנים נאבקתי בחאלטורות, בבר־מצוות, בהופעות בצבא ובוועדי עובדים. כשטלוויזיה לא נתנו לי הזדמנות. אנשים שמו לי רגל. לא האמינו בי. בגיל 33 פרשתי ועברתי לעבוד במשרד פרסום מתוך קופירייטר. כך הגעתי לא לפני הרצליה כעניין מקצועי אחר, ואז גם הוצע לי להשתלב בתוכנית טלוויזיה. השתתפתי בגזה הסוד שלי. כמשיב זו היתה ההזמנה הראשונה שלי. פינאום אנשים מהמחזור שלי, שהיו, כבר די מבוססים. שמו לב שיש לי מה להגיד ואז נתנו לי להנחות את [illegible]

דודו טופז — לא מעליב את הקהל

ספונטאני מתוכנן", היה ערב חביב והצליח יפה באולמות קטנים. זה היה פשוט אימון טוב יותר, אימון שנתן לי בטחון, הכנתי טוב יותר את הקהל ואת עצמי.

ואז באה פליטת הפה. מה קרה ואיך יצאת מזה?

כן, אז קרתה פליטת הפה והעולם שלי נחרב. האהבה של הקהל הפכה לשנאה, לזלזול. גם מצד ה„מערך", האשים אותי בכשלון, וגם מצד הליכוד, למרות שפליטת הפה הוכנה לא נכון, הסתובבתי מתוסכל, עצוב ועמדתי לעזוב את הארץ. ראיתי שהקאריירה ששיגשגה נהרסת ולא היה לי כוח. אז לקחתי את עצמי לשיחה והבנתי שאם אני צודק ויש לי מה להגיד וגם הכשרון לשחק, לא משנה מה אומרים. מי שרוצה לשמוע אותי, יבוא. ישבתי וכתבתי את החומר שהצטבר בתוכי וכך נולדה „פליטת פה". בהתחלה באו מעט, שסיפרו לאחרים וזה הפך להיות גדול. התחיל מ„החמאם" ביפו עם 120 איש ועבר לקיסריה באולם של 4000 מקומות. הקהל יצא מרוצה, לא מרומה, וכך נמשך הרומן שלי עם הקהל עד היום.

ממה הקהל מרוצה?

עם כל הצניעות, אני חושב שאני משתמש באינטלגנציה שלי. לא מעליב את הקהל, אני מדבר בשפה שמבינים. אני גם חושב שאני פונה לכולם. הקהל בכינרת והקהל בירוחם הוא אותו קהל בשבילי. אני מצחיק אותם ועם זאת אומר דברים שיש לי על הלב הקהל מאמין, כי הוא מרגיש שזה שעומד על הבמה טכבד אותו. צריך לתת כבוד לקהל ולא לזלזל באינטלגנציה שלו כמו שאמנים אחרים עושים, לצערי, [illegible]

חמש שניות לסיום העניק גרא נצחון על איטליה

כדורידן הנבחרת הלאומית הותיר סיכוי לזכות במקום הראשון בטורניר ארבע האומות

● כדוריד

מאת יוסף חכם

שער שבכש אמש אמיר גרא, חמש שניות לפני הסיום, העניק לנבחרת הכדוריד של ישראל נצחון על נבחרתה החזקה של איטליה 20:21 לאחר 8:11 במחצית.

המשחק, לעיני 1500 צופים בהיכל הספורט העירוני בראשון לציון, היה מלהיב והגיע לשיאו בדקות הסיום כאשר נבחרת ישראל הוליכה 19:20 והשופטים הנורבגים טרי אנטנסן ואוליכנינר בולסטר פסקו על מכת 7 מטר לטובת האיטלקים. פרנקו ציונציו זרק את הכדור, הבקיע את השוער יוסי סאמט וקבע שיוויון 23 שניות לפני הסיום. בהמשך השיג גרא את הנצחון. היה זה במסגרת טורניר ארבע האומות.

במחצית הראשונה גילו האורחים יכולת טובה והוליכו 3:4 בדקה ה־12. אז העניק עדי כנען יתרון ראשון לישראל 5:6 (דקה 19). בהמשך העלה זיו קושניר את היתרון ל־6:8 ועד למחצית קבע דן בלדר בשער מרהיב 8:11.

לאחר ההפסקה ניצלו האיטלקים חולשה מדהימה של ההגנה הישראלית וקבעו 11:12 בדקה ה־38 לזכותם. מכאן ועד לסיום היינו עדים לנורדת שערים עד לשער היפה של אמיר גרא.

● שערים לישראל: זו קושניר 7, אמיר גרא 3, יואב דרוקר 3 (כולם במכות 7 מטר), יואב דרוקר 2, דורון דיין 2, דן בלדר 1, איזי רפאלי 1, עדי כנען 1 ודורון אליגב 1.

● שערים לאיטליה: ציונציו 8 (6 במכות 7 מטר), מאסוטי 5, טאומיל 3, מאולה 2, גיול 1, ברוזולה 1 ואליני 1.

בסיום המשחק אמר מאמן נבחרת ישראל איגור ביאליק: "למרות הנצחון שיחקנו לא טוב. זאת עקב ירידת מתח בשורות השחקנים דבר שלא מובן לי. תפקידו של הקפטן יואב דרוקר היה להרגיע אך הדבר לא בוצע.

הולנד הפתיעה את נורבגיה

במשחק הראשון הפתיעה נבחרת הולנד כשניצחה את נורבגיה 19:27 לאחר 8:11 במחצית.

ההולנדים היו נמרצים ועשו במגרש ככל העולה על רוחם. בדקה ה־39 הם הוליכו 10:20.

הירבו להבקיע להולנד: למברט סחורש 9 והנק דה בר 6. לנורבגיה קטיל סורייר 8 (כולם במכות 7 מטר) וסוולה בנט 5.

שפטו צמד השופטים הבינלאומיים מישראל מיכה פלם ויצחק ברנדוויין לעיני 1200 צופים בראשון לציון.

כל הכרטיסים להערב נמכרו

הערב יסתיים הטורניר ומאיגוד הכדוריד נמסר שכל הכרטיסים אזלו וקהל שאין בידו כרטיס מתבקש לא לבוא.

בשעה 7 יתמודדו איטליה והולנד ולאחר מכן נורבגיה וישראל.

טבלת הטורניר
לאחר המחזור ה־2

1.	הולנד	37:45	3
2.	ישראל	38:39	3
3.	נורבגיה	42:29	2
4.	איטליה	41:35	1

אמיר גרא
כובש שער הנצחון

הודו רישמית: לא נזמין

● טניס שולחן

מאת דלית שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

ישראל פנתה אתמול לארה"ב ולמספר בירות אירופיות, בהן בריטניה, צרפת וגרמניה המערבית, בבקשה כי ההתאחדויות לטניס־שולחן בארצותיהן יפעלו אצל שלטונות הודו כדי להבטיח את הזמנת ישראל לאולימפיאדת טניס השולחן, הנערכת השנה בהודו, באמצע החודש.

נודע, כי זה חודשים אחדים פועלת ישראל, ללא הצלחה, כדי להביא להזמנת ספורטאי טניס השולחן הישראליים למשחקים האולימפיים בהודו. עד כה סירבה הודו להעניק לישראלים אשרות־כניסה.

אמש נודע כי ממשלת הודו אכן הודיעה רישמית שלא תזמין את ישראל למשחקים.

וזהי למעשה ההודעה הרישמית הראשונה לאי ההזמנה, קודם לכן התחמקו ההודים מהפניות אליהם.

במוצקין מתחלקים על הקרח

[illegible]

● קבוצת הכדורגל הלונדונית צ'לסי, רכשה מסנט־מירן את המגן הסקוטי סטיב קלארק, תמורת 400 אלף לישט"ס והעבירה אליה שני שחקנים בשווי כולל של כ־150 אלף לישט"ס.

בורוסיה תחנוך את האיצטדיון בכפר־סבא

מאת אשר גולדשלגר

המפגש בין הקבוצה הגרמנית בורוסיה מינשנגלדבאך והפועל כפר סבא ב־10 בפברואר יהיה משחק הפתיחה הרשמי של איצטדיון כפר־סבא — כך סוכם אתמול בין ראשי ההתאחדות לכדורגל, הקבוצה המערב גרמנית והפועל כפר סבא.

מחר תשחק קבוצת בורוסיה מינשנגלדבאך מול אלופת רומניה קבוצת סטיאווה בוקרשט במפגש אירופי שיתקיים באיצטדיון העירוני ברמת גן.

קבוצת הפועל תל־אביב, תשחק ב־11 בפברואר מול פ.צ. קלן. המשחק יתקיים באיצטדיון בלומפילד.

הפועל תל־אביב נענתה לפניית ההתאחדות לכדורגל לשחק מול הגרמנים במקום הפועל באר־שבע שויתרה על המפגש.

חמו התלונן באיגוד על הפועל חיפה

מאמן קבוצת הכדורסל של הפועל רמת־גן, אברהם חמו, שיגר מכתב תלונה לאיגוד הכדורסל נגד הפועל חיפה, שהתמודדה במשחק ראווה עם קבוצה בה הופיעו במה משחקניו במר קיט בנט, גדנס בארנר ובן ריצ'ארדסון.

חמו ציין כי שלושת הראשונים נקנסו ב־1500 ש"ח על־ידי האגודה והוא מבקש להעמידם לוועדת המשמעת.

בחיפה משקיעים להחליף מאמנים

[illegible]

● איגוד הכדורסל נענה בחיוב לפניית עיריית ירושלים לסייע לה בארגון אליפות העולם לבתי־ספר על־יסודיים בכדורסל, שנקבעה להערך ביולי השנה בבירה.

● נשיאות איגוד הכדורסל שיגרה אתמול ברכה ליעקב מלץ, חבר בית־הדין העליון של האיגוד, על הבחרו כמבקר המדינה.

פיזנטי והפועל ת"א — סוף

הרומן הקצר בין הכדורגלן דוד פיזנטי לבין קבוצת הפועל תל־אביב הגיע לקיצו באקורדים צורמים.

אתמול, לא נכח הכדורגלן באימוני הקבוצה ומחזיק תיק הפועל אלי מילר הודיע כי פיזנטי סיים את הקאריירה שלו בהפועל ת"א ואין לו מה לבוא לאימונים.

מביתו של דוד פיזנטי לא ניתן היה לקבל תגובה. גם מבית הוריו נמסר כי "פיזה" אינו מוכן לדבר עם עיתונאים.

ביום ראשון אמור הכדורגלן להמריא לגלאזגו שבסקוטלנד שם יבחן בקבוצת הריינג'רס.

דוד פיזנטי
יש סיבה לחייך?

מאמן פ.צ. קלן, כריסטוף דאום:

פיזנטי נכשל מבחינה ספורטיבית בכדורגל הגרמני

מאת אשר גולדשלגר

"דוד פיזנטי לא הבין על מגרש הכדורגל על מה מדברים, הוא לא למד את השפה הגרמנית, שהיתה צריכה לסייע לו בקליטתו", כך אמר אמש כריסטוף דאום מאמנה של קבוצת פ.צ. קלן שבה שיחק פיזנטי עד בתחילת העונה הנוכחית.

דאום אמר כי מבחינה ספורטיבית, לא הצליח פיזנטי להיקלט בכדורגל הגרמני למרות שהוא שחקן טכני ברמה טובה.

יחד עם הדברים אלו אמר דאום לזכותו של פיזנטי כי הוא ברמה אירופית ויכול להיות שחקן קבוע בליגה הגרמנית הראשונה.

דאום הדגיש כי שני שחקני הרכב אולסן מדנמרק ורורבוק מאנגליה שנרכשו על־ידי קבוצתו השתלבו היטב בקבוצה שתתגבר מהם כבר עם חידוש משחקי הליגה בסוף החודש. דאום הבהיר כי אין לקבוצתו בשלב זה סיכוי לזכות העונה באליפות.

33 שחקנים בנצחון בית"ר 1:2 על פאריס

● כדורגל

מאת דוד בכר

בשנודעה הקבוצה הצרפתית פאריס סאן־ז'רמן בארץ מיהרו מארגני המשחק להודיע כי הצרפתים יתייחסו למשחק ברצינות רבה ואולם אתמול דמה המשחק עם נבחרת בית"ר לרבבת... המאמנים הירבו להחליף שחקנים ו־3500 הצופים רתחו מזעם ושרקו בוז. במשחק עצמו ניצחה בית"ר 1:2.

מוזר גם לכנות את אלה ששיחקו בהרכב בית"ר ככוכבים שכן לחלק מהם אין אפילו מקום בקבוצה שלהם. שוקי נחמני מבית"ר ירושלים שיחק, גם אלי גרבי מבית"ר תל־אביב.

שחקני בית"ר היו עדיפים. על פאריס סאן־ז'רמן באמת קשה לומר שהם התייחסו למשחק ברצינות. אוי לרצינות שכזו.

בדקה ה־41 ניצל אלי אוחנה מסירה של יעקב שוורץ ומול השוער באטס קבע 0:1

השיוויון הצרפתי הושג בדקה ה־65. השחקן המחליף זוארב התברג ברחבת העונשין של בית"ר וקבע 1:1.

שער הנצחון נכבש בדקה ה־82 מרגלי נסים כהן מבית"ר תל־אביב.

שפט אריה פרוסט, לעיני 3500 צופים, במגרש מכבי נתניה.

● בית"ר: מורחי, א. כהן, אוולאי, בן־הרוש, יעקב כהן, יוסי מורחי, שוורץ, נסים כהן, סמי מלכה, ירון כהן, אלי אוחנה כן שותפו: יוסי אדרי, דירה, מ. יחזקאל, נחמני וא. גרבי.

● סאן־ז'רמן: באטס, באקוניה, פילורדה, דאגול, לוביק, מרטין, סוסיץ, סולר, ורמולן, רוטשה, בוקאנדה. כן שותפו זוארב, ע"ש, חליל חוגייז, ראבה, פולמנייק וסויה.

הערב יערך באולם מלחה בירושלים טורניר קט רגל בהשתתפות הקבוצה הצרפתית וכוכבי בית"ר. קודם לכן יתקיים משחק בהשתתפות אומנים וחברי כנסת.

אלי אוחנה
כבש שער ראשון

מחזור שכולו 0:3

● כדורעף

מאת מוטי חביב

מחזור המשחקים ה־18 בליגה הלאומית בכדורעף עמד בסימן נצחונות ה"חלקים" 0:3 ואולם דומה כי מבין כל הנצחונות ראוי לציון נצחונה של קבוצת הפועל מטה־אשר אשר שהולמה בהפועל כפר־סבא מתצמרת.

חבורת מטה אשר, עם אורן שר, אורי חבר, טל כהן, אלדר לחוביץ ואיתי ליפאי, הציגה את אחד ממשחקיה הטובים ביותר העונה. היא ניצלה עד תום את ההרכב החסר של כפר־סבא ואת המערכה הראשונה סיימה בשבע דקות (!) — 0:15. גם המערכה השניה לא היתה קשה מבחינת מטה־אשר 4:15. במערכה השלישית שולבו צעירים במטה אשר ואלה ניצחו 7:15. בסך הכל נמשך המשחק 55 דקות בלבד.

אפילו למוליכת הטבלה, הפועל המעפיל, היו בעיות קשות יותר עם האחרונה אליצור תל־אביב. זו השתפרה בהדרגה אך שיפור זה לא סייע לה. המערכה הראשונה היתה 8:15, השניה 11:15 והשלישית 14:16. ארנון עמיר בלט בהמעפיל ששיתף שחקנים צעירים.

קשיים בנצחון היו גם להפועל בת־ים מול הפועל רמת־אביב. המערכות היו 13:15, 13:15 ו־14:16 ואין לציין איש מבת־ים, גם לא להתלהב ממישחקה.

הטבלה

1.	הפ. המעפיל	18	8:53	[illegible]
2.	הפ. מטה־אשר	17	7:48	[illegible]
3.	הפ. קרית־אתא	17	23:43	[illegible]
4.	הפ. כפר־סבא	17	26:40	[illegible]
5.	מכבי חיפה	18	33:34	[illegible]
6.	הפועל בת־ים	17	33:33	[illegible]
7.	שריד/העמקים	17	31:27	[illegible]
8.	הפועל העוגן	17	41:19	[illegible]
9.	מכבי תל־אביב	17	41:18	[illegible]
10.	הפ. רמת־אביב	17	46:16	[illegible]
11.	אליצור ת"א	18	51:15	[illegible]

הפועל שריד/העמקים ניצח בביתה 8:15, 12:16, 3:15 את [illegible] תל־אביב הרבה בזכות [illegible] של רונן וארז טאצה.

מכבי חיפה מצדיקה את הכינוי "הפתעת העונה". אמש שחקה משחק חוץ שלה בהעוגן [illegible] ממשחק זה. הוד פרידמן וחיים בורק [illegible] לנצחונות 11:15, 7:15, 14:16. [illegible] משחק חלש מאוד.

הפועל קרית־אתא היתה חופשית.

חיום בטורניר בין־לאומי בכדורגל שיערך בחיפה:

מינשנגלדבאך — מכבי ת"א
פ.צ. קלן — מכבי חיפה

מאת יוסף גלזר

טורניר הכדורגל הבינלאומי הראשון לקבוצות ייצא היום לדרך באיצטדיון העירוני בקרית־אליעזר חיפה.

במשחק הראשון, בשעה 4 אחה"צ, תתמודד בורוסיה מינשנגלדבאך ממערב גרמניה נגד מכבי תל־אביב בשיפוטו של יאיר טילינגר. במשחק המרכזי, בשעה 6, תתמודד לאור זרקורים מכבי חיפה עם הקבוצה המערב גרמנית פ.צ. קלן בשיפוטו של יעקב שיינר.

הטורניר הוא בחסות ראש עיריית חיפה אריה גוראל שגם יתכבד בבעיטת הפתיחה ובהענקת הפרסים בתום הטורניר לאחר משחק הגמר שיערך ביום שני באיצטדיון החיפני.

כדי להמריץ את הקבוצות הוחלט להעניק פרסים כספיים לקבוצות המשתתפות בשווי כולל של 150 אלף ש"ח. לפי המפתח הבא: 60 אלף ש"ח למנצחת בטורניר, 45 אלף ש"ח לסגנית, 30 אלף ש"ח למדורגת שלישית ו־15 אלף ש"ח לאחרונה. כן יוענק גביע נודד לזכרו של מנהל מכבי תל־אביב חיים (לייבו) לייבוביץ' לכדורגלן המצטיין בטורניר.

בשורות בורוסיה מינשנגלדבאך, מקבוצות הצמרת הניצחות של הבונדסליגה, מככב אוטו ראהן [illegible] הכבירים בכדורגל גרמניה. בשורות פ.צ. קלן הם שחקני ההרכב הראשון של נבחרת גרמניה, סגנית אלופת העולם. השוער טוני שומכר והקשר קלאוס אלופס. גם אשתקד התמודדה קלן נגד מכבי חיפה. זו במשחק הפרידה לשוער הבינלאומי אברהם קליין. חיפה שהיתה אז בשיאה ניצחה 1:2.

בשורות מכבי חיפה עשויים להיבחן לראשונה שני הכדורגלנים שעלו לאחרונה מארגנטינה אלחנדרו גוטמן וחואן מרג'ו סלס. נראה כי הם ישולבו רק בחלק מהמשחק.

המזרח נגד המערב בשידור ישיר בטלוויזיה שלנו

מאת אתי רינאל, כתבת "על המשמר"

מחלקת הספורט של הטלוויזיה הישראלית תעביר בשידור ישיר מסיאטל שבמדינת וואשינגטון בארה"ב את המשחק השנתי בכדורסל בין המזרח למערב, בו משתתפים טובי הכדורסלנים בליגה המקצוענית האמריקאית האנ.בי.אי.

משחק זה הוא אחד מאירועי הספורט האטרקטיביים והנוצצים ביותר בארה"ב ובו משתתפים, בין השאר, לארי בירד וקווין מק'היל מה"בוסטון סלטיקס", מייקל ג'ורדן מ"שיקאגו בולס", כרים עבדול ג'אבר ומג'יק ג'ונסון מ"לוס אנג'לס לייקרס" ועוד.

המשחק יועבר בשלמותו באמצעות לוויין, ביום ראשון הקרוב בפברואר החל מ־21.55.

השדר האמריקני [illegible] סטוקסטון יפתח את השידור בברכה לצופים בישראל. מן האולפן בירושלים ישדר יורם ארבל ולצידו הפרשנים אריה מליניאק [illegible] ברורי.

באולפן בתל־אביב יתארחו שחקני האנ.בי.אי. לשעבר קני באניסטר, ארל וויליאמס וקווין נברסון.

בהפסקה שבין חלקי המשחק תשדר הטלוויזיה הישראלית סקירה ממשחקי האנ.בי.אי. [illegible] של המשחק, בהם משודרות [illegible] ישודרו הילוכים מקטעי השיא של המשחק.

קני ("החיה") באניסטר ישמש כאורח באולפן

הפועל חיפה הודחה

ההפתעה: הפועל באר יעקב מליגה ב' העיפה את בת־ים מליגת א' 1:3 ● גם עמידר ויהוד בחוץ

גביע

מאת משה רוזנברג

רק הפתעה אחת נרשמה אתמול בסיבוב השבועי של משחקי גביע המדינה בכדורגל בה נטלו חלק גם קבוצות הליגה הארצית.

ההפתעה היתה בחולון כאשר הפועל באר־יעקב מליגה ב' ניצחה את הפועל בת־ים מליגה א' 1:3. את השערים לבאר־יעקב כבשו ארדיטי (11), ומנו (25) ונחייסי (47). לבת־ים הבקיע חנין בדקה ה־58. במשחק בלט הבינלאומי הוותיק של באר־יעקב משה אננה. שפט אריה וולף לעיני 200 צופים.

בטבריה היתה "חצי הפתעה" כאשר הפועל טבריה מליגה א' והפועל רימונה מהארצית סיימו בתיקו 1:1. פיסוצ'י היקנה יתרון להפועל טבריה כבר בדקה הרביעית. זו שלטה ללא עוררין אולם רק בדקות לסיום הצליח עובריה צבי [illegible] להשוות ל־1:1. גם בדקות הארכה לא שונתה התוצאה, שפט [illegible] לעיני 300 צופים. המשחק החוזר בין השתיים יתקיים בטייבה.

אתמול היו גם עימותים ישירים בין קבוצות מהליגה הארצית.

שער בדקה האחרונה

המוליכה בליגה הפועל חיפה הודחה ממסגרת הגביע שהפסידה בחולון 2:1 להפועל חולון. המשחק היה עשיר באירועים ושחקני חולון גילו בו עדיפות קלה. כבר בדקה ה־15 קבע בני דמתי 0:1 בשער החיפאי. הוא הוריד את הכדור מהחזה באוויר בעט פנימה. חיפה הגלתה גם כדורגל טוב הצליחה להשוות כעבור 12 דקות. רוני מלכה ניצל קיפאון בהגנת חולון והישווה וקבע ל־1:1. עד לסיום התנהל המשחק בתנופה, מלווה בהרבה אירועים ליד שני השערים ורק בדקה ה־89 ניצחו החולונים. אריה מאיר הגביה כדור ובני דמתי, הבולט במגרש, קבע בנגיחה צמד פרטי ונצחון 1:2 על אלופת החורף בליגה הארצית הפועל חיפה. שפט בני כהן לעיני 100 צופים.

ברמת־עמידר ניצחה מכבי שעריים 1:2 את מכבי רמת־עמידר, שהיו יותר חכם. דווקא שחקני עמידר גילו יתרון ברור במהלך המשחק אולם שחקני שעריים הבקיעו את השער הראשון בדקה ה־19 מרגליו של מלכי שרעבי. לחץ עמידר הביא לשוויון בדקה ה־80 מרגלו של עזרא אליהו. שער הנצחון הובקע בדקה ה־86 מרגליו של אורן קדח לאחר שקיבל מסירה מאיציק מיוסי שמריה הטוב במגרש. שפט יצחק רוזנברג לעיני 100 צופים בעמידר.

חדרה ניצחה בלי מבכם

בחדרה הצליחה הפועל חדרה לנצח ללא קושי את הפועל יהוד [illegible] ללא שחקן והרכש [illegible] רק השבוע עודד [illegible] גילו עדיפות ברורה [illegible] הוליכו 0:1 משערו של [illegible] לאחר כדור עונשין [illegible] 16 מטרים. את תוצאת [illegible] אברמוף שש [illegible] לאחר שניצל עירבוביה [illegible] של אריה פלוסמן. שפט [illegible] לעיני 300 צופים.

ברמת־גן נפרדו הפועל רמת־גן והפועל ירושלים בתיקו 1:1. תוצאת המשחק נקבעה משתי בעיטות [illegible] שאול [illegible] הרמת־גני (11)

וקבע 0:1 לאחר הכשלה ברחבה שנעשתה על החלוץ עוזי צדקה. ריפעת טורק הישווה (48) לאחר הכשלה ברחבה על שלומי מלכה. המשחק היה בינוני, ללא אירועים נוספים גם ב־30 דקות הארכה. שפט צבי שריד לעיני 250 צופים בגבעתיים.

בנהריה ניצחה בית"ר נהריה את הפועל דיר־חנה מליגה ג' 0:2. את השערים לבית"ר הבקיעו לאחר ערבוביה נסים אלפסי (17) ודאור מוקיר (27). שפט דוד יוסף לעיני 300 צופים.

באזור במפגש בין שתי הקבוצות מליגה א' ניצחה בית"ר חיפה 0:1 את הפועל אזור משערו של שמשון בדקה ה־75. שפט דני קורן לעיני 100 צופים.

בעכו השיגה הפועל עכו מהליגה הארצית נצחון דחוק 1.2 על הפועל בני־נצרת מליגה ב'. דוד גנון (40) ולוי אוחנה (60) כבשו לעכו. לנצרת הבקיע זרעיני בדקת הסיום. שפט עמית קליין לעיני 300 צופים.

בנתניה, במשחק רדיוס של בית"ר רמלה מהליגה הארצית ללא קהל, גברה הקבוצה בקושי 0.1 על הפועל קרית־שמונה מליגה א'. שער הנצחון הובקע על־ידי ישראל רודשווילי בדקה ה־72. שפט רחמים שאשו.

שמיניה של מרמורק

הפועל מרמורק הביסה במשחק חוץ 1:8 את הפועל כפר־מנדה מליגה ג'. דווקא המקומיים הוליכו 0:1 משערו של זעירן בדקה השלישית. אולם בהמשך היה מבול של שערים מרגלי מרמורק. צבי אבירוב (41, 44), פנחס שכטר (74, 51), רונן שקורי (76, 55), זרח שעובי (67) ואלכס בלכר (87). שפט סבי אלנקווה לעיני 100 צופים.

ברמת־גן התקשתה הכח רמת־גן מהליגה הארצית לנצח רק בדקה ה־116 את בית"ר כפר־יונה מליגה ב' 0:1. האורחים מכפר־יונה הרשימו יותר במהלך המשחק אולם חלוציהם הירבו להחטיא. את שער הנצחון הבקיע אורן פליטמן בדקה ה־116.

שפט שמעון פרויים לעיני 50 צופים. היה זה המשחק השמיני של המאמן בךחור מזרחי ללא הפסד.

ברעננה לא התקשתה הפועל רעננה מליגה א' צפון להביס 0:3 את בית"ר באר־שבע מליגה א' דרום. הבקיעו לרעננה פרג'ון (10) וטיומקין (85, 59). שפט שמואל הרשטיין לעיני 100 צופים.

שישיה של בית־שאן

במשחקים נוספים לא התקשתה הפועל בית־שאן להביס במגרשה את הפועל ראשון־לציון 1:6 (0:3).

ברמת־השרון הביסה הפועל רמת־השרון את יריבתה מליגה א' הפועל קרית־אתא 1:4.

המשחקים החוזרים בעוד שבועיים

באופקים נאלצה הפועל טבריה מהליגה הארצית לדקות הארכה כדי לנצח 2:4 את הפועל אופקים מליגה ג'. זאת לאחר שבתום 90 דקות היתה התוצאה 2:2.

שני המשחקים שהסתיימו בתיקו, ייערכו בעוד שבועיים ואילו השלב השמיני של משחקי הגביע בהשתתפות קבוצות הליגה הלאומית יהיה ב־7 במארס.

קודם לכן ב־27 החודש תהיה הגרלת המשחקים באולפן הספורט של קול ישראל.

סין יזמה את המשחק עם ישראל בגרמניה

● כדורסל

[illegible]

המפגש ההיסטורי בין שתי הנבחרות מתברר שהגרמנים היו רק מתווכים מאחר שהסינים, שישהו, כמו הישראלים, במחנה בגרמניה מעוניינים במשחקים רבים ככל האפשר ולכן הסכימו לשחק גם עם ישראל.

● ח"כ פנחס גולדשטיין, יו"ר ועדת הספורט של הכנסת, שיגר מכתב ליצחק נבון, שר החינוך והתרבות, עם העתקים לאגודות הספורט, על תופעת סמים בין הספורטאים. גולדשטיין הציע לאיגוד הכדורסל להקים ועדות לאיתור התופעה ולהציע דרכים להלחם בה.

● מחזור במשחקי הכדורסל שנקבע למועד ב־6 באפריל הוקדם ל־3 במארס.

נשיא יחמיץ הגמר

[illegible]

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 08.03 שעת כושר 15.08 גיאוגרפיה של א"י — פני הארץ — ליד הנחל (כ) 08.40 אנגלית ז' 09.00 מדעי הטבע (יסודי) — העץ 09.20 אנגלית ז' 10.10 מדעי הטבע ה"ד — אויר לנשימה 10.30 הגיל הרך — פרפר נחמד — זרעים 11.00 חשבון ז' — הכל בגלל אצן קטן 11.15 אנגלית ("אייר"ב) — Hello Israel — Have You Been There No.2 11.30 קשת ועגן — הארם עץ השדה (כ) 12.00 אנגלית ח' 12.25 אנגלית י' 13.00 מדעי הטבע (ע"י) — מוסיקה (1) — חוקי התנועה 13.20 גיאוגרפיה של א"י — פני הארץ — ליד הנחל 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 14.03 שעת כושר 14.15 רסיטל לפסנתר עם הפסנתרן אלפרד ברנדל. בתוכנית שתי יצירות ברהמס: ואריאציות ופוגה על נושא מאת הנדל וליסט: שנות נדודים (השנה השלישית) 15.15 מועדון הפיקוויקים — פרק 45 15.30 פרפר נחמד — קופסאות 16.10 שעת כושר 16.25 פיצוחים — שעשועון טלוויזיה נושא פרסים 17.00 ערב חדש 17.30 שמיניות באוויר 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 ג'ניפר 19.00 בקו הבריאות — 1. שיקום נפשי וגופני לאחר התקף לב בכתבתו של יוסי אבישר. 2. שיחה עם ויקטור קמר, חולה שעבר ניתוח להשתלת מעקפים בלב, ותהליך שיקומו האישי (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 משהו מהסרטים 20.30 בין הכיסאות 21.00 מבט לחדשות 21.30 מוקד 22.05 שליחות — סרט קולנוע (ראה הפניה) 23.35 פסוקו של יום. חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 "בהאזנה ניגונה" שומאן: "קרנבל". אופוס 9 שוברט: רביעיית כלי־קשת בלה מינור, אופוס 29, ברהמס: הסימפוניה השלישית, אופוס 90 בפה מג'ור. 09.00 "קונצרט בוקר" גריג: המוסיקה למחזה של איבסן "פר גינט" ברהמס: קונצ'רטו כפול, אופוס 102 בלה מינור בטהובן הסימפוניה השנית, אופוס 36 ברה מג'ור. 11.57 "מגישים שיר". 12.00 "אמנים באולפן" פולנק: 4 שירים קופלנד: 12 פואמות של א. דיקינסון גליק: "מימי לא ראיתי עוד פרפר". 13.05 "בהאזנה ניתוחה" באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 4 מוצרט: קונצ'רטו מס' 5 לכנור ולתזמורת שומאן: "כליל שירים" ברהמס: ששייה לכלי־קשת. 15.00 "מוסיקה ויוה" יצירות מ"ימי המוסיקה הקאמרית החדשה בוויטן 1986" יוהן אנטון רידל: קטעים לכלי נקישה וסינטסייזר פאול היינץ דיטריך: רביעייה לכלי־קשת מס' 2 יורג הרכט: קומפוזיציה 1 לרביעיית כלי־קשת. 16.00 "קונצרט מוקלטות התזמורת הסימפונית [illegible] בשבוע "ליטורגיקה 1986" רבולאקו: רקוויאם. 17.30 "מוסיקה מן העבר הרחוק". 18.00 "ריזקי". 19.00 "מוסיקה אהובה עליכם" אופנבך: ברקארולה מתוך "סיפורי הופמן" פגניני: סונטה מס' 8—5 מתוך ארנסקי: סונטה במי־מינור על נושאים רוסיים מוצרט: קנטטה קטנה של הבונים החפשים, ק. 632 20.05 "אינטרלוד" רצף מוסיקלי. 20.27 "מגישים שיר". 20.30 "אופרה של יום רביעי" אופנבך: פסיה שפלרי. 23.00 "מחזורי יצירות" הרביעיות של היידן.

רשת א'

07.30 "רדיורקל" — תכנית יומית בעברית קלה. 07.55 רגע של עברית. 07.57 "מגישים שיר". 08.05 "חגה" — עם כני הנדל. 09.05 "טלרדיר" — שירות מידע למאזינים. 10.05 "מנגני בוקר". 11.05 רגע של עברית. 11.10 השידור היומי לבתי"ס "אלה תולדות" — סדרת תכניות בנושאים יהודיים "סטורה של בירוה". 11.30 "שירי עמים". 12.05 "מתוך המוזה" — מבחר שירים מזרחיים. 14.05 "בראש צעיר" — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 "השכלה ודעת לכל" "שורשים" — סיור במוזיאונים היסטוריים בהדרכת עוקי צור, "תל־עמל". 16.05 "מועדון שעון והכי" — מעולמו של האדם המבוגר. 17.10 שירים עבריים. 17.20 "האוניברסיטה הפתוחה" אשנב למשדרי סמסטר אביב. 18.05 "מינחת ערב" — משדר יומי להווי ותרבות ומסורת. 18.50 עיקרי היום בתנ"ך. 19.05 "שאול כעניין". 19.20 שידורים לעולים. 22.05 "וכוי מאתו קוכב" — תכנית חיבוריות ודיונוניות בשידור חי.

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "עושים עניין" — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 "בוקר ביתי" — עם רבקה מיכאלי. 10.05 "כל צבעי הקשת". 11.30 "סע לשלום" — עם גדעון ורר. 12.10 "אלף־אלף" ב"ביתי" — עם אהוד מנור. 13.05 "כוזי וחוני". 14.05 "מוסיקה לאומנותיה". 14.30 "בין צחוק" — הווי והומור. 15.05 "רגעי ספר". 16.05 "שירים ושומרים". 17.05 "זמן לכלה". 17.00 "על מספרים ומשחקים". 18.05 "זרקור". 18.45 היום בספורט. 19.05 "ויקה וזה". 19.35 "מוסף לענייני צבא". 20.05 "ובעולם". 20.05 "מבט לפולקלור" "מייקלוסטוס". — המבוסס על שירים קבריים. 21.05 "שיר לדרך". 22.05 "מחשבים את המנהמה". 00.15 "ביטנה המסך".

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — האנוסים — בין נצרות ליהדות — ראשיתה של בעיית האנוסים. מרצה: דר' יוסף קפלן. 06.30 "פוקחים עין". 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל. 09.05 "אילה בוקר". 10.05 "הפסקת 10". 11.05 "נכון לעכשיו" — עם רפי רשף. 13.05 "פגישה יומית" — עם אורלי יניב. 14.05 "רד רה יומי". 15.05 "מה יש" — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים עבריים. 16.54 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 "ערב טוב ישראל". 18.05 "יעד משודר" — מגאזין לענייני צבא וביטחון. 18.45 "משולש" — עימות יומי בענייני השעה. 19.05 "שירים מכאן" — שירים עבריים. 20.05 "סגרות הלב" — עדנה עברון משוחחת עם המשוררת אמירה הס. ושי"ח. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — האנוסים־בין נצרות ליהדות — ראשיתה של בעיית האנוסים. מרצה: דר' יוסף קפלן ושי"ח. 22.05 "על הדבש ועל העוקץ". 23.05 "השעה העשרים וארבע, זה היה היום שהיה". 23.55 "שיחת חצות" — עם המחזאי מוטי לרנר. 00.05 ציפורי לילה קלאסיות — עם חנוך רזה. 02.05 לא רוצים לישון. 00.05 צלילי בוקר — שירים עבריים. שידורי צה"ל FM 19.05 "רדיו רדיו". 20.05 "סבבבבבים". 22.05 "על הדבש ועל העוקץ". 23.05 "קול הג'אז הוה".

רשת ג'

07.07 "שיר בבוקר בבוקר". 09.05 "מה כבר תשעו" — עם אבי אתגר. 10.05 "שבעים מי יודע". 11.05 "שעה תמימה" — עם מלאכי חזקיה. 12.05 "רק מוסיקה". 13.05 "רק בימי חול" — עם מנחם פרי. 14.05 "פומן תוור". 15.05 "חדש, חדיש ומחודש". 16.05 "הצגה יומית". 18.05 "הצעקה האחרונה" — עם יגאל רביד. 20.05 "לי ולך" — שיר וברכה. 21.05 "צליל מכוון". 23.05 "הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: שיפוט מהיר 9.40,7.15,5
אורלי: חורה לנעורים 9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: מנהטן 23.15
בן־יהודה: משפט הנשרים 9.30 ,7.15 ,5
טעם החיים לפי מונטי פייטון 23.45
גת: ג'ק פלש המקפץ 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: אונטי פוטולו 9.30 ,7.00
דקל: הסיגליות הן כחולות 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין:
חוף ורעם 9.45 ,7.45 ,5.45
הוד: בית ספר לשוטרים אהבלים 9.30 ,7.15 ,5
לימור חדש: הסיפור שאינו נגמר
מוזיאון תל־אביב: סיפור מהחיים
סינמה 1: עיסקה ללא רחמים 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: אהבה בשתקים 9.30 ,7.15 ,5
פאר: אהבה נדירה 9.30 ,7.30 ,5
פאריס: כס הדמים 9.30 ,7.15 ,2 ,12
קיץ קטלני 23.30
רב־חן:
חן 1: המקצוע לוהם 9.30 ,7.30 ,5
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: מלקולם 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: דונה פלור 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: חטיפה נעימה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: הנינג'ה האמריקני II 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: כולם נפלו על הראש 9.30 ,7.15 ,4.30

רמת־גן

אואזיס: ג'ק פלאש המקפץ 9.30 ,6.40 ,4
לילי: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.15
ארמון: חמושים ולא מסוכנים 9.45 ,7.30 ,5
רב־גן:
גן 1: חטיפה נעימה 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: זכרונות אהבה מפירנצה 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: מלקולם 9.40 ,7.30 ,5
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.15 ,6.15

ירושלים

אדיסון: הנינג'ה האמריקני II 9.10 ,7.15 ,4.30
אורנע: המקצוע לוהם 9.15 ,7 ,4.30
בית אגרון:
הסיפור שלא נגמר 16.00
נדיה 17.15
החברים של אלכס 19.30
מונטי פיטון ברזיל 21.30
כפיר: חורה לנעורים 9.30 ,7.00 ,4.30
אורגיל: חטיפה נעימה 9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: עוברת אורח 9.00 ,7.00
סמדר: המכבסה היפהפיה שלי 9.30 ,7.00
הבירה: אונטי פוטולו 9.15 ,7.15 ,4.30
אורין
אור 1: איפה הערינות לעזאזל 9 ,6.30 ,4
אור 3: אח מכוכב אחר 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 4: רומן הרמים 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 5: שתי אצבעות מצידון 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: בית ספר לבלשים אהבלים 9.00 ,7.00 ,4.30
תיאטרון ירושלים:
ג'נג'ר ופרד 18.30

חיפה

ארמון: המקצוע לוהם 9.00 ,6.30 ,4
אורה: קוקה קולה קיד 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: שיפוט מהיר 9.15 ,7 ,4.30
עצמון 1: הקוטב הלוהט 9.15 ,7.00
עצמון 2: חורה לנעורים 9.30 ,7.15 ,4.45
פאר: ג'ק פלאש המקפץ 9.15 ,7.00 ,4.30

קרן אור המורדש: אהבה במזוודת 9.15 ,7.00 ,4.30
רון: בית ספר לבלשים 9.00 ,6.30 ,4
אמפי: חנה ואחיותיה 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: חטיפה נעימה 9.15 ,6.45

נתניה

שרון: המקצוע לוהם 9.15 ,7 ,5
סטודיו: הנבל הכורמי 9.15 ,7 ,5

חולון

סבוי: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: המקצוע לוהם 9.00 ,6.00
ארמון: קציר הזעם 9.30 ,7.30 ,5

בת־ים

עצמאות: הטרמפיסט 9.30 ,7.15 ,5.00

הרצליה

היכל: בי"ס לבלשים אהבלים 9.30 ,7.15 ,5.00
מלון דניאל — האודיטוריום
בלגן מאורגן 21.30 ,19.00

עכו

אודיטוריום: הצבע ארגמן
כ', ד', ה' 9.00 ,7.00

באר־שבע

חן: הנינג'ה האמריקני II 9.30 ,7.10 ,4.30

פתח־תקוה

היכל 1: בי"ס לבלשים אהבלים 9.10 ,7.15 ,5
היכל 2: חורה לנעורים 9.30 ,7.15 ,5
היכל 3: שוטר ללא חוק 9.30 ,7.15 ,5

עפולה

סינמטרון: משפט הנשרים 8.10

רעננה

אורות: פולטרגייסט II 9.00 ,7 ,4.30

גבעתיים

הדר: הנינג'ה האמריקני II 9.30 ,7.15 ,5.00

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 4.2
מירלת אפרת: 21.00
אילוף הסוררת: 20.30
— הדוד וניה —
חולון, מתנ"ס קרית שרת

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 4.2 בשעה 20.30
"קידוש".

שירותים ● עזרה ● תחבורה

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 75 בגוש 8268 רח' הרב קוק מס' 6 בחריגות: שינוי יעוד מחניה מקורה עד גבולות הבנין אחורי וצדדי לחדר אוכל.

ת.ב. 1148

את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אשר להגיש שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי,
יו"ר הוועדה המקומית

תן טרמפ לחייל

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש חוקה, תל־אביב — בימים ב', ה', ו' — כירורגיה ופנימית. ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות לסקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יספק מידע טלפוני בימים א'—ה' בין 08.00—20.00, בימי ו': 08.00—15.00. טלפונים: 03-433500, 03-435500.

ער בוד — ארגן קשבת בטלפון לילד ולנוער — ת"א 241 226027 (שעות ...). חיפה — 04-229488 (11.00—20.00), נהריה — 04-920014 (11.00—20.00).

קו פתוח לחיילים במצוקה, בימי ב' רח' — טל. 522732.

"קו פתוח" — ארגן קשבת לילדים ובני־נוער 03-281680 (24 שעות).

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות 15.00—21.00.

הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649, בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.

דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל': 03-285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32452 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02-232171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

סילוק מוקשים

מוקד ת"א לסקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד/רמלה — 101, טל' 08-221032 עפולה — טלפון 065-91534 טבריה — 101, צפת 04-931401 נהריה — טל' 04-823333 בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057-74767.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'—ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30.
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'—ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה: בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה: בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'—ה': 6.00, 6.40, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.10, 12.30, 13.10, 14.30
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: בימים א'—ה': 5.05, 6.00, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.10
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.55.
• הרכבת הנוסעת בימי א' משבוע ויום אחרי חג בלבד.

יסעור: בניית נמל התעלה באילת חיונית

בניית בסיסים כלכליים בגבול ירדן היא דרך לשלום, קבע בנימין (בנג'ילה) יסעור בתגובה לביקורת שמתח מנכ"ל רשות הנמלים שאול רויאל על תכנית נמל התעלה, בגבול שבין אילת לעקבה. את התכנית הציעה עמותת „נגב 2000", שיסעור עומד בראשה.

יסעור מסר שפנה פעמים אחדות לרשות הנמלים לפעול במשותף בתיכנון הנמל החדש באילת, האמור להחליף את הנמל הישן. יסעור הדגיש כי ועדת חירם שמונתה על ידי הממשלה לדון בהנחת מסילת רכבת לנמל אילת, קבעה אף היא כי נחוץ נמל עמוק־מים באילת.

בידי עמותת „נגב 2000" כמה תוכניות אופרטיביות לביצוע בניית נמל התעלה. התוכניות הוכנו על ידי חברות בינלאומיות. הצעות הבנייה נעות סביב 40 מיליון דולר ומשך הבנייה — שנתיים.

דובר רשות הנמלים בר־משיח מסר לכתב „על המשמר" כי מנכ"ל הרשות אמר במסיבת עיתונאים באילת כי נראה לו שעלות בניית נמל חדש באילת היא בסביבות 350 עד 400 מיליון דולר. עם־זאת הוא לא פסל את התוכנית.

התקציב יאושר היום בקריאה ראשונה —

אתמול עבדה זירת הקרב על פריסת חובות 75 קיבוצים של התק"ם מן הקואליציה לתוך סיעת הליכוד: בפגישה של ראשי הקואליציה יצאו יו"ר סיעת הליכוד חיים קופמן, ומרכז הליכוד בוועדת הכספים אריאל ויינשטיין בגלוי ובמלים בוטות, נגד הסכמתו של השר ניסים לפריסת חובות התק"ם.

ההסכם בהנהלת הקואליציה

באותה פגישה נטלו חלק השרים ניסים, קורפו ושחל, יו"ר הסיעות הגדולות קופמן ואדרי, יו"ר ועדת הכספים א. שפירא ומרכזי הסיעות בוועדת הכספים ויינשטיין ורמון.

בתום הפגישה הושגה הסכמה, לפיה תאשר היום הכנסת את התקציב בקריאה הראשונה ומחר תתכנס ועדת הכספים ותאשר את הצעת האוצר לפרוס חובות של 75 מקיבוצי התק"ם, בסך 264 מיליון דולר, על פני חמישים שנה.

טעונה אישור

אבל הסכמה זו בין המערך לליכוד טעונה אישור בסיעת הליכוד, שתתכנס הבוקר. מסיעת המערך הובהר לכתבנו כי אם לא תתחייב סיעת הליכוד לתמוך ביום ה' בפריסת החובות, לא תתמוך סיעת המערך היום בתקציב, אם אכן יובא להצבעה.

קופמן תוקף ניסים

ההסכמה שהושגה אתמול בין הסיעות מתירה הצעות לשינויים קלים בתקציב, בין הקריאה הראשונה לשנייה. לשאלת כתבנו השיב יו"ר סיעת הליכוד חיים קופמן: בישיבת הליכוד יעמוד השר ניסים בפני בקורת צולבת, מדוע הסכים לתת לקיבוצים, אך לא ליישובי יהודה שומרון וחבל עזה ולא לערי הפיתוח. בפגישת ראשי הקואליציה אתמול התפרץ אריאל ויינשטיין כנגד ניסים ואמר: בעניין זה לא תשכנע את הסיעה, לא אתה ואפילו לא ראש־הממשלה.

ניסים: לא אתן לתמוטטות

על כך השיב ניסים: „האם תשכתם שבגלל הצבע הפוליטי של הקיבוצים לא נעזור להם?

בואו נפסיק עם ההשמצות והאווירה המורעלת. אני אומר זאת בדם לבי. תקציב המדינה איננו של הליכוד, כשם שפריסת החובות איננה של המערך. האוצר איננו ותרן גדול ואיננו מחלקים כספים סתם. מה פתאום שולחים לי מכתב לסייע למלונאים? לא ניתן לפרוץ את התקציב. פנו אלי מהליכוד ובקשו כספים לישע ולערי הפיתוח. בעיניים עצומות אינני נותן כסף לאף אחד. יגידו בקשות — נדון בכל אחת לגופן, בנפרד. לא היו להציף מן התק"ם לפריסת חובות ואף לא מצר ראש־הממשלה. אתם חושבים שאני אתן לקיבוצים להתמוטט משום שהשקפת עולמם שונה משלנו".

מה עם ישע"ע

ח. קופמן לליכוד: המשבר החל כאשר המערך כולו יצא נגד התוכנית הכלכלית. לאחר מכן הציעו לכנסת תוכנית מסורסת. האוצר נהג בחוסר איזון ובחוסר טאקט בכל הנוגע לפריסת חובות התק"ם. ומה עם פריסת חובות המושבים ערי הפיתוח וישע"ע? מה עוד, שגוף מסויים (התק"ם) נכשל בניהול כספי, וכדאי לזכור את ריגר פישמן ובלאס. את ארגוני הקניות של המשביר צריך להכניס לבית סוהר. האם משום שאינם יכולים להתארגן כמו הקיבוצים אין מקום לסייע להם? אני מתנגד לסיוע לפי שיטת הסלאמי: קודם באים הקיבוצים, אחר־כך יבואו המושבים ועוד יהיה תור. אני מציע להקציב 700 — 800 מיליון דולרים שמתוכם יתוקצבו הקיבוצים, ישובי יש"ע ערי הפיתוח והמושבים — אחד לאחר. לא דרך ארגוני הקניות שלהם.

שיגישו הצעות מסודרות

ח. רמון מערך: לא היה ולא נברא. שום הצעה מסודרת בשם ישע"ע וערי הפיתוח לא הוגשו לאוצר. ברגע שהאוצר יגיש לוועדת הכספים הצעה כלשהי היא תידון לגופו של עניין. היה רצון לסכם את המצב הכספי עם המושבים אך לא הצליחו. ממתי המערך נגד ערי פיתוח? ממתי המערך נגד ערי פיתוח? אישרה הקצבה של 30 מיליון דולר לעיירות נחשלות, מהן קיבלה יבנה „הנחשלת" 10 אחוזים.

א. ויינשטיין ליכוד. מתי יום ? נעשה את החשבון בדבר מתן סיוע לישע"ע וערי הפיתוח.

ניסים: אתה חושב שאינני יודע איך השמצתם אותי ושאני תומך במערך ומתנגד להתנחלויות — יישאה"

ההסתדרות: התקציב החדש יערער היציבות

מאת כתבנו לענייני עבודה

תקציב המדינה הנוכחי מביא בתוכו ערעור של היציבות והעורף התקציבי במשק — הודיעו אתמול כלכלני ההסתדרות.

במסמך שהכינו יו"ר החוג לתיכנון כלכלי וחברתי של ההסתדרות נחום מסה והיחידה ניורה שמאי, נאמר שתקציב המדינה מעודד צריכה, בולם צמיחה ועלול להאיץ מחדש את האינפלציה.

בשנה הקרובה, מטעים המסמך, ייווצר גרעון ממשלתי נקי של 1.1 מיליארד שקל, שהם כ־3.5 אחוז מהתוצר הלאומי הגולמי. מכך עולה שאין לצפות לסחף מקורות לשוק ההון, והדבר יפגע בהשקעות במגזר היצרני־עסקי.

אפעל לחדד שינוי

(סוף מעמוד ראשון)

המשפט המחוזי בתל־אביב שנבחר לכהונת מבקר המדינה הודיע.

חדות לשינויים

יעקב מלץ סיפר כי הוא מודע לקשת הרחבה של התפקידים הכרוכים בביקורת על פעולות משרדי הממשלה והגופים הקשורים בהם. אך לא רכש כל נסיון בתחום זה.

האם סבור אתה שאין שינויים למבקר?

„האם אוכל לתרום תוספת חדות לשינויים — אעשה זאת ברצון" — השיב.

„פעיל מאחורי הפרגוד"

השופט מלץ ששימש שבע שנים כשופט בבית המשפט המחוזי בתל־אביב איננו מזוהה פוליטית עם שום מפלגה. הוא אומר כי הפעילות הפוליטית היחידה שלו באה לידי בטוי מאחורי הפרגוד בקלפי אחת לארבע שנים. לדעתו מוטב שהתפקיד יהיה מוחזק על ידי אדם שאיננו פוליטי, שכן המבקר חייב להיות בלתי תלוי ומעל לגופם של דברים. במובן זה נראה ליעקב מלץ כי תפקידו כשופט הכשיר אותו במידה רבה למשימה החדשה שנטל על עצמו אתמול.

תגובות קצרות

מה הם ציפיותיך מהתפקיד החדש?

„אני יודע כי מצפים ממני לדברים רבים אך לי יש צפיות משלי. אנו מסכימים כי יש מה לשפר ואפעל ברוח זו".

יעקב מלץ מקווה כי התגובות סביב בחירתו תהינה קצרות ותסתיימנה כבר הבוקר.

הוא מודע לתפיסה התקשורתית והחליט לנהוג כלפי כלי התקשורת בזהירות מרבית. קל מאד להכשל בלשון ואחר כך לסבול מציטוט לא נכון".

שופט מחוזי

יעקב מלץ הוא בן 64, עורך דין במקצועו, שהוסמך עוד בשנת 1946. שנים רבות היה פרקליט שהתמחה במשפט אזרחי ומאז דצמבר 1979 משמש שופט מחוזי בתל־אביב. בין משפטיו המפורסמים — משפט מזריק הנפט משה לוי ותביעת חריבה של השדרנית הלנה נגר והמבקרת שרי רז. אשתקד נקרא מלץ לעלות לירושלים ושמש כשנה שופט זמני בבית המשפט העליון.

מלץ נולד בפולין ועלה ארצה בגיל שנתיים. למד משפטים באוניברסיטה העברית בירושלים. קיבל את רשיון עורך הדין שלו בשנת 1948. הוא שירת כקצין במטה הארצי של המשטרה ולאחר מכן עסק בעריכת דין במשרד שבו עבד גם מבקר המדינה הפורש יצחק טוניק. טרם מינויו לשופט ניהל מלץ משרד עורך דין עצמאי.

עיקר התמחותו היתה בעניינים אזרחיים, כלכליים ומיסים. בין השאר היה מלץ השופט שהורה על מעצרו של גיון ומיצגוק.

את ההודעה על מועמדותו למבקר המדינה קיבל מלץ ביום ג' בשעה 1200 בצהרים, בעת שעסק בכתיבת פסק דין בלשכתו בהיכל המשפט בתל־אביב.

האופציה הצבאית

(סוף מעמוד ראשון)

כרגע, בהשוואה ל־36 האניות האמריקניות שבהן 1900 נחתים המצויידים בהליקופטרים וכלים אחרים. כח נוסף של נחתים במספר דומה עושה את דרכו מזרחה מנמל בספרד. אניות הצי השישי חונות כ־80 ק"מ מהחוף הלבנוני.

משרד החוץ האיראני הכחיש אמש ידיעות, שהכומר החטוף טרי וייט נמצא בידי אנשי המשמרות המהפכניים בלבנון.

מקור מוסלמי אמר אמש, בביירות, כי וייט עדיין נמצא במערב ביירות המוסלמית, שם שיתקה שביתת מחאה נגד החטיפות את הפעילות הנורמלית.

המקור, שדיבר בתנאי ששמו לא יפורסם, מסר לכתב „רויטר" ראשיד סינו, כי חוטפיו של וייט מחזיקים אותו במערב־ביירות המוסלמית, בניגוד לידיעות אחרות.

המנהיג השיעי הפרו איראני הקיצוני חוסיין מוסאווי הכחיש ביום שני ידיעות כי וייט נלקח לבקעת לבנון, בשטח שבשליטת הסורים.

„ג'יהאד איסלאמי לשחרור פלשתין" הודיע בביירות, כי העביר שלושה בני ערובה אמריקנים ובן ערובה הודי „אל מחוץ לאיזור ביירות, למקומות בטוחים שונים". ארבעת בני הערובה נמצאים בידי ארגון זה — שהוא כנראה מסווה ל„חיזבאללה" — מאז ה־24 בינואר.

זוהי ההודעה הרביעית של אותו ארגון תוך שבוע ימים, ואליה צורף צילום צבעוני של הפרופסור האמריקני אלן סטין, הנראה במצב רוח ירוד, עם זקן בן מספר ימים.

„ג'יהאד איסלאמי לשחרור פלשתין" טען גם, כי הכריז על „גיוס כללי" בשורותיו, כדי להדוף כל „תוקפנות אפשרית".

הפגנות נגד החטיפות

בתי־הספר ומוסדות ההשכלה הגבוהה במערב ביירות המוסלמית הושבתו, בשעה שסטודנטים של הקולג' האוניברסיטאי של ביירות הפגינו נגד חטיפת ארבעה ממרציהם מקמפוס הקולג', ב־24 בינואר.

כשלוש מאות מפגינים עברו בחוצות מערב ביירות, ובראשם סגל המרצים של הקולג'. הם נשאו כרזות בתביעה לשחרורם של ארבעת הפרופסורים. (ע"צ, ע"ר)

בריל ממתין

(סוף מעמוד ראשון)

„כשכמה אלופים אומרים כיום לא נעבור עם דן שומרון מתייצב בר־כוכבא ואומר כן. הוא מחכה לטלפון שיקרא אותו לתפקיד" אומרים מקורביו של האלוף.

מועמד נוסף

אמש נודע כי האלוף חיים ארז, שגם שמו הוזכר כמועמד אפשרי לתפקיד, עומד להגיע בסוף חודש פברואר מאנגליה. מקורות צבאיים בכירים מסרו לכתבנו כי האלוף ארז לא מגיע לארץ לשיחות עם רבין בעניין סגן הרמטכ"ל וכי אין כל כוונה לפנות אליו בשלב זה. „חיים ארז מגיע לישראל מאנגליה שם הוא מבלה חופשת פרישה ולימודים; הגעתו לכאן היא לצורך פגישה משפחתית, בין היתר עם בנו המשרת כקצין שריון" אמרו המקורות.

ממשיכים לשתוק

גם אתמול המשיכו שלושת האלופים האחרים (אהוד ברק, דרורי, ואורי אור) לשמור על שתיקה בכל הקשור לעתידם בצה"ל.

לקוח תובע סניף בנק לאומי בכפר־סבא בגין יעוץ מטעה

מאת ניצת ריבון, כתבת „על המשמר"

מנכ"ל בנק־לאומי מרדכי איינ־הורן הוזמן להעיד במשפט תביעה נגד בנק־לאומי בכפר־סבא. לבית־משפט השלום בכפר־סבא הוגשה תביעה נגד סניף הבנק ברחוב וייצמן בכפר־סבא. אהרון בכר לקוח של הבנק תובע תביעה כספית בסך 15.527 ש"ח.

מכתב התביעה מתברר כי אהרון בכר טוען כי פקידים במחלקת ניירות הערך נתנו לו יעוץ מכוון, שגרם לו להפסדים כספיים. הוא טוען כי ויסות מניות הבנקים שימש פתיון כדי למשוך אותו לקנות מניות בנקאיות, הם האיצו בו לשמור ולהחזיק במניות, בשעה שהיתה סכנה של פיחות ובכך הערימו את האינטרס שלהם על פני האינטרס שלו.

בכר תובע את הבנק על כי העניק לו יעוץ מטעה והעלים ממנו עובדות. כתוצאה מכך נגרמו לו הפסדים כספיים ועגמת נפש. בכתב ההגנה של בנק־לאומי נטען, כי התובע מצוי בענייני כספים וניהל את תיק השקעותיו בעצמו. נהג לרכוש ניירות ערך ספקולטיביים כראות עיניו ולא שאל לעצת או דעת אנשי הבנק.

עוד נאמר בכתב ההגנה כי הפסקת ויסות המניות הוכתבה על־ידי שינוי בלתי צפוי במדיניות הממשלה בשוק ההון.

הועדה המקומית לתכנון ולבנית נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 9 בגוש 8240 רח' פתח־תקוה מס' 65 בחריגה. הקלה 10% בנית, ו־30"40 ס"מ מקו בנין צדדי צפוני. ת.ב. 682 את התכנית 473/86 ניתן לראות במשרדי הועדה.

התנגדויות אפשר להגיש שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן — הועדה המקומית) בקשה להקלה בנכס, בגוש 6205 חלקה 137, רח' הרר מס' 1, רמת־גן. שימוש חורג לתקופה של 5 שנים הפיכת יעוד מגורים למכולת וירקות.

על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה, רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.

אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה

הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה בקו בניין מזרחי ומערבי, דהיינו הוספת מגורים בצד דרום מזרח בקו בניין של 1.0 מ' ובצד דרום מערב בקו בנין של 3.30 מ' במקום 5.0 מ' המותרים. על החלקה 25 בגוש 18174, רח' קפלן 29 נהריה. את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית, בעיריית נהריה. לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ח. לבב, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה נהריה

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי שקמים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שקמים, הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 2 לתכנית מפורטת 184/03/6 — קיבוץ שדה יואב, ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי השינוי הינם: שינוי מיקום אזור התעשייה, הפיכת אזור התעשייה לאזור מבני משק, ושינוי יעוד קרקע חקלאית לאזור תעשיה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: כ־16 דונם, גושים 2800—2801, קיבוץ שדה יואב.

כל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל עניין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום רוליג, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבנייה קריות הוגשה בקשה להקמת מרפסת פתוחה לדרך בקומה א', בשכונת גנה ביתך קרית־ים, גוש 10425 מגרש 49. מהות הסטיה חריגה של 6.19 מ"ר מאחוזי הבנייה המותרים המהווים 2.22% משטח המגרש.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' וייצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה קריות

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבנייה קריות הוגשה בקשה לשימוש חורג בחלק משטח המיועד לבניין ציבורי בשד' ירושלים קרית ים גוש 10444 חלקה 214.

מהות הסטיה: שימוש חורג על־ידי ניצול חלק משטח לבניין ציבורי כמקום ריכוז רוכלים לתקופה מוגבלת של שנה.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית, שד' וייצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה קריות

אל: בית המשפט המחוזי בירושלים
בעניין: חוק הצהרות מוות, תשל"ח—1978 ובעניין הצהרת מותם של נספי שנות השואה 1) הנריק זימלר; 2) וולף זימלר; חנה זימלר שידלצקי.
המבקש: בתיה בורקוש, באמצעות עו"ד א. שמואלי, מרח' בן־יהודה 34, ירושלים 94583.

הודעה

להוי ידוע כי בתיה בורקוש פנתה אל בית המשפט המחוזי בירושלים בבקשה להצהיר על מותם של 1) הנריק זימלר, 2) וולף זימלר, 3) חנה זימלר שידלצקי — שנעלמו, ומשערים שמתו, וכי בית המשפט ידון בבקשה הנ"ל ביום 17.3.87 בשעה 9.00. ואלה תיאורם של נספי שנות השואה לפי הצהרת המבקש:

שם	מקום ותאריך לידה	מקום מגוריו הרגיל	מקום מגוריו האחרון הידוע	אזרחותו	התעסקותו	התאריך והמקום האחרון בו נראה בחיים
הנריק זימלר	לודז' פולין, 1936	פולין	פולין אושוויץ	פולין	תלמיד	אושוויץ, 1944
וולף זימלר	טומשוב פולין, 1895	פולין	פולין אושביץ	פולין		אושוויץ, 1944
חנה זימלר שידלצקי	טומשוב פולין, 1898	פולין	פולין אושוויץ	פולין	עקרת בית	אושוויץ, 1944

השמות והכתובות של בני משפחתם הקרובים ביותר: 1) הלנה זימלה, ת.ז. 4732632־7 מרח' הרב קוק 16, תל־אביב. היא אמו של הנריק זימלר וגיסתם של וולף זימלר וחנה זימלר שידלצקי; 2) הלנה סותנסון, מלונר, שבדיה — היא בתו של המנוח וולף זימלר; 3) בלי רוסר ורווח שכבר מניו־יורק, ארה"ב וסטנלי שידלצקי מלונדון, אנגליה — הם ילדיה של המנוחה חנה זימלר־שידלצקי.

כל מי שיש לו ידיעות על הנריק זימלר, וולף זימלר וחנה זימלר־שידלצקי מתבקש בזה להמציאן לבית המשפט בין בכתב עד ליום הדיון, ובין בע"פ לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, אם בעצמו ואם ע"י בא־כוחו, וינמק את התנגדותו, או ימסור לבית המשפט הצהרה משבועה שניתנת על ידיו ושבה פורטו טעמי התנגדות, או ימסור הודעה בפני נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל, שבה יפרט את טעמי התנגדות. אם לא כן יחליט בית המשפט כטוב בעיניו.

תאריך: 20.1.87

ד"ר אליהו בן־זמרה — חרשם

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 3.2.87

	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שער יציג
של מטבעות	1	—	—	1.6651	1.6839	[illegible]
דולר אמריקני	1	1.56	1.63	1.5965	1.6165	[illegible]
מרק גרמני	1	0.88	0.92	0.8909	0.9020	[illegible]
לירה סטרלינג	1	2.40	2.52	2.4443	2.4748	[illegible]
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2670	0.2703	[illegible]
ין יפאני	100	1.03	1.08	1.0472	1.0603	[illegible]
גילדן הולנדי	1	0.77	0.81	0.7902	0.8000	[illegible]
פרנק שווייצרי	1	1.03	1.08	1.0535	1.0666	[illegible]
כתר שבדי	1	0.24	0.26	0.2478	0.2509	[illegible]
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2300	0.2329	[illegible]
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2351	0.2380	[illegible]
מרק פיני	1	0.34	0.36	0.3533	0.3577	[illegible]
דולר קנדי	1	1.18	1.23	1.1984	1.2133	[illegible]
דולר אוסטרלי	1	1.02	1.10	1.0603	1.0735	[illegible]
ראנד דרום אפריקני	1	0.53	0.79	0.7777	0.7874	[illegible]
פרנק בלגי	10	0.41	0.44	0.4302	0.4358	[illegible]
שילינג אוסטרי	10	1.24	1.30	1.2663	1.2821	[illegible]
לירה איטלקית	1,000	1.23	1.30	1.2505	1.2661	[illegible]

הוגש כתב האישום הראשון בפרשת מינהל מקרקעי ישראל

נגד שלמה בן־עזרא החשוד בקבלת שוחד, שיבוש הליכי משפט, הפרת אמונים ומירמה ● בפרקליטות מחוז חיפה נבדקים מקרים נוספים

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

כתב אישום ראשון בפרשת מינהל מקרקעי ישראל הוגש אתמול לבית המשפט המחוזי בחיפה נגד שלמה בן עזרא בן 61 מקרית אתא. בן־עזרא מואשם על־ידי התובעת רונית ויינריב מפרקליטות מחוז חיפה בשלושה אישומים נפרדים: קבלת שוחד, שיבוש הליכי משפט, הפרת אמונים ומירמה.

באישום הראשון שהוגש נגד בן עזרא עובד בכיר (מפקח) במינהל מקרקעי ישראל בחיפה נטען, כי ב־1980 חכר מוחמד אמרייה מכפר איבטין אדמה ממינהל מקרקעי ישראל. באותה תקופה לערך פנה הנאשם לבנו של אמרייה נגר במקצועו וביקש להזמין מטבח לביתו. מחיר המטבח היה 28 אלף לירות. אולם הנגר קיבל רק חלק מהכסף ולא דרש את היתרה, ולדברי התובעת נהג בשיטת „שלח לחמך על פני המים" וזאת כדי שהנאשם ישא פניו כלפי אביו.

עוד טוענת עו"ד רונית ויינריב, כי כשלנאשם הוברר כי נפתחה חקירה משטרתית, הוא זייף זכרון דברים, שנערך כביכול בינו לבין הנגר, לפיו כאילו שילם לנגר מיקדמה עבור העבודה, בגובה ההפרש הכספי. את המיסמך המזוייף מסר לפקד בני אקרמן מהיחידה לחקירות הונאה שחקר בפרשה. בגין מעשה זה מאשימה התובעת את הנאשם בקבלת שוחד, בשיבוש הליכי משפט ובמירמה והפרת אמונים.

באישום אחר שהוגש נגד שלמה בן עזרא נטען, כי מוחמד ג'עפרי משפרעם ניהל בשנת 1978 משא ומתן עם המינהל בדבר רכישת חלקת קרקע. בזמן סמוך ביקש הנאשם מג'עפרי, שישלח פועלים לביתו כדי לנקות ולסדר את החצר וכך עשה ג'עפרי. אולם משביקש הנאשם לשלם לג'עפרי עבור העבודה אמר לו זה, כי במדובר בכסף קטן ובכך הסתפק הנאשם.

באישום השלישי טוענת התובעת רונית ויינריב כי בשנת 82', ביקש הנאשם מהקבלן יצחק כהן לשלוח לביתו משאית עם אדמה לגינה. הקבלן שלח את המשאית ולא דרש תמורה מהנאשם וזאת למען ענייניו העסקיים עם מינהל מקרקעי ישראל.

כתבינו מוסר כי בנוסף לפרשייה זאת נמצאות בבדיקה בפרקליטות מחוז חיפה עוד כמה פרשיות, שהמשטרה חקרה בחשדות לאי־סדרים כספיים, מירמה, הפרת אמונים ושוחד, הנוגעות למינהל מקרקעי ישראל.

הוארך מעצרו של החשוד בביצוע מעשי האונס בדרום

שופטת בית משפט השלום דבורה ברלינר ציינה כי הוגש לה מסמך המרמז על התפתחות חשובה בחקירה

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

בית־משפט השלום בתל־אביב האריך אתמול בשבעה ימים את מעצרו של החשוד במעשי האונס בדרום הארץ. השופטת דבורה ברלינר ציינה כי לפי החומר שהוגש לה חלה התפתחות חשובה בחקירה.

סנגורו של החשוד עו"ד גיד גרשוני טען בפני השופטת כי אין הוא יכול להגן על מרשו כיוון שהחומר שבידי המשטרה חסוי לחלוטין מפניו. לחיזוק דבריו, סיפר עו"ד גרשוני על מעצר קודם של חשוד במעשי אונס שכו, עקב חשאיות החקירה, לא הצליח הסנגור להגן על החשוד והוא ישב כ־40 יום במעצר.

נציג המשטרה מפקח שמעון ישי ביקש מהשופטת להאריך את המעצר ב־15 יום נוספים והציג לה חומר חסוי.

לדבריו, נמצאים בחקירה נושאים רבים נוספים וקיים חשש, כי אם ישוחרר החשוד, הוא עלול להשפיע על עדים ולהפחיד את קרבנותיו. עוד הוסיף מפקח ישי, כי במהלך החקירה כבר איים החשוד על גורם הקשור בה.

זוהי הארכת המעצר השלישית של החשוד. כזכור, נתפס העצור בעקבות תלונתה של צעירה נגדו; לדבריה, תקף אותה החשוד וביצע בה מעשה מגונה בכפייה.

צו איסור פירסום על פרטיו המזהים של החשוד ועל תמונתו נשאר עדיין בתוקף. החשוד הובא אתמול לבית־המשפט כשפניו מכוסים במעיל, כדי למנוע מהצלמים הרבים לצלמו.

אלקיים הורשע בבלדרות ב„קשר הסמים הצרפתי"

יצא בשליחות אלוף ישראל בסייף יצחק חתואל לייבא סמים מצרפת

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

דוד אלקיים — שהיה שותפו של אלוף הארץ בסייף יצחק חתואל בייבוא סמים וזה שחשף למעשה את „קשר הסמים הצרפתי" — הורשע אתמול במשפט בזק בבית המשפט המחוזי בחיפה בעשיית עיסקה בסם מסוכן. גזר דינו יינתן בימים הקרובים. כעד מסייע בפרשה הופיע מפקד היחידה המרכזית במשטרת מרחב חיפה, שסיפר לבית המשפט על עזרתו הרבה של הנאשם למשטרה בחשיפת הפרשה כולה.

דוד אלקיים, בן ה־39 מחיפה, הואשם על ידי התובעת, כי בנובמבר 85' ובפברואר 86' יצא בשליחותו של חתואל לייבא סמים ארצה מצרפת.

הפרשה כולה נחשפה כזכור לאחר שהנאשם התלונן במשטרה, כי חתואל הסכים לוותר לו על חוב כספי, שנבע מעיסקת הסמים שבתנאיה לא עמד, אם יטמין לבנות־חבלה בבתיהם של שניים מעברייני עכו.

לפני השופט אמנון כרמי העיד פקד יצחק טיילר, מפקד ימ"ר חיפה, שאמר בעדותו כי חתואל הוא הדמות המרכזית בפרשה וכי אלקיים שימש כלי בידיו. הוא ציין כי הנאשם סייע לקיצור החקירה וכי ישמש עד תביעה נגד חתואל. עוד העיד מפקד הימ"ר כי אלקיים נגמל מסמים. השופט כרמי דחה את מתן פסק הדין עד לקבלת תסקיר קצין מבחן.

פרוצה שנחטפה בגין סכסוך הצליחה להמלט מדירת־כלאה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

פרוצה שנחטפה לפני שלושה ימים בגין סכסוך בין עבריינים, הצליחה להמלט אתמול, מהדירה שבה הוחזקה ולהגיע לבית אמו של הסרסור שלה.

לפני שלושה ימים הגיעה הודעה למשטרת מרחב חיפה מעבריין תושב הקריות, שהפרוצה אותה היא מעסיק נעלמה ממקום עבודתה ברחוב העצמאות בחיפה, וכי הוא חושש שנחטפה בידי חברו בגלל סכסוך כספי ביניהם.

העבריין התבקש להגיע לתחנת המשטרה ולמסור תלונה. המשטרה הציבה מחסומים ברחובי חיפה והקריות, בניסיון לאתר את הפרוצה ואת הצעיר החשוד בחטיפה, שהוא עבריין המוכר למשטרה.

שלשום בלילה הצליחו שוטרי משטרת מרחב חיפה לעצור החשוד בחטיפה, לאחר שדלקו אחריו שעות ארוכות. החשוד לא שיתף פעולה עם חוקריו ולא סיפר דבר.

אתמול אחר הצהריים התקבלה הודעה מהפרוצה, כי הצליחה להמלט מהדירה שבה הוחזקה וכי היא נמצאת בבית אמו של העבריין המעסיק אותה. בחקירתה במשטרה אישרה כי אכן נחטפה, במכונית מרחוב העצמאות בחיפה והוחזקה בדירה סגורה משך שלושה ימים. החשוד בחטיפה וחשוד נוסף נעצרו ויובאו הבוקר לבית משפט השלום בחיפה להארכת מעצרם.

טלקס

● התאחדות התעשיינים דוחה המלצות ועדת דרעי

התאחדות התעשיינים שדנה אתמול בהמלצות ועדת דרעי לתשלומי ארנונה עירונית, דוחה אותן על הסף ותתנגד להן בכל המסגרות. נציגי התעשיינים ובראשם מנכ"ל ההתאחדות ארנון פיקרן עומדים להפגש היום עם ראשי הכנסת ולדרוש ביטול המלצות הוועדה.

התעשיינים טוענים שאין יכולים לעמוד על העלאת תשלומי ארנונה עירונית ב־22% על מפעלים תעשייתיים.

חיים מרגלית

● הנחות בבנייה לדרוזים ולצ'רקסים

מועצת מינהל מקרקעי ישראל בראשות שר החקלאות החליטה אתמול לתת הנחות מפליגות לדרוזים ולצ'רקסים, הבונים לעצמם בתי מגורים על קרקע של המינהל.

יוסף גלילי

● 11 אזורים בחולון נסגרו בפני חברת „חלמיש"

ב־11 אזורים בחולון לא תוכל חברת „חלמיש" לרכוש דירות עבור משפחות בעייתיות ממפוני תל־אביב.

הדבר נודע בוועדת הפנים של הכנסת וכן בכנ"ץ ובסיכום הוחלט, על דעת חברת שיכון ופיתוח, ש„חלמיש" איננה מעבירה עוד משפחות לאותם אזורים, וכן לאזורים אחרים ללא תיאום עם העירייה.

אשר שילוני

להלן המספרים שהועלו בגורל: 3, 8, 9, 18, 20, 23, 31. המספר הנוסף: 22

„מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג', קול ישראל 3.2.87

1. בגובה שווה – נורית גלרון
2. רגע פרטי – ריטה
3. חלקת אלוהים – רבקה זוהר
4. הניחי לי – רמי קליינשטיין
5. אדם צובר זכרונות – דורית ראובני
6. במערבולת – ירדנה ארזי
7. שפט של האומנה – שרון ליפשיץ
8. שלום סלאם – אמל מורקוס ואלון אוליארצ'יק
9. להמשיך לצעוד – עפרה חזה
10. אש קטנה – פופלקס
11. גן – משה בקר
12. שוטרים וגנבים – כמו צועני
13. זאת אהבה – גידי גוב
14. עגל הזהב – אהוד בנאי
15. משאלה – בועז שרעבי
16. ילד אסור ילד מותר – ריקי גל
17. השיר הבא – קובי אושרת
18. אחותה – טנגו
19. היא תיקח אותך – דפנה ארמוני
20. פעמון מצלצל – גלי עטרי
21. עוף מדבר – חיים מנירי
22. המורה הקרוב לליבי – נסים גרמה
23. אהבת יפנית – צביקה פיק
24. מחפשת – ירמי קפלן
25. הלולה – אבי מטוס
26. על מי את חולמת עכשיו נעמי – הראלה בר
27. חזק מהחיים – מני גייקובסון
28. שוקעת בחושך – גיני רבין
29. כל הלילה – אביבה פז
30. טעות – ליאור פופוביץ

לשוטבים – פינת הפזמון החדש

31. חורף מיגוע – רולי תורג'מן
32. בוא נשכח נסלח – גלי עטרי
33. סיפורים – מוטי דיכנה
34. מכתב לאמא – איזי שלמה
35. מאמי עוזבת – מזי כהן

לכבוד: „מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים, מיקוד 91010

1 □ 2 □ 3 □ 4 □ 5 □ 6 □
7 □ 8 □ 9 □ 10 □ 11 □ 12 □

שם: ____
כתובת: ____
מיקוד ____ תאריך ____

בפלילים

תושב רמת־השרון ירה בפורץ ופצעו

מאת יהושע מרקוס כתב „על המשמר"

נורברט קרייזר, תושב רמת־השרון בן 68 ירה בפורץ שחדר לדירתו. אתמול בשעה 9.30 בבוקר שמע נורברט קרייזר המתגורר ברחוב סטרומה 8 ברמת־השרון רעשים מוזרים בחצר ביתו. מחלון חדר השינה הבחין באלמוני מנסה לפרוץ לדירתו דרך המרפסת. משנפרצה הדלת והאלמוני חדר לדירה, ירה לעברו בעל הדירה. הפורץ נמלט. קרייזר ירה בו פעם נוספת ופצע אותו בידו השמאלית.

החשוד בפריצה בן 28 תושב רמת־השרון נפצע קל והועבר לבית־החולים „מאיר". החשוד מוכר במשטרה. לכתבנו נמסר שהיורה מחזיק נשק ברשיון.

4 צעירים התחזו לשוטרים למטרת שוד

מאת יהושע מרקוס כתב „על המשמר"

ארבעה צעירים, שהתחזו לשוטרים, שדדו שני ערבים משכם.

ביום שני בערב נסעו שני תושבי שכם ברכבם בכביש החוף. הם עצרו ליד הכניסה לשכונת נוף־ים ואחר מהם ירד לעשות את צרכיו. לפתע התקרבו לרכבם ארבעה צעירים, שהציגו עצמם כאנשי משטרה וערכו חיפוש אצלם. תוך כדי החיפוש מצאו הצעירים 55 ש"ח. הם לקחו את הכסף ונמלטו.

רופא שיניים חשוד שאנס מטופלת

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

כתב אישום הוגש אתמול לבית המשפט המחוזי בחיפה נגד רופא השיניים אלפרד נסרת סוסן בן 28 מתרשיחא באשמת אונס.

בכתב האישום שהוגש נגד הרופא נטען כי במרץ 86' הגיעה למרפאתו אשה בת מיעוטים נשואה ואם לילדים לטיפול שיניים. לאחר שהתיישבה על הכסא במרפאה ליטף אותה הנאשם וניסה לפשוט את שמלתה.

האשה התנגדה ניסתה להגיע לדלת כדי לברוח, אולם הנאשם הקדים אותה, נעל את הדלת תפס את לקוחתו בצווארה, סתם את פיה בידו השניה ואנס אותה. התובעת מפרקליטות מחוז חיפה עו"ד נאוה למפל ינקוביץ מבקשת מבית המשפט להרשיע את הרופא באונס.

2 שוטרים חשודים בניצול מעמדם לרעה

מאת זהבה מוזס כתבת „על המשמר"

כתב אישום הוגש אתמול לבית־משפט השלום ברמלה כנגד שני שוטרים ששרתו ביחידת התנועה של מרחב השפלה: צ'ארלי עמר בן 27 מקרית־עקרון, ששימש כסגן מפקד יחידת תנועה קירמית, ורב־סמל שלום אסרף בן 31 מבית־שמש.

מפקח עמר מואשם כי בין השנים '85־'86 ניצל ב־20 מקרים את מעמדו וסמכויותיו לתועלתו האישית. בין היתר הטיל על שוטרים להוביל דברים שונים לביתו. לערוך קניות עבור אשתו ברכב משטרתי. הוא קיבל מצרכים שונים מבלי לשלם עבורם, כגון ארגזי שתיה ותנור חשמל. כן הוא מואשם כי נטל מהמשטרה בקבוקי בושם שהובאו כשי לשוטרות. על פי כתב האישום איים מפקח צ'ארלי עמר על שוטרים אחרים כדי שלא ישתפו פעולה עם החוקרים.

רב־סמל שלום אסרף מואשם אף הוא בשימוש ברכב משטרתי צרכים איים ובאיום על שוטרים כדי שלא ישתפו פעולה עם החוקרים.

משפטם עתיד להתפתח ב־25 לפברואר.

דיירי בית מס' 12: „בלי צ'ופרים"

מאת אשר שילוני כתבנו בבת־ים

„דירה פרטית בבת־ים נשקפה השכונה לקהל הרחב, מלאת צ'ופרים לרגל המתיחה ההגיגית. תוכל לבחור בין [illegible] לחומר מיונא — למשל [illegible]" — מספר בעתון „העיר" משבוע שעברה. [illegible]

דיירי בית מספר 12 ברחוב הרב [illegible] בבת־ים לא [illegible] „צ'ופרים". [illegible]

מנהל ב„אגד" הורשע בהאזנת סתר

מנהל אגף התנועה של „אגד" בירושלים עזרא גיל, הורשע ביום ג' בהאזנת סתר לקלטת, שבה היתה שיחה שהוקלטה ללא רשות, במסגרת מאבקי הכוח הפנימיים בקואופרטיב „אגד". הוא נידון לחודשיים מאסר על תנאי ולקנס של 250 שקל.

באותה פרשה היה מעורב, כזכור, ח"כ שלמה עמר, ששימש אז כיו"ר מזכירות „אגד", אך הוא לא הועמד לדין משום שהכנסת סירבה להסיר את חסינותו.

למשפחה ולקיבוץ מרחביה

אתכם באבלכם הכבד במות

טוביה וייץ
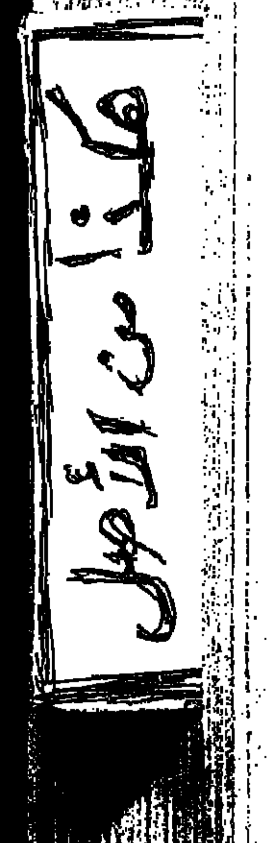
קיבוץ דביר